

C. I.
Et rex dauid senuerat. Nonne tibi videtur si occidentem sequaris litteram figmentum esse vel atbenarum ludrica? Frigidus senex obuoluitur vestimentis et nisi complexu adolescentule non tepescit. Vixebat ad huc bersabee supererat abigail et relique uxores et concubine. Omnes quasi frigide repudiantur. et in vnius tantum gradum calefit amplexibus. Abraz multo dauid senior fuit: et tamen ueniente sara aliam non assuit uxorem. Isaac duplices dauid anos habuit: et cum rebecca iam vetula nunquam refrigit. Facebo de pueris ante diluuium uiris: qui post annos quingentos non dico senilibus sed pene cariosis artibus nusquam puellares quiescere complexus. Moyses duris israelitici populi ceteris viginti annos habuit et sephoram non mutauit. Quis est ergo ista sunamitis uxor et uirgo tam seruens ut frigidum calefaceret: tam sancta: ut calentes ad libidinem non prouocaret? Exponat salomon patris delicias et pacificus bellatoris amplexus. posside sapientiam posside intelligentiam ne derelinquas eam: et apprehendet te: amilla et seruabit te. Omnes pene virtutes corporis mutantur in senibus: et crescente sola sapientia decrescunt cetera. ieiunia. camenque huc illucque discursus: peregrinorum susceptio. defensio pauperum. instantia orationum. uisitatio languentium. labor manuum unde prebentur elemosine. et cuncta que per corpus exercetur. fracto corpe minora sunt. Nec hoc dico quod in iuuenilibus et adhuc solidioris etatis. qui in labore et ardentissimo studio. vite quoque sanctimonia et orationis frequentia sciam consecuti sunt. frigeat sapientia: que in plerisque senibus etate marcescit: sed quod adolescentia multa corporis bella sustinet. et inter incerta uiciorum et carnis titillationes quasi ignis in lignis uiridibus suffocatur. et suum non possit explere fulgorem. Senectus uero eorum qui adolescentiam suam honestis actibus instruxerunt: et in lege domini meditati sunt die ac nocte. etate fit doctior. processu temporis sapientior. et veteris studiorum dulcissimos fructus metit. Ipsumque nomen abisac sapientiam senum indicat amplius

**Primus li. Malachim .i. regum
 tercius Incipit.**

C. I.
Rex dauid senuerat: habebatque etatis primos dies. Lunam operiretur vestibus non calefiebat. Dixerunt ergo ei serui sui: Quis ramus domino nostro regi adolescentulam uirgineam. et stet coram rege et foueat eum dormiatque in sinu suo: et calefaciat dominum nostrum regem. Quisierunt igitur adolescentulam speciosam in omnibus finibus israel: et inuenerunt abisac sunamitem. et adduxerunt eam ad regem. Erat autem puella pulcherrima. in eius dilectione flammescunt. nimis. Dormiebatque cum rege. et ministrabat ei: Rex uero non cognouit eam. Adonias autem filius agith eleuabatur dicens: Ego regnabo. Fecitque sibi currum et equites. et quinquaginta viros qui ante eum currebant. Nec corripuit eum pater suus aliquando dicens: Quare hoc fecisti? Erat autem et ipse pulcher valde secundus natus post absolon. Et sermo eius cum ioab filio saruie. et cum abiatbar sacerdote: qui adiuuabant partes adonie. Sadoch uero sacerdos et banai filius ioiade et nathan propheta et semei et cerethi et seleti et robur

exercitus dauid non erat cum adonia. Immolatis ergo adonias arietibus et vitulis. et uniuersis pinguis iuxta lapides zoeloth. qui erat uicinus fonti rogel: uocauit uniuersos fratres suos filios regis: et omnes viros iuda seruos regis. Nathan autem prophetam et banaiam et robustos quosque et salomonem fratres suos non uocauit. Dixit itaque nathan ad bersabee matrem salomonis: Num audisti quod regnauerit adonias filius agith. et dominus noster dauid hoc ignorat? Nunc ergo ueni accipe a me consilium et salua animam tuam filiorumque tuorum salomonis. Uade et ingredere ad regem dauid. et dic ei: Nonne tu domine mi rex iurasti michi ancille tue dicens: quod salomon filius tuus regnabit post me. et ipse sedebit in solio meo? Quare ergo regnabit adonias? Et adhuc ibi te loquente cum rege: ego ueniam post te et complebo sermones tuos. Ingressa est itaque bersabee ad regem in cubiculo. Rex autem senuerat nimis: et abisac sunamites ministrabat ei. Inclinauit se bersabee: et adorauit regem. Ad quam rex. quid tibi inquit uis? Quis respondens ait: Domine mi tu iurasti per dominum deum tuum ancille tue. Salomon filius tuus

orem. Interpretatur enim patet mens superflua. id est. abundans. uel patris mei rugitus: uel uerbum superfluum. ambiguum est: sed hic significat quod sapientia a plio sit in senibus et redundans. Alibi autem rugitus quasi non necessarius ponitur. Abisac autem rugitus proprie nuncupatur. quod maris fluctus resonat. et ut ita dicam de pelago ueniens fremitus auditur. Ex quo ostenditur abundantissimum et ultra humanam uocem in senibus diuini sermonis tonitruum commorari. Sunamitis uero cocinea dicitur: ut significet calere sapientiam et diuina lectione feruere. Quod licet dominici sanguinis indicet sacramentum etiam feruorem ostendit sapientie. Unde obstricit illa in genesi cocinum ligat in manu phares. qui ab eo quod parietem diuiserat duos populos ante separantem. diuisoris nominis id est. phares sortitus est. Et raab meretrix in typo ecclesie refulam mysterium sanguinis continentem. ut hierico perente domus eius saluaretur appendit. Unde de sanctis dicitur. Hi sunt qui uenerunt de calore domus rethab. et alibi. Ignis ueni mittere in terram etc. qui in discipulorum corde succensus cogebat eos dicere: Nonne cor nostrum ardens erat. **C**unquam ope. etc. Dauid nimis frigus protulit. uel quod de senioribus natus est parentibus. uel quod multum in piglio sanguine fuderat. uel potius ex quo angelum cedentem populum uidit. pauore uehementi contabuit. unde. in incommoda

te frigoris. usque ad mortem permansit.

Adonias. Iudicum populum significat. qui maior filius esse uidetur. quia prior lege suscepit. et gentile populum qui per gratiam dei posterior uocatur. est spernes se solum cum domino regnare putauit. Adonias enim dominator dominus interpretatur. Sed ecclesie populus cum christo salomone. id est. pacifico nostro cuius ipse corpus est. per diuinam ordinatorem regnum substituit. et quod merito perfidie maior filius. id est. prior populus precipitatur. **B**ersabee. Interpretatur filia iuramenti. significat autem antiquam ecclesiam que fuit sub lege. de cuius stirpe uerus salomon nasci. promissus est. Nathan interpretatur donum. et figurat ueterem prophetiam.

regnabit post me. et ipse sedebit in solio meo: et ecce adonias regnat te dñe mi rex ignorate. **P**actavit boues et pingua queq3 et arietes plurimos: et vocavit omnes filios regis. abiathar quoq3 sacerdotē et ioab principem militię: salomonem aut̄ seruum tuū non vocavit. **T**eruntamen domine mi rex in te oculi respiciunt totius israel: ut in dices eis quis sedere debeat in solio tuo dñe mi rex post te. **E**ritq3 cum dormierit dominus meus rex cum patribus suis: erimus ego et filius meus salomon peccatores. **A**d huc illa loquente cum rege nathan propheta venit. **E**t nunciaverunt regi dicētes: **A**dest nathan propheta. **C**unq3 introisset ante conspectū regis. et adorasset eū. **P**ruus in terram. dixit nathan: **D**omine mi rex tu dixisti adonias regnet post me. et ipse sedeat super thronum meū. **Q**uia descendit hodie et immolavit boues et pingua et arietes plurimos. et vocavit uniuersos filios regis et principes exercitus. abiathar quoq3 sacerdotem: **I**llisq3 vescētib3 et bibentibus coraz eo: et dicētib3 uinat rex adonias. me seruum tuū et sadoch sacerdotem et banaiam filium ioiade et salomonem filium tuū non vocavit. **N**anquid a dño meo rege exiuit hoc verbum? et michi non indicasti seruo tuo qui sessurus esset super thronum dñi mei regis post eum? **E**t respondit rex dauid dicens: **C**locate ad me bersabee. **Q**ue cum fu-

isset ingressa coraz rege: et stetit ante eum. iuravit rex et ait: **U**iuat dñs qui eruit animā meā de omni angustia. q3 sicut iuravi tibi p̄ dominum deum israel dicens: **S**alomon filius tuus regnabit post me et ipse sedebit super solium meum pro me: sic faciaz hodie. **S**umisq3 bersabee in terraz vultu: adoravit regē dicens: **U**iuat dominus meus rex dauid in eternū. **D**ixitq3 rex dauid: **C**locate michi sadoch sacerdotem et nathan prophetam et banaiam filium ioiade. **Q**ui cum ingressi fuissent coram rege. dixit ad eos: **T**ollite vobiscum seruos domini vestri. et imponite salomonem filium meum super mulā meā et ducite eum in gion. et vngat euz ibi sadoch sacerdos et nathan propheta in regem super israel. et canetis buccina atq3 dicetis: **U**iuat rex salomon. **E**t ascendetis post eum et venietis in hierusalē. et sedebit super solium meū. et ipse regnabit pro me: illiq3 precipiam ut sit dux super israel et sup iudam. **E**t respondit banaias filius ioiade regi dicens: amen. **S**ic loquat̄ dñs deus domini mei regis. **Q**uomodo fuit dominus cū dño meo rege. sic sit cum salomone: et sublimius faciat solium eius solio domi mei regis dauid. **D**escēdit ergo sadoch sacerdos et nathan propheta et banaias filius ioiade. et cerethi et pheleti. et inposuerunt salomonez super mulam regis dauid: et adduxerūt eum in gion. **S**upsitq3 sadoch sacerdos

Mulam. Dauid alij ecclesiam alij synagogam ppter in fecunditatem dicunt.

erat cū ado
adonias arie
uieris pin
zoelch. qui
ogel: vocavit
os filios re
iuda seruos
prophetam et
quosq3 et sa
non vocavit
bersabee ma
am audisti q
filius agibz
oc ignorat
de a me con
mā filiq3 tui
ingredere ad
Nōne tu do
michi ancille
non filius tuus
ipse sedebit in
ergo regnabit
ibi te loquēte
um post te et cō
os. Ingressa ē
regem in cubi
operat nimis: et
ministrabat ei.
bee: et adota
qd nbi inquit
ne ait: Domine
minu dñs tuus
mon filius tuus

fecerit michi ioab filius saruie .
 que fecerit duobus principibus
 exercitus israel . abner filio ner . z
 amase filio iether . quos occidit .
 et effudit sanguinem belli in pa-
 ce . z posuit cruozem ^{vel belli.} pzelu in bal-
 theo suo qui erat circa lubos ei .
 et in calciamento suo quod erat i
 pedibus eius . **F**acies ergo iuxta
 sapientiam tua : z no deduces ca-
 nicie eius pacifice ad iferos . **S**
 z filij berzellai galaaditis reddet
 gratiam : eruntqz comedentes in
 mensa tua . **O**ccurrerunt em mibi
 quando fugiebam a facie absalo
 fratris tui . **P**abes quoqz apd te
 semci filiu gera filij gemini de ba-
 burim . qui maledixit mibi male-
 dictone pessima quando ibam ad
 castra . **S**ed quia descendit mibi
 i occursum cu transire iordanem
 z iurauit ei per dnm dicens : no te
 interficiat gladio : tu noli pati eu
 esse innoxium . **V**ir aut sapiens es
 vt scies q facies ei . deducesqz ca-
 nos eius cum sanguie ad iferos .
Dormiuit igitur dauid cum patri-
 bus suis : z sepultus e in ciuitate
 dauid . **D**ies aut quibus regna-
 uit dauid sup israel : quadraginta
 ani sunt . **I**n hebron regnauit sep-
 te anis : i hierusalē trigintatribus
Salomō aut sedit super thronuz
 dauid patris sui : z firmatū est re-
 gnū eius nimis . **E**t ingressus est
 adonias filius agith ad bersabee
 matrem salomonis . **Q**ue dixit ei :
Pacificus ne est ingressus tu ?
Qui respondit : **P**acificus . **A**ddi-

Salomō aut
 sedit . **S**alomō xpi
 figurā gestat . hic em
 templū edificat . sicut
 xps ecclesiaz . h pacē
 habuit fm nomē suū
 sicut et ioseph dominus
 rex pacis est dictus . fa-
 ciens pacem his qui
 longe . et pacē his qui
 prope . **I**n sapientia
 quoqz z diuitijs z glo-
 ria saluatoris typum
 gestasse nō dubiū est .

ditqz . **S**ermo michi est ad te . **S**us-
 ait : **L**oquere . **E**t ille : **T**u iquit no-
 sti . quia meum erat regnum : z me
 pposuerat omnis israel sibi i regē
 sed translātū est regnū et factum
 est fratris mei : **A** domino em con-
 stitūtū est ei . **N**unc ergo peticoez
 vnam deprecor a te . ne cōfundas
 faciē meā . **Q**ue dixit ad eū : loqre
Et ille ait . **P**recor vt dicas salo-
 moni regi : neqz em quicqz nega-
 re tibi potest : vt det mibi abisac
 sunamitem vxorem . **E**t ait bersa-
 bee . **N**ō loquar ego p te regi : **C**le-
 nit ergo bersabee ad regem salo-
 monem vt loqueret ei pro adonia
 et surrexit rex i occursum ei : adora-
 uitqz eam . z sedit sup thronū suū
Positus quoqz e thronus matris
 regis : que sedebat ad dexterā eius
Dixitqz ei : **P**etitionē vnā paruu-
 lam ego deprecor a te : ne confun-
 das faciem meam . **D**ixitqz ei rex
Pete mater mea : neqz em phas-
 est vt auertam faciem meā . **Q**ue
 ait : **D**es abisac sunamites adonie
 firi tuo vxor : **R**espōditqz rex salo-
 mon . z dixit matri sue : **Q**uare po-
 stulas abisac sunamitē adonie ?
Postula ei et regnum . **I**pse e eni
 frater meus maior me . et hz abia-
 thar sacerdotē : et ioab filiū saruie
Iurauit itaqz rex salomō per do-
 minū dicens : **P**ec faciat mibi de .
 z hęc addat . qz cōtra animā suam
 locutus e adonias verbum hoc :
Et nunc venit dominus q firma-
 uit me et collocauit sup soliu da-
 uid patris mei . et q fecit mibi domū

Clenit ergo ber-
 sabee vt loque-
 pro ado . Adonias
 bersabee intueniente
 q interpretatur filia sa-
 turitatis : abisac suna-
 mitē corrupere gesti-
 uit . qz iudaicus po-
 pulus p obseruantia
 legis qua satur erat :
 spūalem intelligenti-
 am . l . ecclesiā q e vir-
 go icorrupta dauid
 nostro coniunctam
 temerare voluit . con-
 sortiu cuius qz n me-
 ruit . mortē incurrit
 quā meruit . **P**ec ber-
 sabee apud salomo-
 nem . p adonia iterue-
 niens quicqz p fuit .
 nec lex quā iudei sibi
 adiutricē apud deū
 esse opinantur .

Abiathar quoq;
Abiathar sacerdotio
expulsus n̄ tñ occisus;
significat in deos quo-
rū licet sacerdotium sit
abolitū. ipsi tñ pp̄ eos
qui i fine mundi ex eis
credituri sunt: deleti n̄
sunt.

Fugit ergo io-
ab qui ad altare fu-
gens iubeat salomōe
ibidē interfectus ē. si-
gnificat magistros p-
uersi doctrinae q̄ ob h̄
q̄ ecclesiasticos p̄ illi-
as perimūt sicut ioab:
abner: z amasa. ab as-
tario fidei expulsi p̄
petua morte p̄uent.
Dauid autē z semini
eius sit pax in eternū
hoc ē abolitio christi
inimicis. thron⁹ da-
uid. i. ecclesia eterna
pace fruens maneat
in eternū.

sicut locutus est: quia hodie occi-
det adōias. **M**isitq; rex salomō
p̄ manū banaie filij ioiade q̄ inter-
fecit eum: et mortuus ē. abiatthar
quoq; sacerdoti dixit rex. **V**ade i
anathoth ad agrū tuū. **E**t quide; z
vir es mortis. sed hodie te n̄ iter-
ficiam: qz portasti arcam domini
dei coram dauid patre meo: z su-
stinuisti laborem in omnibus i qui-
bus laborauit pater meus. **F**ecit
ergo salomon abiatthar vt nō esset
sacerdos dñi: vt impleretur vmo
domini quē locutus ē sup domū
beli in silo. **V**enit autē nunciū ad
salomonē q̄ ioab declinasset post
adoniam: z post salomonē nō de-
clinasset. **F**ugit ergo ioab i taber-
naculū dñi: z apprehendit cornu
altaris. **N**unciatūq; est regi salo-
moni: q̄ fugisset ioab in taberna-
culū domini. z esset iuxta altare.
Misitq; salomon banaias filium
ioiade dicens: **V**ade interfice eū.
Venit banaias ad tabernaculū
domini: et dixit ei: **D**ec dicit rex:
Egredere. **Q**ui ait: **N**ō egrediar
sed hic moriar. **R**enunciavit ba-
nais regi sermonē dicens: **D**ec
locutus est ioab. z hęc respondit
mibi. **D**ixitq; ei rex: **F**ac sicut locu-
tus est. et interfice eum et sepeli:
Et amouebis sanguinē innocentē
qui effusus est a ioab a me. z a do-
mo patris mei. z reddet domin⁹
sanguinem eius sup caput ei⁹: qz
interfecit duos viros iustos melio-
resq; se et occidit eos gladio p̄re-
meo dauid ignorante. abner filiū

ner p̄ncipes militie israel: z ama-
sam filium iether principem exer-
citus iuda. **E**t reuertet sanguis il-
lorum in caput ioab: z in caput se-
minis eius in sempiternū. **D**auid
autē z semini eius z domui: z thro-
no illi⁹ sit pax vsq; i eternū a dño.
Ascendit itaq; banaias filius io-
iade. z aggressus eū interfecit. **S**e-
pultusq; est in domo sua i deserto.
Et constituit rex banaiam filiū io-
iade pro eo super exercitum: z sa-
doch sacerdotem posuit pro abia-
thar. **M**isit quoq; rex et vocauit
semei: dixitq; ei. **E**difica tibi do-
mum i hierusalem. z habita ibi z n̄
egredieris in huc atq; illuc. **Q**ua-
cunq; autē die egressus fueris. et
transferis torrētem cedron: scito
iterficiendum te. **S**anguis tuus
erit sup caput tuū. **D**ixitq; semei
regi. **B**onus sermo sicut locutus
ē dominus meus rex sic faciet ser-
uus tuus. **H**abitauit itaq; semei
i iherlem diebus multis. **F**actum ē
autē post annos tres: vt fugerent
serui semei ad achis filiū maacha
regem geth. **N**unciatūq; ē semei
q̄ serui eius essent in geth. **E**t sur-
rexit semei: z stravit asinū suum:
iuitq; ad achis i geth ad require-
dos seruos suos: et adduxit eos
de geth. **N**unciatū est autē salomo-
ni q̄ esset semei i geth d̄ hierusalē:
et rediisset. **E**t mittēs vocauit eū:
dixitq; illi. **N**ōne testificatus sum
tibi p̄ dominum. et p̄dixi tibi. q̄
cunq; die egressus fueris huc at-
q; illuc: scito te esse moriturum

Et nō egredie-
re. **P**recipit nobis ver⁹
salomon habitātib;
i hierusalē ne vnq;
egrediamur. **Q**u si fu-
gerint nos nobis an-
tibiecti. n̄ iō egredia-
mur. vt sequamur fu-
gitiozū vestigia. ne
dñi volumus saluare
fugientes. ipsi p̄rea-
mus. quin poti⁹ mo-
tui sepeliāt mortuos
z scandalizantē occi-
dāt manū pedem dñi
licet eruiamus z absci-
damus a nobis.

Accipit nāq;
filium eius. **F**
lii p̄baronis quam
h̄ salomon in arca
q̄o cogitauit eadē
a q̄o d̄ significat.

Circa men popu-
lus immo i. eccel.
Dauid populus in
moribus imitabat
v̄i d̄o vt d̄onab⁹.

Circa itaq; sa-
lo in gabdon. **I**
gabdon erat excelsum
munitum v̄i erat tu
banaias. quod fecit
moyles z altare eorum
sup quod salomō of-
fuit: mille botias vi-
m̄q; munit oraculū

Et respondisti mihi. bonus sermo quem audiui. Quare ergo non custodisti iurandum domini. et preceptum quod preceperam tibi. Dixitq; rex ad semetipsum: tu nosti omne malum cuius tibi conscius est cor tuus: quod fecisti dauid patri meo. Reddidit dominus malitiam tuam in caput tuum. et rex salomon benedictus: et thronus dauid erit stabilis coram domino usque in sempiternum. Iussit itaq; rex banaia filio ioiadae: Qui aggressus percussit eum. et mortuus est.

C. III.

Quoniam confirmatum

est igitur regnum in manu salomonis: et affinitate coniunctus est pharaoni regi egypti. Accepit namq; filiam eius. et adduxit in civitatem dauid donec compleret edificans domum suam et domum domini: et murum iherusalem per circuitum. Attamen populus immolabat in excelsis. Non enim edificatum erat templum nomini domini usque in diem illud. Dilexit autem salomon dominum: ambulans in preceptis dauid patris sui: excepto quod in excelsis immolabat. et accedebat thimiamata. Abiit itaq; salomon in gabaon: ut immolaret tibi. Illud quippe erat excelsum maximum. Mille hostias in holocaustum obtulit salomon super altare illud in gabaon. Apparuit autem dominus salomoni per somnium nocte dicens. Postula quod vis ut dem tibi. Et ait salomon: Tu fecisti cum seruo

tuo dauid patre meo misericordiam magnam. sicut ambulavit in conspectu tuo in veritate et iusticia et recto corde tecum. Custodisti ei misericordiam tuam grandem: et dedisti ei filium sedentem super thronum eius sicut est hodie. Et nunc domine deus tu regnare fecisti seruum tuum pro dauid patre meo. Ego autem sum puer puulus. et ignorans egressum et introitum meum: et seruus tuus in medio populi est quem elegisti. populi infiniti: qui enumerari et supputari non potest pro multitudine. Dabis ergo seruo tuo cor docile. ut iudicare possit populum tuum. et discernere inter malum et bonum. Quis enim potest iudicare populum istum. et populum tuum. hunc multum. Placuit ergo sermo coram domino quod salomon rem huiusmodi postulasset. Et dixit dominus ad salomonem: Quia postulasti verbis hoc: et non petisti tibi divites multos: nec divitias. aut animas inimicorum tuorum: sed postulasti tibi sapientiam ad discernendum iudicium: ecce feci tibi secundum sermones tuos. Et dedi tibi cor sapiens et intelligens in tantum ut nullus ante te similis tui fuerit: nec post te surrecturus sit. Sed et hec que non postulasti dedi tibi. divitias. scilicet et gloriam: ut nemo fuerit similis tui in regibus cunctis retro diebus. Si autem ambulaveris in viis meis: et custodieris precepta mea et mandata mea sicut ambulavit pater tuus: longos faciam dies tuos. Igitur

Acceptit namq; filiam eius etc. Filia pharaonis quam sibi salomon in coniugio copulavit: ecclesia et gentibus significavit.

Attamen populus immolabat in excelsis. Maxime populus in montibus immolabat vel deo vel demonibus.

Abiit itaq; salomon in gabaon. In gabaon erat excelsum maximum ubi erat tabernaculum. quod fecit moyses et altare eius super quod salomon offerens mille hostias dominus meruit oraculum.

Si autem am. etc. lon. fa. di. t. Absque observatione mandatorum dei. adipisci nemo potest longos dies. i. beatitudinem.

...racl: et am...
...cipem...
...sanguis...
...in capite...
...na. David...
...nati: et thro...
...nu a dno...
...filius io...
...fecit. Se...
...na i deserto...
...iam filiu io...
...ritum: et sa...
...it pro abia...
...et vocavit...
...fica tibi do...
...bita tibi et n...
...illuc. Qua...
...sua fueris et...
...cedon: scito...
...nguis tuus...
...ritus semet...
...locutus...
...ne facit ser...
...it itaq; semet...
...factum e...
...vi fugerent...
...filii maacha...
...nuz e semet...
...geth. Et fur...
...linu suum:...
...ad require...
...adduxit eos...
...st aut salomo...
...th d hierusal...
...es vocavit co...
...ificatus sum...
...pediri tibi q...
...fueris hoc at...
...te mortuarum

Tunc venerunt duę mulieres. Greg. Postq̄ domin⁹ erroris nostri tenebras luce suę cognitōe illustrat: mox tēptatōis aculeo visitādo probat. quia accedēdo corda nra ad virtutes prouehit: 7 recedēdo concuti tēptatōe p̄mittit. Si enī post virtutū munera nulla tēptatōe concutiē: hoc se habere animus ex se gloriat. Et ergo firmitatis habeat dona. 7 in firmitate suam agnoscat. per accessum gratis ad alta sustollitur: 7 per recessum quid ex se sit probatur. **U**n salomon post acceptam diuinitus sapientiam meretricum que stōne pulsatur. Quia sepe cum mentem nostrā concessis virtutū b⁹ respectus intingit largitans illuminat. mox eam lubricę cogitationes turbant: vt que subleuata immenso munere exultat. 7 tēptatōe pulsata quid sit inueniat. Sic et belias visitatū desuper sermone celos aperuit 7 subito probatus infirmus p̄ delerta fugēs vnam mulierem expauiuit. Sic paulus vsq̄ ad tertium celus paradisi penetra nō se creta considerat: 7 ad se rediēs p̄ra carnis bellū laborat. Regem aliaz ī membris sustinet. cuius in se rebellione fatigari spiritus legē dolet. Post dationem ergo muneris de⁹ hominē probat: qz 7 colato munere subleuat 7 abstracto paululum ipsū sibi demonstrat. Quod ideo patimur: vt ad promissę incorruptionis substantiā reuocemur.

Quidāz autumāt super synagogam 7 ecclesiam hoc esse sentiēdum. 7 ad illud temp⁹ referendū quo post crucem 7 resurrectionē tam in iudeis qz in gentibus verus salomon. 7 pacificus regnare cepit. Hec enim accepit vxorem fornicariam. deinde adulteraz. Ideo enim chūstus venit: vt meretrices donaret matrimonio 7 de duobus gregibus faceret vnum ouile. Hęc sunt duę virgę que in ezechiele iunguntur: 7 de quibus per zachariam dicitur. Et allumpsi mibi duas virgas: vnā 7 vocaui decorem. 7 alteram vocaui funiculū. Mulier quoqz illa in euangelio que pedes iesu lacrimis lauit. crine deterxit: 7 cui omnia peccata dimissa sunt significat ecclesiam de gentibus congregatam. Ecclesia tamen non habet maculam neqz rugam: nec dicimus eam meretricem permansisse: sed fuisse fm quod dicitur. Tū esset iesus in domo symonis leprosi. non qui tunc leprosus erat: sed qui ante fuerat. Notandū quoqz quid dicat ecclesia cōtra synagogam. Ego 7 mulier hęc habitabam in domo vna zc. Quia p̄ resurrectionem saluatoris vna de vtroqz populo congregata est. Elegantē vero adiunxit. Peperi apud eam in cubiculo. Ecclesia enim de genitibz q̄ nō habebat legem 7 p̄betas pepit in domo synagoge. nec egressa ē de cubiculo: sed ingressa. Unde introduxit me rex in cubiculū suū. 7 introducit me in domū matris meę 7 in cubiculū eius que concepit me.

Raba. Si cōsideres p̄latū lanātem manus 7 dicentē: mūdus ego suz a sanguine iusti huius. 7 cēturiōne p̄sistentē vere bicerat filius dei. 7 eos q̄ ante passionē per philippū dominū videre desiderant: non ambigis p̄mam peperisse ecclesiā. 7 post natū pplm iudeoz pro quo dñs precabatur. Pater ignosce illis zc. 7 crediderūt vna die tria milia 7 alia quinqz milia

euigilauit salomon. 7 intellexit qd esset somnium. **U**ncqz venisset hic iherusalem. stetit coram arca federis domini: 7 obtulit holocausta. et fecit victimas pacificas 7 grande cōuiuuium vniuersis famulis suis. **U**nc veniunt duę mulieres meretrices ad regem. steteruntqz coram eo. **Q**uaruz vna ait: Obsecro mi domine. ego 7 mulier hęc habitabamus in domo vna. 7 peperimus apud eam in cubiculo. **T**ercia autē die postq̄ ego peperit: pepit 7 hęc. **E**t eramus simul. nullus qz alius in domo nobiscuz. exceptis novis duabus. **M**ortuus est autem filius tuus in uicinis huius nocte. **D**ormiui ergo apud eam in cubiculo. **E**t conuersus in tempore noctis inleuit filium meum de latere meo ancillę tuę dormiētis. 7 collocauit in

Grego. Per matres lactātes ordo doctorū. p̄ filios earū signat persona discipulorum. Nam magistri scia vigilātes. s̄ vita dormiētes: auditores suos quos per vigilias predicatōnis nutriūt. dñ quod dicit facere negligūt p̄ somnū torporis occidūt. 7 negligēdo opprimūt quos alere verboz lacte videbantur. **U**n. dñ reprehensibiliter viuūt: 7 hic discipulos laudabilis vitę nequeunt. alienos sibi attrahere conantur: vt dum bonos se habere sequaces ostēdunt. apud iudicia boim excusent mala q̄ agūt: 7 subditorum vita mortiferā tegant negligentiam. **U**nde mulier q̄ filius exiit propiū. q̄ sicut alienū. s̄ matrē veram salomonis gladius inuenit. quia cui fructus viuat vel intereat: ex tremo examine ira iudicis demonstrabit. **E**t notandū qz viuēs filius prius diuidi p̄cipitur: vt tōli postmodum matri reddat. qz in hac vita quali parturi p̄ceditur vita discipuli: dñz ex illa altera pud deū meritū. alter apud hoies laudē hęc p̄mittitur. **S**ed falsa mater quez nō genuit occidi nō timuit: quia arrogantes magistri 7 charitatis ignari. si plenissimū nomen laudis ex alienis discipul cōsequi nequeunt: eorū vitam crudeliter inlequantur. **I**nvidia enī succensi nolūt alijs viuere. quos se cōspiciūt non posse possidere. **U**nde nec me sit nec isti. **Q**uos enim sibi obsequi non vult ad gloriam tempale: eos alijs inuidēt viuere p̄ veritate. **S**z vera m̄ fatagit vt ei⁹ filius salte apud extraneum sit 7 viuat: quia cōcedūt veraces magistri. vt ex eorum discipulis aliq̄ magisterij laudem habeant: si tamē integritatem vitę non amittant. **P**er que pietatis viscera hęc eadem vera mater agnosatur. quia omnino magisterum in examine charitatis approbatur. **P**ola totum respere me nit: q̄ quasi totuz concessit. qz fideles p̄positi pro eo qz ex bonis discipulis. nō solum alijs laudem non inuidēt. sed etiā vtilitatem profectus exorant. **I**pi integros 7 viuētes filios recipiūt: quādo in supremo iudicio ex eoz vita p̄fectā retributōem assequuntur.

Mortuus est. **R**aba. **U**n enī legis seq̄tur oblermātiā 7 grām euangelij copulat legi. tenebraz errore coop̄ta est.

Oculū filiū meū. **U**n. f. nō vt possideret: sed vt occideret. **N**ō eī fecit hoc filij amore: s̄ odio emule.

Quem diligētius zc. **R**a. **L**ongū est ostēdere quō per paulum 7 alios ecclesiasticos intellexit ecclesia non esse filium suum qui tenebatur in lege: 7 in luce cognouit quem in tenebris non videbat. **D**uę mulieres quaz vna dilectōne ardebat: i altera simulatio surrepebat: ecclesiam figurant 7 synagogā sine hereticā p̄auitatez. quaz vtraqz 7 suos nequiter nutriendo interimūt: 7 alienos quousqz p̄dat illucēdo p̄suadet. **I**n duas mulieres dominus dum id quod iustum est spiritu oris sui dirimit: vnicuiqz quod debetur restituit.

Dixit ergo rex. **H**ier. **R**a. **S**imulās ignorātiā hūanos p̄ dispēsa tōe carnis meū affect⁹. sicut 7 ibi. vbi posuisti eū: 7 alibi. qz me tetigit.

Diuidite infantē. **H**ier. **R**a. **L**entat naturā naturę dñs: 7 vult

in vniuersa voluntate non vult filij in legem gratia: vt non q̄ hoc p̄bet sed ad arguēdā synagoga calumniaz hoc se velle vocat.

Dixit autē mulier zc. **R**a. **E**cce hęc opp̄latū esse li tēptatōe concutiē vt viuat salte apud deū: nec inter legē vnus 7 gratia dñi matrem tenet.

Un ecce ego paululum vobis: quia si legem oblermātiāz vob nō p̄dat.

fm vtriusq; volunta
tem viuente filius in
legem gratiaq; dimit
tere. nō q; hoc pbet
sed ad arguēdā syna
goge calumniaz hoc
se velle dicit.
**Dixit autē mu
lier** zc. Rab. Ecce
fia que scit suū esse li
tenter cōcedit emule
vt viuat saltes apud
eam. ne inter legē di
uisys z gratiā christi
macrone feriat. Vñ
ecce ego paulus dico
vobis. quia si legem
obseruatis. xps vob
nihil pderit.

vni. z dimidiāz ptem alteri. **Dixit**
autē mulier cuius fili⁹ erat viuus
ad regem: **Commota** sunt quippe
viscera eius super filio suo. **Obse
cro** domine: date illi infantē viuū
z nolite interficere eum. **Contra
rio** illa dicebat: **Nec** mihi nec tibi
sit: s; diuidat. **Respondēs** rex ait:
Date huic infantē viuū: z non oc
cidatur. **Hęc** est enī mater eius.
Auduit itaq; omis israel iudiciū
qđ iudicasset rex. z timu erūt regē
videntes sapiētā dei esse in eo ad
faciendū iudiciū.

Ec. .III.

**Erat autē sa
lomon** regnās super
omnē israel. **Et** hi pncipes quos
habebat. **Azarias** fili⁹ sadoch sa
cerdotis. **Deliozeph** z **abia** fili⁹
sela scribe. **Josaphat** fili⁹ abilud
acōmentarijs. **Banaias** filius io
iade super exercitū. **Sadoch** autē
z **abiathar** sacerdotes. **Azarias** fi
lius nathan super eos qui assiste
bant regi. **zabud** filius nathan sa
cerdos amicus regis. **Et** **abisa** p
positus domus. **Et** **adoniram** fi
lius abda sup tributa. **Habebat**
autē salomon duodecim pfectos
super omnē israel: qui ptebant
annonam regi z domui ei⁹. **Per
singulos** enim menses i anno sin
guli necessaria ministrabant. **Et**
hęc nomina eoz. **Benhur** i mon
te effraim. **Bendecar** in maces
z in salebim z in bethsames et in
belon z in bethanan. **Benefeth** i
aroboth. ipsius erat socho: z om

nis terra epher. **Benab** in adab.
cuius omnis nephadoz. **Zaphet**
filiam salomonis habebat vxorē
Bana filius abilud regebat tha
nach. z mageddo z vniuersaz be
thsan. q̄ est iuxta sarthana subter
iezrael a bethsan vsq; abelmeu
la eregione iecmaan. **Bengaber** i
ramoth galaad. habebat anothi
air filij manasse in galaad. **Ipse** p̄
erat in omni regione argob que ē
i basan: seraginta ciuitatibus ma
gnis atq; muratis: que habebāt
feras ereas. **Abinadab** fili⁹ addo
pgerat in manaim. **Achimaas** in
neptalin. sed z ipse habebat base
math filiam salomonis i cōiugio.
Baana filius husi in aser z in ba
loth. **Josaphat** filius pharue in
ysachar. **Semei** filius bela i ben
iamin. **Saber** filius suri in terra
galaad. z in terra seon regis amoz
rei. z og regis basan super omnia
que erant in illa terra. **Juda** z isrl
innumerabiles sicut arena maris i
multitudine comedentes atq; bi
bentes atq; letantes. **Salomō**

autem erat in ditione sua habens
regē philistijm vsq; ad terminū egypti
offertium sibi munera. et
seruientium ei cūctis diebus vi
te eius. **Erat** autēz cibus salomo
nis per singulos dies triginta cho
ri simile. z sexaginta chozi farine
decem boues pingues. z viginti
boues pascuales. z cetū arietes:

**Cibus salomo
nis.** Refectio xpi. q
pascitur recta fide. et
operibus bonis que
illi quotidie offerunt
ab ecclesia catholica
**Triginti oues
pascuales.** Pre
dicatores noni testa
menti. qui quasi gemi
natum decalogum i
se habent cum nouū.
z vetus testamenta
equaliter p̄dicāt ple
ni dilectioe dei z pro
ximi.

Excepta uenatione. Venatio diuersorum animalium sunt qui et diuersis gentibus quotidie retibus euangelij p spirituales venatores ca piuntur: et i pastum saluatoris rediguntur.

Quadragesima mi. Per qdragesima tepora paise legis designant qua moyses acceptu rus: ieiunauit q dra ginta diebus et plus qui ea instruebatur: quadragesima annis i deserto fuit.

Et duodecim milia. Dic numerus pzelens tepus signifi cat: i quo apostolica doctrina noui testa menti pplm nutrit.

Hordeū. Re quid dicit i domo re gis: ordo pdicatorū scribendo et loquedo laborat: ut i mēsa do mini abundet unde nutriantur fideles.

Carmina eius et disputa. et. Constat neq carmi na neq disputatōes salomonis hodie ee.

Quinq milia. Propter quinq sen sus quos qui i diuer sis virtutibus bn re git: beat est: et p eos quasi carmina qnq milia dno canit.

Ysopum. Yso pus herba humilis et saxo herens. chisti significat humilitate qui a cedro vsq ad ysopum disputauit: qz ab excellentia gfe celestis vsq ad car nis humilitate descē dit: p cedrum quoqz prauozū supbia desī gnat. Unde vox cō fringentis cedros. A cedro ergo vsq ad ysopū xps disputat: qz supborum corda et humilitū iudicat. Su per ligna quoqz di / spantur: dum in cru ce pependit. Tūc em cedruz: i arrogantiā seculi inclinauit vsq ad humilitate ysopi: id ē: vsq ad stulticiā crucis. Verbū enim crucis peuntib stul ticia est: his autē qui salui sunt virtut dei et paulo post. Nā qz in sapientia dei nou cognouit mundus p sapientia deū: placuit deo per stulticiam pdicatoris saluos facere credentes.

Et differuit et. Rab. Omnia enim nuda et aperta sunt xpo: nec est ulla creatura inuisibilis in conspectu eius: ipse nouit cogitatōes hominū: et numerat multitudinē stellarum: ipsi patet abyssus: et infernus non ē absconditus coram eo: disputat autē cum singuloz ratōem nobis proponit: et in scripturis manifestat sacramenta abscondita a seculis et generationi bus: ut consideremus beatitudinē angeloꝝ: vilitatem hoīm: astutiā de

excepta venatōe ceruoz capreaz atqz bubalozum et auium altiliū.

Ipsē enim obtinebat omnē regi ones que erat transflumen quasi a thapsa vsq gazam: et cūctos re ges illarū regionum: et habebat

pacem ex omni parte in circūitu.

Habitabatqz i iuda et israel abf

timore vllo vnusqz sub vite sua et sub ficu sua a dan vsqz ber

sabee cunctis diebus salomonis et habebat salomō quadragesima milia pzeptia equoz curtilium.

et duodecim milia eqstriū: nutrie bantqz eos supra dicti regis pze catores.

fecit: sed et necessaria mensē regis salomonis cum ingenti cura pze tritici mensuram.

bebant tempore suo. Hordeum quoqz et paleas equoz et iumēto rum deferebant i locum vbi erat

rex iuxta constitutum sibi. Dedit quoqz deus sapientia salomoni et prudentia multam nimis: et lati tudinem cordis quasi arenaz que est in litore maris.

Et pcedebat sapientia salomonis sapientia omni um orientaliū et egyptioꝝ: et erat sapientioꝝ cunctis hoibus.

monum: et reprobantes qd malum est: sectentur qd bonum est.

Edificare domū. De. Domus quā salomon edificauit ecclesie si gura fuit: que a primo electo vsq ad vltimum quotidie per gratiaz regis

Sapientioꝝ ethan ezaite et heman et chalchal et dozda filijs mahol. Et erat nominatus in vniuersis

gentibus p circūitum. Locutus est quoqz salomō tria milia para bolas: et fuerūt carmina ei quin tria milia parabolā nuncupatur. qz milia: et disputauit sup lignis a cedro que est in libano vsqz ad

ysopum que egreditur de pariete et differuit de iumentis et volucris

bus et reptilibus et piscibus. Et veniebant de cunctis populis ad audiendaz sapientia salomonis: et ab vniuersis regibus terre qui audiebant sapientia eius.

C. V.

Isit quoqz biram rex tyri seruos suos ad salomonem: Audiuit eni qd ipsum vixissent regē sup israel pro patre eius: qz amicus fuerat biram dauid omni tempore.

Di sit aut salomon ad biram dicens: Tu scis voluntate dauid patris mei: et quia non poterat edificare domum nomini dñi dei sui: ppter bella iminentia p circūitū: donec daret dominus eos sub vestigio

tere quo ad terrā pmissionis veniebatur: hec in ipsa edificabatur: et in ci uitate hiernsalē. Illud: ut de loco ad locū: crebro ministerio lenitariū por tatum: tandem in terrā pmissē hereditatis induceretur: hec ut mor in pa tria ipsa et in ciuitate regia instructa inuolabili semp fundamento consi steret: donec inditū sibi figurarū celestium munus impleteret.

Potest i illa presentis ecclesie labo: et exiliū: in hac futura requies et beatitudo figurari. Mel quia illa a solis filijs israel: hec a pselitis etiam et gentibus facta est.

Dollant in illa pncipaliter veteris testamēti patres et antiquus dei pplā.

pacifici: i xpi edifi catur: que partim pe regrinatur ab illo in terris: partim post pe regrinatōem iam cuz illo regnat in celis: vbi post vltimū iudi cium tota regnabit.

Ad hanc pntent an geli: quoz nobis si / militudo pmittitur i futuro. vnde. Fides sunt āgelis et filij sūt dei: cuz sūt filij resur rectōis. Ad hanc pri net et ipse xps. Unde soluite templuz hoc: et in: r: i: hoc emz di cebat de templo cor poris sui. De nobis aut dicit apostolus: Resatis qz templuz dei estis et. Si ergo ille templū fm carnē factus est: et nos tem plum dei per inhabi tantem spiritū effica mur: constat qz figu ra omniū nostrum: et ipsius dñi: i: membro rum et capitis templū illud fuit. Sed ipse tanqz lapidis angu laris: electi: preciosi et in fundamēto funda ti: nostri aut tanqz la piduz viuoz suppedi ficatoꝝ sup funda mentum apostoloꝝ et ppharū: i: xpm.

Quod melius consi terato ordine ipsi us templi edificauit: one patebit: ut i qui busdam: i: figura ad ipsum: in quibusdaz ad omnes electos pti neat: in quibusdā inte meratam in celis an gelozum felicitate: in quibusdā collata ho minibus angelozum auxilia: in quibusdā remunerata cū ange lis hominū certamiā demonstrat.

Hanc domū spiri tualem etiā taberna culum in heremo fa ctum significat. Sed qz illa domus in iti

tere quo ad terrā pmissionis veniebatur: hec in ipsa edificabatur: et in ci uitate hiernsalē. Illud: ut de loco ad locū: crebro ministerio lenitariū por tatum: tandem in terrā pmissē hereditatis induceretur: hec ut mor in pa tria ipsa et in ciuitate regia instructa inuolabili semp fundamento consi steret: donec inditū sibi figurarū celestium munus impleteret.

Potest i illa presentis ecclesie labo: et exiliū: in hac futura requies et beatitudo figurari. Mel quia illa a solis filijs israel: hec a pselitis etiam et gentibus facta est.

Dollant in illa pncipaliter veteris testamēti patres et antiquus dei pplā.

tere quo ad terrā pmissionis veniebatur: hec in ipsa edificabatur: et in ci uitate hiernsalē. Illud: ut de loco ad locū: crebro ministerio lenitariū por tatum: tandem in terrā pmissē hereditatis induceretur: hec ut mor in pa tria ipsa et in ciuitate regia instructa inuolabili semp fundamento consi steret: donec inditū sibi figurarū celestium munus impleteret.

Potest i illa presentis ecclesie labo: et exiliū: in hac futura requies et beatitudo figurari. Mel quia illa a solis filijs israel: hec a pselitis etiam et gentibus facta est.

Dollant in illa pncipaliter veteris testamēti patres et antiquus dei pplā.

tere quo ad terrā pmissionis veniebatur: hec in ipsa edificabatur: et in ci uitate hiernsalē. Illud: ut de loco ad locū: crebro ministerio lenitariū por tatum: tandem in terrā pmissē hereditatis induceretur: hec ut mor in pa tria ipsa et in ciuitate regia instructa inuolabili semp fundamento consi steret: donec inditū sibi figurarū celestium munus impleteret.

Potest i illa presentis ecclesie labo: et exiliū: in hac futura requies et beatitudo figurari. Mel quia illa a solis filijs israel: hec a pselitis etiam et gentibus facta est.

Dollant in illa pncipaliter veteris testamēti patres et antiquus dei pplā.

tere quo ad terrā pmissionis veniebatur: hec in ipsa edificabatur: et in ci uitate hiernsalē. Illud: ut de loco ad locū: crebro ministerio lenitariū por tatum: tandem in terrā pmissē hereditatis induceretur: hec ut mor in pa tria ipsa et in ciuitate regia instructa inuolabili semp fundamento consi steret: donec inditū sibi figurarū celestium munus impleteret.

Potest i illa presentis ecclesie labo: et exiliū: in hac futura requies et beatitudo figurari. Mel quia illa a solis filijs israel: hec a pselitis etiam et gentibus facta est.

Dollant in illa pncipaliter veteris testamēti patres et antiquus dei pplā.

... in futuro: et gaudia regni ... Preceps igitur ut prec ...

In hac cōgregata de gentibus ecclesia exprimi. Quāvis vtrūq; edificatū enucleatius discissum: et labores presentis ecclesie quotidianos et p̄mia eterna in futuro: et gaudia regni celestis. electōz quoq; primitiue ecclesie et salutem omnium gentium in xpo multimodis ostendat figuris.

Precepe igitur ut precidant mibi cedros de libano. Doctores sunt electi de gentibus. qui eos qui mundi rebus et gloria letantur. a supbie fastu corrigendo succidūt. et ad obsequium xpi transferunt. cū quib; serui salomois istant memorato operi: qz primi doctores de gentibus necesse habebāt apostolorū q̄ a dño didicerunt eruditōe istanti: ne si absq; magistris docere inciperent: magistri erroris essent. Ideo enī salomon seruos hiram ligna cedere voluit: qz cedendo doctiores erāt seruis suis. Suos quoq; adesse voluit: vt ostenderent mensuras cedentib;.

Apostoli quoq; verbum euāgelij ab ipso certius nouerunt: sed gentiles ab errore cōuersi ad veritatē euāgelij melius gentiliū errores nouerant: et ideo artificiosius expugnabant.

Scis enī quō nō est. Be. Dicendum ē p̄ius de operariis templi qui vel vnde fuerūt. et d̄ ipsa materia. Omnia enī in figura cōtingebāt illis. Scripta sūt autē p̄pter nos. Salomō edificaturus domū domino. quē sūt auxiliū ab hiram rege tyri. q̄ semp fuit amicus dauid: et cū ipso salomone p̄ces iam habere cōperat promittens in omnibus inuenit vt artifices et ligna et aurū. put op̄ habebat illi dederit. Salomō x̄o p̄ ānos singlos plimos tritici et olei choros repedit

Salomon. i. pacificus. et noi e et serenissimo regni statu xpm significat. de quo dicitur: Multiplicabitur eius imperiū et pacis nō erit finis. Hiram vero qui vinens excelsis interpretatur gentiles vira et fide gloriosos. Vel quia rex erat et regali potentia salomōe in edificatōe templi iuuabat. conuersos ad fidem rerum dños significat. quoz ope augmentatur ecclesia: et contra hereticos et scismaticos paganos principalibus decretis ē creata. Petit ergo salomon in ope templi auxiliū ab hiram. quia veniens in carne dominus. et ecclesiā edificare volens: nō de iudeis tantum. sed etiā de gentibus adiutores elegit. De vtroq; enī populo ministros sermonis assumpsit. Misit hira salomoni ligna cedrina de libano p̄cisā et abiegna que in domo dñi ponerentur: qz conuersa gentilitas misit ad dñm viros in seculo claros. sed secari increpatōis de monte supbie deictos et humilatos. qui ad normam euāgelice veritatis instituti. in edificio ecclesie p̄ suo quisq; merito vel tempore collocarentur. Misit et artifices. i. p̄bilosos ad veram sapientiā conuersos. qui p̄lis regendis gratia eruditōis

pedum eius. Nunc autē requiem dedit deus meus mibi p̄ circuitū et nō est sathan neq; occurfus malus: q̄obrem cogito edificare templum nomini dñi dei mei. sicut locutus est dñs dauid patri meo dicens: filius tuus quē dabo pro te sup solium tuuz: ipse edificabit domū nomini meo. Precepe igit vt precidant mibi cedros de libano. et serui mei sūt cū seruis tuis: mercedē autē seruoꝝ tuoꝝ dabo tibi quācumq; petieris. Scis enī quomodo non est in populo meo vir. q̄ nouerit ligna cedere sic si donij. Lū ergo audist; hiram verba salomonis: letatus est valde. et ait: Benedictus dñs deus hodie q̄ dedit dauid filiū sapientissimum sup populum hūc plurimū. Et misit hiram ad salomonem dicens: Audiui quēcūq; mandasti mibi. Ego faciā omnem voluntatē tuā i lignis cedrinis et abiegnis. Serui

preponerent. qualis fuit temporibus apostolorū dionisius ariopagita: et cianus doctor eruditissimus et martir fortissimus. Misit quoq; aurum. viros. i. sapientia et ingenio claros. pro quibus expectat dona gratie celestis. triticū. i. vbi dei. oleū charitatis metōis et illuminatōis sp̄s sancti.

Itaq; hiram dabat salo. zc. Tyrus vnde rex hiram insula est dedita negociatōi. vbi erāt optimi fabricatores lignoꝝ qui dabāt ligna p̄cisosa accipientes cibaria. vniū enim nō agrum colendo sed negocian

mei deponēt ea de libano ad mare. et ego cōponam ea in ratibus i mari vsq; ad locum quē significabis mibi. et applicabo ea ibi: et tu tolles ea. Prebebisq; necessaria mibi: vt defibus domui meę Itaq; hiram dabat salomoni ligna cedrina et ligna abiegna iuxta omnē voluntatē eius. Salomon autē prebebat hiram viginti milia choros tritici i cibū domui ei: et viginti choros purissimi olei. Dec tribuebat salomon hiram per singulos annos. Dedit quoq; dñs sapientiā salomoni sicut locutus est ei. Et erat pax inter hiram et salomonem: et percusserunt fēdus ambo. Elegitq; rex salomon operarios de omni israel: et erat inditio triginta milia viroꝝ. Mitte batq; eos in libanuz. Decem milia per singulos menses vicissim: et mensis cedēti elemosina qua p̄mis. p̄fici ita vt i duobus mēibus vicissim essent i domib; suis. Et adonirā

menses quoq; distantia singulis lignoꝝ q̄sonib; erat iposita p̄fectiones trium virtutum euāgelicarum typice denūciāt. elemosine oratōis et ieiunij. Per elemosinam namq; cōprehendunt omnia que ad dilectionem p̄ximi explendā beniuole in fratres opamur. Per oratōem oīa quib; per internā cōpunctōem n̄o conditori cōiungimur. Per ieiunij omnia q̄bus nos a cōragione vicioꝝ et illecebris seculi obseruamus: vt libera mente et casto corde semp dilectōni dei et p̄ximi valeamus inherere. Hi sunt tres menses operarioꝝ tēpli. Quia enī mensis plenitudine diēū lunaris circuli p̄ficiunt: recte per illū plenitudo virtutis ostenditur. i. qua mens fidelij a dño quotidiana illustratōe quasi luna a sole respicitur.

Operarios. Hi operatores erant. p̄felic. boꝝū magistri de iudeis qz non fecit quēq; seruire de israel.

Adoniram. Dominus meus excelsus. hic est xps qui operariis templi preponitur. vt ordinet quibus mensibus singuli ad opandum creant quibus adcurandā suam domū redeant: cū p̄dicatoꝝ mētes familiarit;

do. Ibi est mons libanus. cui de lignis facta est domus domini. vnde et libanus dicitur. ibi. aperi libane p̄t.

Elegitq; rex salo. o. d. o. i. zc. P̄ frustra operarios de omni isrl' elegit: quia nō de vna stirpe Aaron sacerdotis eligendi: sed de omni ecclesia sunt quēdā qui domum dei exemplo verboq; edificent: et sine personę acceptio ne. p̄mouēdi. Qui cū ad erudiēdos infideles et in collegiū ecclesie vocandos ordinantur: quasi ad cedendas in libano templi materias viri strenui et electi mittunt. Triginta milia cōfores eos significant qui i fide trinitatis sunt p̄fecti: qd̄ doctoribus maxime congruit. Sed qz triginta milia ita erāt ordinata. vt vna p̄ menses singulos op̄i instaret: magis denarij pandendum est sacramentū. Vna milia ad cedenda ligna de israel in opus domus domini mittuntur: qui enī ad erudiēdos insipientium ordinantur: decem p̄cepta legis p̄ omnia seruare et auditoribus debent seruanda monstrare. Premia quoq; i celis futura denario fi grantur. Quē et ipi debent sperare: et auditoribus speranda intimare. Terni autē

informar: vt discernant qm oporteat ecclesia edificare pcedendo. v' alia pietatis officia prestando. qm ad conscientia suam examinada quasi ad pnam domu inspiciendam reuertit. vt orationibus z ieiunijs supno in spectore z visitatore digna sit.

Fuerunt itaqz salo. septua. mi. zc. Nec ptereundm q septuaginta z octuaginta milia portantiu onera z latomoz cu ppositis suis non fuerit israelite. sed pseliti. i. adueni qui morabant inter eos. **Unde i paralip.** Numeravit salomo omnes viros pselitos: z inuenti sut centum quinquaginta tria milia z sexcenti.

Fecitqz eos octoginta milia. qui humeris onera portarent zc. Pseliti aut vocantur grece. qui ex alijs nationibus i co sortiu populi dei ac cepta circuncisione tra sicut. **Fuerit ergo operarij domus dni de israel. z de pselitis z de gentib.** De isrl triginta milia qui ad pcedendas cedros de libano missi sunt. De pselitis: hi lapidum cesores. De gentibus: hiram z serui eius. qui cu seruis salomonis ligna cedebat.

Omne igitur hoim gen? p quos edificanda erat ecclesia in edificatoe tēpli pcessit. Iudei enim pseliti z gentiles ad veritatem conuerfi vna chisti ecclesiam recte viuendo z docendo constituunt. **Operarij septuaginta milia z octoginta milia.** Septuaginta. s. ppter sabbatissimum animaru. Septimus eni dies sabbato. i. quieti consecratur. Octoginta ppter spem resurrectois que octava die. i. post sabbatu in domino pcessit. z in nobis octava die. z octava etate futura speratur.

Notandum aut q pars in monte lapides cedebant. pars onera portabant. Diuersa eni sunt dona spiritus. z quida maiorem docendi. z pter uos arguendi constantia habent. Quidam mitiores ad consolandos pulillanimes existunt. Quidam vtraz virtute pediti ad opus domus domi conueniunt. **Unde corripite inquietos. cosola. pulillanimes zc.**

Latomorum. De Latomi sunt cesores lapidum. z ide significat qd cesores lignoz. i. pdicatores. qui metes insipientiu dolabro verbi dei exercet. z a natia toritudine z deformitate transmutant. ac regulariter institutos. vnitati fideliu. i. edificatoe dom? dei aptant. Ligna z lapides in monte ceduntur. z ad monte domus dei transferunt. qz omnes i monte superbie nati sumus: qui de peccato ad qui superbie peccauit originez trahimus. Sed excidimur de monte superbie chatbezizando z sacrameta fidei papiendo. z i monte domus dni transferimur. qz eruti de potestate tenebrarum. ad arcem virtutu q est in vnitae ecclesie puenimus.

Abseqz ppositis. Ppositi aut sunt sacre scripturę conditores quoz magisterio erudimur inscios docere. contēptozes corrigere. z inuice onera nostra portare.

Triu milium. Propter fidem trinitatis qua sancta eloquia pdicant. Qd in palipo. tria milia sexcenti scripti sunt ad perfectozes eoz respicit. Senarius eni in quo mundi cōpletus est ornatus: pfecta bonoz opa significat. z quia sancta scriptura cu fide veritatis. opa iusticie docet. habenda. recte ppositi operum templi tria milia z sexcenti fuerunt.

Preceptoz rex ut tol. zc. Ad edificandū domum dni primo ligna z lapides de mote ceduntur: qz eos quos in fide instruere querimus. primo necesse est. vt abrenunciare dyabolo z pcuratōi in qua nati sut doceamus. Deinde qrendi lapides piosi z grandes z in fundamento ponendi: vt abdicata priori cōuersatoe i omnibus vitam z mores eoz inspiciamus: z auditoribus imitandos pponamus. quos p virtutem humilitatis dno specialiter adberere nouimus: z mentis stabilitate quadratos ad omnes temptationū incurfus immobiles durare cōspicimus. grandes et pcciosos fama z merito.

Viros. s. pccipuos actione z sanctitate. qui familiaris xpo adberēt vt quo firmius in illo sperant: eo fortius alioz vitam dirigere. qd est pcciosus latitudine portare sufficiant. Hi sunt ppete apostoli. qui verbum z sacramenta veritatis visibiliter vel invisibiliter ab ipsa dei sapientia per

erat sup huiuscemodi indictionē.

Fuerūt itaqz salomoni septuaginta milia eoz qui onera portabāt.

z octoginta milia latomozum in monte. absqz ppositis q pperant

singulis opibus numero triu milium z trecentoz pccipientiu populo z his qui faciebant opus.

Preceptoz rex vt tollerent lapides grandes lapides pcciosos i

ceperunt. vnde sup edificati sup fundamentū aploz z ppharum.

Lapides grandes lapides pccio. V' lapides pcciosi grandes quadrati. primi sunt magistri. qui ab ipso dno audire verbi salutis. Superpositi vero ordines lapidum vel lignoz sequentes sacerdotes vel doctozes. quoz pcciatione crescit ecclesia z ornatur virtutib.

Be. Ra. Quali aut colore fuerūt lapides ostendit dauid in palipo. salomoi dicens: Omne pcciosum lapidem. z marmor pariu abundantis

fundamentū tēpli. z quadrarent

eos. quos dolauerūt cementarij salomonis et cementarij hiram.

Porro biblij pparauerunt ligna z lapides ad edificandā domū.

C. . . VI.

Factum est igitur quadringentesimo z octogesimo ano egressiois filioz

sime pparauit. Parmor pariu candiduz dicit. quale paros in sula gignit. **Un poe ta.** Olearon niueam qz paron zc. **Un io. sephus.** Eleuauit tēpluz vsqz ad camerā ex lapidibus de albo cōstructū. Marmor candidū. ex quo cōstructa est domus electoz actionē mundā z conscientia ab omi neno corruptōis castigatā significat. v' **Mudemus nos ab omni iniquitamento carnis z spūs pccientes sanctificatoz i timore dei.**

In fundamentū. Fundamentū est xps.

aliud nemo potest ponere pter id qd posituz est. qd est xps ihs. **Qui recte fundamentū dicitur domus dei:** quia sicut petrus ait. **Non est aliud sub celo datum nomē hoibus in quo oporteat saluos fieri.** In eo tolluntur lapides grandes z pcciosi. i. omnes pfecti qui fideliter ipsi adberent: z fratru necessitates fortiter sustinent. nec vlla aduersitate nec etiā morte a rectitudine sua inclinant. quos ecclesia nō solū te iudea sed etiam de gentibus suscipit. vnde subdit: **Quos dolauerūt cementarij salomonis zc.**

Cementarij salomonis et cemen-hiram. Quia et vtroqz ppo doctozes ecclesie fuerunt: z tam sublimes vt ipsoz quoqz sublimium doctoz doctozes existerent. z quasi quadrantes eoz ad subleuandū dom? domini edificium pararent. **Non eni soli hieremias ysaias z ceteri de circuncisione pphę:** sed etiā iob cum filijs suis qui erant de gentibus maximā vige z patientie formam. maxima doctozie salutaris pccia sequentis cui doctozibus ministrant. vt abiectis verbis factis. cogitationibusqz superuacuis ad portandū onus ecclesie digni fiant.

Porro biblij. Rab. Be. **Biblos est ciuitas phenicis de q ezechiel. senes biblij. z prudentes eius zc.** **Pro quo in hebreo habet gabel vel gebal. qd interpretat diffiniens vel discriminans.** **Qui eni corda hominuz ad edificium spirituale qd ex virtutibus anime cōstruit parant:** sic auiditozes suos fidem z opa iusticie habere vel docere sufficiunt: si prius sacris paginis edocti que fides sit tenenda. quo virtutu calle eundum certa diffinitōe veritatis didicerunt. frustra sibi officium doctozis vsurpat: qui discretōem fidei ignorat. **Nec sanctuariū dno. sed ruinam sibi edificat:** q docere psumit qd ipse nō didicit.

Ad edificandam. Post fundamentū de talibus cōpositum. edificanda est domus pparatis lignis z lapidibus. z ordine collatis que de suo situ vel radice abstracti sunt: qz post prima fidei rudimenta post collata in nobis iuxta exemplum sublimium viro z fundamenta hūilitatis. ad vendus est in altum paries bonoz operum: z quasi superpositis sibi inuicem ordinibus lapidum. pccendum de virtute in virtute. **C. = VI.**

Factum est igitur. Be. Rab. **Fit pmemoratio egressiois de egypto qn tabernaculum cōpedit edificari:** vt sciatur quot anni inter edificatoz vtriusqz domus transierūt: z sacramentū spiritale sciatur inesse summe tēplis. **Quater eni centeni z viceni quadringentos octoginta faciunt:** qz tuoz euangelice pccioe conueniunt. qz quattuor euangeliste sunt. **Centū viginti doctozie legis. ppter totidem annos legislatoz.** **In quo etiā numero viro z spiritū sanctum primitiu suscepit ecclesia:** ostendēs qz qui lege legitime vtuntur. i. qui ea xpi gratia cognoscentes amplectunt. spūs eius gratia replentur. qua in charitate eius agnoscent amplius. **Per tabernaculum qd fecit moyses z filij israel in deserto. significat synagoga.** **Per templum vero qd salomon z filij israel cum pselitis z gentilibus cōstruxit gentiu ecclesia.** **Permansit aut cultus z religio tabernaculi annos**

quadringētos octogita. et sic templum edificari cepit. Quia scriptura veteris tanta pfectōe redundat: vt qui eam bene intelligit. cuncta i se noui testamenti mysteria contineat. Plures quoque patres veteris testamenti tam pfecte vixerunt: vt apostolis et apostolicis viris in nullo putentur esse minores. Permanit autē tabernaculū vsq; ad constructōnem templi per quinos quadringētos spetūaginta. i. centum viginti p quattuor multipli catos. q; et tēpore datē legis vsq; ad incarnatōem xpi. non defuere viri qui in lege euāgelicā per omnia pfectionē mente et opere serua-

Quarto anno regis salomonis cepit edificari domus dñi. q; post expletam xpi incarnationis dispensatōem in q̄tuor euāgelij scrip̄a misso sp̄sancto ecclēie structura cepit. **Mense** xio ipse est in se. **Q**uando secundo ad electōem gentiū respicit. que secundo post israel edificare cepit. **V**nde et secundus mensis in lege concessus est ad faciendum pascha bis qui imundi in anima vel in via pcul in primo mense facere nō poterant. **V**bi nos designati sumus qui imundi super morte anie nostre et adhuc pcul a populo dei non potuimus primū facere qd in carne agni scibat et sanguine. **C**elebramus autē hodie scdm pascha. qd fit in corpore et sanguine redemptoris. **C**uius scy apulis enim quo pascha celebrat. primus ē apud hebreos in mēlib; anni. **V**n̄ patet q; mox pacto pascha. cepit edificare domū dñi et cōsecratus mystica solennitate populus misit manus ad mysticū opus. **E**dificare cepit domū. **D**e. **V**bi edificatum sit templū in palmanifestatur sic. **E**t cepit salomon edificare domum in hierusalem i monte moria. q; demonstratus fuerat dauid patri eius: in loco quē parauerat dauid in area ornā iebusei. **E**dificatur ergo domus dñi i visione pacis quia dilatata p orbem ecclēie in vna fide et veritatis societate consistit. **S**ub scissura enī mentiū deus nō est: sed factus est i pace locus eius. **E**dificatur in monte. i. xpo. de quo dicitur. **E**t erit in nouissimis dieb; preparatus mons domus dñi in vertice montiū. et alibi non potest abscondi ciuitas supra montē posita. **I**pse enī mons montiū. qui de terra scdm carnem ortus omnium terrenorū potentia et sanctitate culmine dignitatis transcendit. **I**n hoc ciuitas vel domus dñi constructa est: quia si nō in illo radice figat spes et fides nostra. nulla ē. **Q**ui recte mons moria. i. visionis dicitur: q; quos ad eternā claritatis visionem cōseruat. in hac vita laborantes videre et adiunare dignat. **I**pse est enī locus i quo obtulit abraā filium suū dño: et pro deuotione obedientie ab illo videri meruit: vnde nomen accepit. **D**eniq; vbi dñs ait: **T**olle filiū tuū que diligis ysaac et vade in terram quā mō x̄. **I**n hebreo habetur terra moria. **E**t q; imolatio ysaac typus dominice passionis fuit: recte in loco eodem templū edificat: quia per fidem et mysteria dñice passionis ecclēia redicata. crescit i templum sanctum in dño. **Q**ui demonstratus fuerat dauid patri eius. **P**sternus enim erat dauid sicut ceteris pphetis venturus in carne dñs. qui vocatam de gentibus ecclēiam per ipsam incarnatōem ablueret a peccatis. et cōsecraret infidelem domū sibi. **I**n area ornā iebusei. **A**rea ecclēiam significat: **V**nde et pmundabit aream suā. **O**rnā vero. i. illuminatus natione iebuseus gentiles significat. illustrandos a dño. et in filios ecclēie imutandos. **V**n̄ fuisse aliqui tenebre. nūc a. i. in d. **I**ebus q; et hierlm: cōculcata interpretat. hierusalem visio pacis. in q; dñi genitilis regnat ieb; dicit. **C**um dauid i ea locū holocausti emit. et salomon edificat templū domini hierlm vocatur: q; gentilitas diuini cultus nescia cōculcatur et illuditur a demonibus. sed cū eam gratia conditoris respexit: pacis in se locū inuenit et nomē. **V**nde beati pacifici: qm filij dei vocabunt. **C**um ergo ornā in hac ciuitate regnaret: iebus vocabatur. **S**ed cum locum aree cum bobus et tribulis dauid regi venderet: nomē hierlm accepit. q; psistens in sua obstinate genitilis cōculcat q; vilis et abiecta a malignis spiritibus. **P**orro cū oia redere et xpo regi offerre didicit: n̄ vltra cōculcari a demonibus vel vicij potuit: s; iternę pacis quā cū pditore suo haberet cōpos effecta ē. **Q**uē parauerat dauid x̄. **P**arauerat enī dauid psallēdo. parauit

israel de terra egypti in anno quarto mense xio. ipse est mensis secundus regni salomonis super israel. edificare cepit domū dñi. Domus autē quam edificauit rex salomon dño. habebat sexaginta cubitos in longitudine: et viginti cubitos i latitudine. et triginta cubitos in altitudine. Et porticus erat ante templum viginti cubitorum longitudinis iuxta mensurā latitudinis templi. et habebat decem cubitos latitudinis ante faciē templi: fecitq; i tēplo fenestras obliq̄s. Et edificauit sup parietes tēpli tabulata per girū i parietib;

runt alij pphete vaticinando locum dño vero. i. salomoni in quo domus edificaret: q; corda auditorū fide instituerunt: mouentes vt incarnatū dei filium fideli deuotione suscipere. **V**nde. **L**euate oculos vestros et videte regiones quę albe sunt iam ad messē. et qui metit mercedem accipit. et congregat fructū in vitam eternā. vt qui seminat simul gaudeat et qui metit. **Q**uasi leuate oculos vros et videte locū quē patus ē ad edificandā domū et quē edificat dōcedo mercedē accipit. et congregat lapides preciosos i vitā eternā. **E**t et quę pat locū edificatō simul gaudeat et qui edificat. id ē ppha venturum pdi cens. et apostolus p̄dicans dñm venientem vna simul mercede potiantur. **I**n longitudine. **L**ongitudo domus longanimitatez ecclēie significat. quia patienter aduersa toleret donec ad patriā pueniat. **H**ec est sexaginta cubitorū. quia senarius pfectionem bonorū opm significat. q; detemus per longanimitatē ita ad-

uersa tolerare. vt p bona opera pmissam patriā mereamur intrare. **V**iginti cubitos. **P**ropter genuinam charitatis distantiam quam deum diligimus et proximum. **I**n latitudine. **L**atitudo charitatem significat que dilatato sinu mentis amicos in deo et inimicos diligit ppter deū. donec ad pacem conuersis. vel funditus extinctis. cū solis amicis gaudeat in dño. **R**otandū q; triginta cubiti altitudinis nō vsq; ad tectū templi. sed vsq; ad cōnaculum inferius ptingebant. **A**perite enī in palip. scriptus est q; altitudo centū viginti cubitorū erat. de cuius rei sacramentis apud sequenti tractabit. vbi ad mediū cōnaculū et terciū lectōis ordo puenit. **T**riginta cubi. **P**ropter fidem trinitatis. in cuius visione cuncta desideria spei nostre suspendant. **S**inguli nūi p decem multiplicant: quia p fidē et custodiā legis patientia salubriter exerceat. charitas viriliter ardescit et spes sublimiter ad eterna rapitur. **I**n altitudine. **A**ltitudo significat spem retributōis future. pro qua pspira vel aduersa cōtemnit. donec videat bona dñi i terra viuentiū. **P**orticus erat ante tem. ui. cu. lon. x̄. **D**e hac in palipo. ita scriptū est. **P**orticum hō ante frontem que tendebatur in longum iuxta mensurā latitudinis cubitorū viginti. **P**atet ergo q; porticus ista ad orientale templi ptem facta est. **T**emplū enī versum ad orientem erat sicut et tabernaculū. habebatq; hostiū ab oriente contra hostium tēpli iuxta iosephum: ita vt sol equinoctialis oriens directis radiorū lineis p hostia tria porticus. i. templi et oraculi arcam testamenti pfinderet. **T**emplū ecclēiā figurat. porticus que ante templū. prior lumē solis recipiebat illā ecclēie ptem q; dñi incarnatōem p̄cessit. in qua patriarche et pphete orientē iusticie solem primi susceperunt. et nascenti dño in carne viuendo. p̄dicando. nascendo. et moriendo testimonij p̄buerunt. **V**iginti cubi. lon. iuxta men. x̄. **Q**uia antiqui iusti i patria et longanimitate expectabāt. qm incarnatō dñs euāgelij gratiā afferret. pmisso nes suas a longe aspicientes et salutātes. **E**q; bat q; porticus longitudine sua latitudinē tēpli. q; per longanimitatē mentis desiderabāt venire ad dilatacionem ecclēie in charitate dei que est in xpo hiesu. **P**orticus habebat decē cubitos i latitudine. q; tales et si nondū hō a vel mysteria euāgelij q; erant p xpm tradenda receperūt. p̄cepta tñ decalogi pfecta dilectōe dilatati cordis seruauerunt. **I**n prima frōte porticū fuere p̄mi iusti abel. s. et enoch. **I**n itimo ei? p̄netrali et q̄. ipe muz tēpli p̄curfor dñi simeō. anna et ceti. q; et si natiuitatē ei? videre meruerūt: tñ doctrinā ei? audire. et sacramta p̄cipere nequerūt. **F**enestras. **S**anctos doctores quib; mēte excedentib; deo arcana celestia specialius videre cōcedit. **Q**ui dñi q; in occulto vidēt publice p̄dunt: qm suscepto lumine solis se aestre cūcta tēpli penetrata replent. vñ oblique. i. intus latiores fuisse phitent. q; q; iubar in p̄ncipio cōtemplatōis vñ ad momentū p̄cipit. mox sinū cordis amplius castigādo dilatāt. et ad maiora capessenda solerti exercitatōe preparat. **E**t edificauit super pa. tem. t. p. g. x̄. **H**ec tabulata i euāgelio vbi dominus tentatur a dyabolo pinnaula templi vocatur. **J**acobum

sic tota altitudo domus scdm palipo in centum viginti cubitos consummata est. Porticus quoque que erat ante frontem templi ad orientem scdm eundem librum eandem cubitorum summam in altitudine habebat qui si liber pdictas porticus vocat cellaria et cubilia. Dedit inquit dauid salomoni filio suo descriptorem porticus et templi et cellarioz et cenaculi et cubiculoz in abditis domus ppiciatdis vbi etiam exteriorum domorum que erant extra atriium sacerdotum in circuitu templi meminit sic: Nec no et omnium que cogitauerat atriouz exedrarum p circuitu i thesauris domus dñi et in thesauris sancto rum. P aut omnis altitudo templi centum viginti cubitoz erat significat q pmutua in hierosolimis ecclesia post ascensionem domini hoc numero viroz gratia spiritual sancti accepit qz qm decem que ex septem et octo constant solent ad significatoz referri vite que nunc in sabato geritur animaz fidelium et pficitur i fine seculi resurrectoe corporoz immortalium. Quindecim vero in trigonum ducta i cu omibus partib suis annumerata centum viginti efficiunt. Bñ igitur centenario numero et vicenario magna electoz beatitudo in futuro designatur. Apse in hoc terciu domus dñi cenaculum consummatur: qz post presentes fidelium labores post acceptam in futuro requiem animarum plena totius ecclesie felicitas in resurrectoe complebitur. Ad quod pñet qz resurgens a mortuis dñs et ad celos ascendens hoc numero virozum spiritum sanctum in linguis igneis misit: quo eos qui diuersis linguis distabant cognatõe linguarum comunem fecit habere sermonem. Ecclesia enim suo tempore resurgens et celos carne incorruptibili ascendens plene p pfecte dono sancti spiritus illustrabitur: quando erit deus omnia in omnibz ad pdicanda magnalia dei qz consona mente et voce omnes diuine maiestatis gloriæ collaudabunt.

Laquearibus cedrinis: et edificauit tabularum super omnem domum quinqz cubitis altitudinis: et operuit domus lignis cedrinis. Et factus est sermo dñi ad salomonem dicens: Domus hec qua edificas si ambulaueris in preceptis meis et iudicia mea feceris et custodieris omnia mandata mea gradiens p ea: firmabo sermones meos tibi que locutus sum ad dauid patrem tuum. Et habitabo in medio filiorum israel: et non derelinqua populum meum israel. Igitur edificauit salomon domum et consummavit eam. Et edificauit parietes domus intrinsecus tabularis cedrinis a pavimento domus usque ad summam tatem parietum et usque ad laquearia et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

tuum. Et habitabo in medio filiorum israel: et non derelinqua populum meum israel. Igitur edificauit salomon domum et consummavit eam. Et edificauit parietes domus intrinsecus tabularis cedrinis a pavimento domus usque ad summam tatem parietum et usque ad laquearia et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

Tabulatum super omnem domum. Et edificauit parietes domus intrinsecus tabularis cedrinis a pavimento domus usque ad summam tatem parietum et usque ad laquearia et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

tuum. Et habitabo in medio filiorum israel: et non derelinqua populum meum israel. Igitur edificauit salomon domum et consummavit eam. Et edificauit parietes domus intrinsecus tabularis cedrinis a pavimento domus usque ad summam tatem parietum et usque ad laquearia et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

fundamentum et ipsi omnes edificati sibi inuicem in ordine p temporu curricula succedunt: seqz inuicem portantes legem xpi que est charitas implent. Dum eni qui a pcedentibz magistris erudiunt alios erudiunt: quasi suppositis inuicem ordinibus lapidum viroz in domo dei: sic ab alijs fixa constantia portant: vt ad alios portandos ipsi sufficiant: vsqz ad vltimos iustos qui in summo domus cacumine locati portantur ab alijs: sed no habent quos portant.

Parietes intrinsecus tabularis cedrinis operiunt: cum corda fidelium amore virtutum redundant. Sicut eni cedrus pfectos significat: ita locus oportunitis celsitudinẽ virtutum quibz ad eandem puenitur pfectoem.

Pauimento. Legunt omnia lignis a pavimento domus usque ad laquearia et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

Et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

Et edificauit parietes domus intrinsecus tabularis cedrinis a pavimento domus usque ad summam tatem parietum et usque ad laquearia et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

Et edificauit parietes domus intrinsecus tabularis cedrinis a pavimento domus usque ad summam tatem parietum et usque ad laquearia et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

Et edificauit parietes domus intrinsecus tabularis cedrinis a pavimento domus usque ad summam tatem parietum et usque ad laquearia et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

Et edificauit parietes domus intrinsecus tabularis cedrinis a pavimento domus usque ad summam tatem parietum et usque ad laquearia et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

Et edificauit parietes domus intrinsecus tabularis cedrinis a pavimento domus usque ad summam tatem parietum et usque ad laquearia et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

Et edificauit parietes domus intrinsecus tabularis cedrinis a pavimento domus usque ad summam tatem parietum et usque ad laquearia et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

Et edificauit parietes domus intrinsecus tabularis cedrinis a pavimento domus usque ad summam tatem parietum et usque ad laquearia et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

Et edificauit parietes domus intrinsecus tabularis cedrinis a pavimento domus usque ad summam tatem parietum et usque ad laquearia et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

Et edificauit parietes domus intrinsecus tabularis cedrinis a pavimento domus usque ad summam tatem parietum et usque ad laquearia et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

Et edificauit parietes domus intrinsecus tabularis cedrinis a pavimento domus usque ad summam tatem parietum et usque ad laquearia et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavementum domus tabulis abiegnis. Edificauitque viginti

Sed et altare. Thimiamatis. f. qd erat ante oraculum...

Altare eni thimiamatis qd in domo exteriori sed ppe hostium erat...

Hoc altare perfectioru vita significat. qui quasi in vicinia oraculi positi...

Domum quoq ante ora. Be. Dom? ante oraculu auro tecta est...

Domum ante oraculu pntem ecclesiam significare diximus: vbi ita redemptoris nostri amore flagramus...

Clavis aureis. Clavi aut sunt pcepta charitatis. vel pmissa eterne claritatis...

Nihilq erat in tepla. Hec in palio. plenius explicant. vbi porticus que erat ante frontē templi...

opuit illud atqz vestiuit auro purissimo. Sed et altare vestiuit cedro. Domuz quoqz ante oraculu

opuit auro purissimo: et affixit lamas charitatis. vel pmissis eterne claritatis

in templo qd non auro tegetetur Sed et totum altare oraculi texit auro. Et fecit i oraculo duos cherubin de lignis oliuaruu decem cubitoru altitudinis. Quinqz cu

quo ipse mediator dei et hoim qui solus paterno cōsciis est secretoz ve lut arca testamēti semp aspicitur.

bitozum ala cherub vna. et quinqz cubitozum ala cherub altera. id ē decem cubitos habētes a summitate alē vnus vsqz ad alē alterius summitatem. Decem quoqz cubitozum erat cherub secūdu i mensura pari. et opus vnuz erat i duobus cherubin. id est. altitudinē habebat vnus cherub decem cubitozū: et similiter cherub secūdu.

Decem cubitorum. Be. Decē cubitozū altitudinis sunt: qz tenario eterne vite fruunt. habētes inuolatā cōditoris ymaginē. serua ta sanctitate et iusticia. et veritate i qua cōditi sunt.

Quinqz cubitozū ala cherub vna. Alē cū in sanctorū hoimū figurā ponunt: virtutes eoz significat. quibz ad celestia volant et cōuersant. cū vero in significatōe angeloꝝ ponunt: gratiā ppetuē in defec tūqz felicitatis eoz q̄ semp i celestibz et i ministerio sui pstant. antoz. vlt cū lenitate spūalis nature sunt p̄diti. vt vbiqz voluerint: statim quasi volando pueniāt. et hic cū alis figurati. et p̄p̄bis ostensi sunt alati.

Ala cherub altera. Seminas habent alas qz testamenta eque per p̄sp̄ra et aduersa indefesso p̄posito semp ad celestia tetendisse et puenisse declarāt. qz hoc idē suis auditoribus faciendū esse demonstrent.

Decem quoqz cubi. Be. Alii sunt decem cubitis. qz p̄ obseruan tiam decalogi deo seruiē dū p̄dicant. qz deo fideliter seruiētes: eterne regi tenario remunerādos esse ostendūt.

Et opus unum erat in duobus che. Duo facti erant cheru bin. ppter cōsortiū charitatis significādū. qz minus q̄ inter duos charitas stare nō potest. Vnde et discipuli bini ad p̄dicandū mittunt: vt q̄ verbū fidei p̄dicant: virtutē dilectōis ante omnia teneant. vnus mensurē et ope ris sunt duo cherubin: qz nulla dissensio voluntatis in supna patria. vbi vna eademqz p̄sentis dei uisione et gloria omnes illustrantur.

Quia utriusqz testamēti scriptozes eadem castitate opis et tenotione

Cherubin. Ange liche dignitatis vo cabulū est. et dicit sin gulariter cherub. plu raliū cherubin. Per cherubin ergo angeli ca ministeria q̄ condi tozū semp assunt in celis possunt itelligi.

Oliuarū. Quia angeli gratia spūali sunt vnca. ne vnquā arefcāt ab amore dei quos luce celestis sa pientie mox ipse qui creauit implet. vñ et cherubin dicunt. i. multiplicata scientia vel sc̄e multitudo.

De lignis oliuaz sunt facti: qz luce no bis scientie tribuunt iuuante flama chari tatis dei. que p̄ spū

intime charitatis deo seruebant: deum voce et fide consona predicabant et que nouu de dominica incarnatõe passione resurrectõe gentium voca tione iudeoz expulsõe multumoda ecclesie tribulatõe facta narrat: eadẽ vetus si recte intelligit facienda predicabat. Alẽ igitur cherubin interiores super arcam seinnicem cõtangebant: quia pari de domino attestatõe con sentiunt. Item alis exterioribz iste vnus parietem ille alterum cõtangebant quia vetus et pprie antiquo dei ppo scriptũ est. Nouũ nobis qui post in carnatõem dñi ad fi dem venimus: scdo parietem i. septentriona li recte cõparamur: quibus post frigora et tenebras ydolatrie lu cem vitatis cognosce re datum est.

Be. Possunt p duo cherubin duo testamenta figurari. Qui cherubin i ora culo sunt facti: quia i cõsilio diuine puissio nis nobis iaccessibili et incõprehensibili ante secula dispositus e quando et qliter qui bus ne autoribus sa cra scriptura conde retur.

Notandum sane quia moyses dum ta bernaculum faceret fecit duos cherubin aureos quos posuit i ppiciatorio sup arcam. Salo mon aut addidit alios duos multo maiores quos in tẽplo ponere: et sub eorum alis arcam in medio cum ppiciatorio et cherubin prioribus. In ta bernaculo ergo fuerunt duo cherubin in tẽplo quattuor. Sed idẽ vtriqz significant: sed repetitũ est opus et angustius factum p salomonem: vt do ceretur qz multiplicata post incarnatõem dñi ecclesia latius celestium ci uinum panderet sublimitas qui sic cõditore de sua beatitudine collaudat vt de nostra quoqz ereptione et ad eandẽ beatitudinẽ introductione con gaudeant. Extendunt eni alas ad inuicem super arcam: cũ ad laudes sal uatoris referunt bonuz qd acceperunt. Extendunt alteras alas ad parietes oraculi: cum sanctos etiam homines secum videre delectantur eosqz velut alarum summatibus tangunt: quos cõsortes et imitatores fuisse i hac vita sue puritatis exultant. Duos aut eque parietes alis tangunt: quia fideles vtriusqz populi habet secum possessores aule celestis non qz in illa patria sit distinctio localis inter vtrũqz pplm sed qz maior sit feliuitas interne beatitudinis de cõsortio adunate fraternitatis.

In medio templi. Be. Manifestum est ex predictis quare che rubin in medio templi interioris sunt positi: qui semp habitant i celis. Ex tendebant alas quasi ad uolandũ quia semp habent animũ ad obsequiũ diuine voluntatis patum. Qd vero ala vna vnus cherub tangebant pa rietem et ala cherub secundi alterũ parietẽ ad illam charitatis administra tionem pnet: quã nobis angeli exhibent. Qd alterẽ alẽ in medio templi se cõtangebant eam dilectõis gratiã qua se alterutrum cõplectunt expmit.

Extendebant aut alas. Extendunt autẽ cherubin ad vtrũqz pa rietem oraculi alas: quia letantes in celesti patria iustos vtriusqz plebis visionẽ quoqz sue glorie ad laudem creatoris exultant nec solum de illo qz quos secum habent intus iustorum felicitate letantur: sed etia z nostri qui foris adhuc positi de pfundis ad dominũ clamamus curam gerunt. Dñi de eis in palio scriptum est. Ipsi aut stabant erectis pedibz et facies eoz versẽ erant ad exteriorẽ domum. Quia s. a via veritatis in qua mox con diti positi sunt: nunqz aberrauerunt: et nos ab huius pegrinatõis erumna erectos ad suum desiderant puenire cõsortium. Sic ergo pedibus stant erectis sic alas auro tectas ad oraculi parietes extendunt: vt facies bate ant versas ad domũ exteriorẽ: qz angeli sic suam perpetuo innocentiam conseruant sic de sanctarum animarũ beatitudine in celis exultant: vt eis etiã quos in terris adhuc peregrinari conspiciunt opem ferre nõ desinant donec ad celestem patriã introducant. Omnes eni sunt administratori spiritus in ministeriũ missi ppter eos qui hõreditatẽ capiunt salutis.

Versas habent facies ad exteriorẽ domum quia nostri (qui adhuc fo ris stamus nec re ipsa sed spe salui facti sumus) scriptores eorum iam re gnantes cum domino ipsosqz laudantes curam gerunt salutis interpel lantes pro nobis.

Posuitqz cherubin i medio tem pli interioris. Extendebant autẽ alas suas cherubin et tangebant ala vna parietes et ala cherub secundi tangebant parietem alterũ. Alẽ au tem alterẽ in media parte templi

se inuicẽ tangebant. Terit quoqz

terit quoqz

terit quoqz

terit quoqz

terit quoqz

terit quoqz

terit quoqz

terit quoqz

terit quoqz

terit quoqz

terit quoqz

terit quoqz

terit quoqz

terit quoqz

terit quoqz

Terit quoqz cherubin auro. Circũdati sunt auro quia preda ris scriptoz luozum operibus confirmata est autoritas testamento: nõ ma nifestata autẽ per orbem cognitio e diuinarum scripturarum: vel interna gloria celestium agminũ. Vtrũqz enim cherubin et angelos s. et testamen ta significat.

Sculpfit variis cels. Be. Sculpuntur parietes torno cũ prom pto pollent animo fideles ad faciẽdum que dominus precipit hoc per sin gula dicentes. Bene dicam dominum in omni tempore: Et pa ratum cor meum de paratum cor m. zc.

Sculpfitur torno cũ tantũ virtutibus in tendunt vt ab earuz tramite nullis contra rietatibus vel blan dimentis auertant. Quia eni tomatura ceteris artibus velo citate precellit et ipsa sibi regulaz qua sine errore operet seruat: bene p hanc pia san ctorum vita signat: que parata est semp ad obsequium dñi et hoc implere sine di uerticulo erradi long go vlu virtutũ exerci tata didicit.

Et palmas. Be. Palmas facit cum memoriam eterne remuneratio nis sanctorum mentibus infigit: vt eo minus ab arce iusticie cadant: quo mercedem iusticie semper ante oculos habent.

Et picturas varias. Facit picturas varias quasi pminentes de pariete et egredientes cum omnes multiphas virtutũ opatões fidelibz tribuit viscera sez misericordie benignitatẽ patientiã mode stiam zc. Super omnia aut charitatem que est vinculu pfectõis. Hẽ vir tutes cum in tantã electis consuetudinẽ venerunt: vt naturaliter insite vi deantur quid aliud qz vt picture domus dñi pminetes de pariete exe unt. Quia verba et opa veritatis non adhuc ab alijs extrinsecus discunt sed sibi in fixa radicibus parata semp ab intimis cordis qz sunt agẽda vel docenda pferunt. Diximus aut qz pauimenti equalitas humilem cõ cordiã fraternitatis significat: vbi cũ sint iudei vel gẽtes barbari et scilicet liberi et serui nobiles et ignobiles cuncti se in xpo esse fratres et eundem pa trem habere in celis gloriãnt. Cõcordissimã eni humilitas supnoã ciuũ nulli dubia est. Terit ergo salomon pauimentũ domus auro in oraculo intrinsecus et in tẽplo extrinsecus: qz xps angelos et animas iustoz i celi plenario dono pfectionis impleuit et peregrinantes in seculo ciues patrie ce lestis signaculo dilectõis eterne a mortalium vilitate secreuit. Vnde in hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis: si dilectionem habuerit / tis ad inuicem.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oraculũ non apparebãt vltra extrinsecus vbi patenter ni fallor ostendit: qz vnus erat ingressus oraculi factus eregione arce que erat in medio eius. Cui? ingressus hostiola mul tiphariam significant. Angelicos eni spiritus quoqz ministerio in patriã celestem introducamur designat et apostolos quibus date sunt clauis re gni celoꝝ. Qui accepta a domino potestate ligandi atqz soluẽdi dignos intra regni ianuam admittunt: indignos excomunicãdo eliminant. Ope ra quoqz iusticie quibus ad regnum celeste puenitur: per hostia quibus i sancta sanctorum ingrediebatur possunt figurari. Vnde custoditio legum consumatio incorruptionis est. In corruptio autẽ facit esse proximum teo. Concupiscentia ergo sapientie reducit ad regnum perpetuum. His om nibus apte congruit qz hostiola de lignis oliuarum sunt: quia z angeli z homines pfecti fru ctu misericordie et operibus lucis sese gloriosos i domo dei exhibent. Immo om̃s electi per annũ lucis et pietatis aditum sibi pa trie celestis aperiant.

Et in ingressu oraculi zc. B. Vn? erat ingressus sed duobz ho stijs claudebatur. Et eisdem referatis aperiebat sicut et templũ et porticus ante templũ vnũ tm habebant introitũ. Quia vnus dñs vna fides vnũ baptisma vnus deus vnus i ecclesiam pntem p baptisimũ vnus in re gnum celeste p opera fidei sperandus est introitus. V vnus esset ingressus testatur hoc qd de arca scriptũ est inferius. Cũqz eminentes vectes: et ap perent sũmitates eoz foris sanctuariũ ante oracul

Duo hostiola. De. Duo sunt hostiola: quia deū 7 primū diligūt angeli 7 homines sancti. neqz ianuā vite nisi per geminam dilectōem pos- sunt intrare. vel quia vtriusqz populi fidelibus iudicis. 7 gentibus eadez vite ianuā referatur.

Postesqz angulorum. Postes habent anguloz quinqz. qz nō solum animas electoz aula celestis recipit: sed 7 corporibus imortali glā p̄ditis in iudicio fores aperit. Quinqz enīz sunt corpis sensus. vel vterqz postis oraculi altus ē quinqz cubitoz: qz solis illis sup̄ne pa- trie introitus pandit qui omnibus corpis 7 cordis sensibus do- mino seruiūt. Corpō nis. s. cum p̄ eos ali- quid pro illa agunt. Cordis vero cum so- brie 7 iuste 7 pie cogi- tāt te eis q̄ per ipos corpōis sensus agere decernunt.

Anaglifa. Pos- set dici sculpturā fa- cta in iunctura tabu- larum sed large accipitur.

Be. Anaglifa. grece. latine dicuntur celature: qz virtutum operibus que p̄ orbem ecclesia in sanctis 7 p̄fectis viris exercet. illi p̄cipue quibus fideliz cura cōmissa. 7 clauis regni celoꝝ date omni debent sollicitia insi- stere: vt quantum gradu p̄minent ceteris. tantum p̄cellant merito bonz actionis. habent enī in se picturam cherubin sculptam. cū angelicā i teris vitam. p̄ posse suo mente 7 opere imitantur. habent palmarum species cū supernam retributōem fixa intentōe meditant. Palma enī victicis ma- nus ornatus est. Habent anaglifa valde p̄minentia: cum certissima bono- rum operū documenta. 7 que nemo sinistre interpretari valeat omnibus ostendunt. Et hec omnia sunt aureis laminis operta: cum ceteris virtutū floribus specialibz in magnis ecclesie membris fulgor sup̄minet amoris. Idis hostiolis velum additum est. sicut in palio. scriptū est. Fecit inquit velum ex iacinto purpuro. cocco. 7 bisso. Et iterum ei cherubin decoris. s. grana. vt inter parietes deauratos. etiā ololericum fulgeret. Sed i eadē significatōe in qua 7 hostiola ante arcam atqz ingressum oraculi appensū vt licet hostiola congruis hōis aperiebant. sic 7 velum reuelaret aduentū entibus illis qui in sancta sanctorū intrarent. Iduis ergo veli sedula reue- latio significat ap̄tionem legis 7 regni celestis: q̄ nobis p̄ incarnatōez xp̄i donata est. vnde baptizato dño celi aperti sunt: vt ostēderet: quia per ba- ptisma qd̄ ipse nobis consecrauit: ianuam celi tetemus ingredi. 7 ipo mo- riente i cruce idē velum scissum est medium a summo vsqz deorsum: osten- dens qz figure legis iā finite erant. 7 veritas euangelij arcanaz celestia: 7 ipse celi ingressus nō adhuc esset. p̄phetandus 7 figuratiter significandus sed fratim omnibus aperendus. qui ab initio mundi vsqz ad id temporis in fide veritatis de mundo transierūt. Quadragesimo enī die post resur- rectionē dñi. omnes cum eo celum petierunt. Remotoz omni velamine multiplicarias in domo p̄ris mansiones p̄ meritis acceperunt. Nobis quo- qz qui adhuc futuri eramus eadem hora referatus est ingressus: sed non nisi p̄ interna iternoz bonoz desideria p̄ fidem 7 sacramenta dñice passi- onis. p̄ feruorem sincere dilectōis. p̄ mortificationem cōcupiscentie carnis 7 per quotidianā anguloꝝ auxilia. Vnde idem velum sub quo i oraculū intrabat. ex iacinto purpura cocco. 7 bisso factum est: eiqz cherubin in- texti. biacintis enī qui celi colorē imitatur. supernoz desiderijs cōparat. Purpura q̄ sanguine conchilioz conficitur: 7 sanguinea p̄fert speciem: sacramentū dominice passionis significat. qd̄ nos imitari crucem nostraz portando tetemus. In cocco rubei coloris virtus exprimitur amoris: de quo dicit. Domne cor nostrū ardens erat in nobis de hiesu dñi loque- retur nobis in via zc. Bissus qui de terra virens oritur: 7 longo artificū exercitio nativū exuit virorem: 7 reducit in alborē. castigationem carnis insinuat. Cuius quasi humorem ingentū exicari iubet apostolus dicens. Mortificate mēbra vestra q̄ sunt super terrā. fornicatōem imundiciā zc. Ad quantum vero candoris gratiam velit perducī. ostendit alibi dicens. Obsecro vos vt exhibeatis corpora vestra hostiam uiuentem sanctā deo placentem zc. Intextuntur cherubin 7 eisdem coloribus conscribuntur. cum vniuersis q̄ pie agimus a venenatis demōnum telis per anguloꝝ p̄si- dia domino donante protegimur. Intextuntur cherubin cum in bonis q̄ agimus multitudine scientie indefinenter vtimur. respicientes semper ad eloquiā diuinā. 7 ne forte q̄ virtutum callē eremus: bonum intuitu conti-

fecit duo hostiola 8 lignis oliuarū 7 fide ap̄tius dicit. vnus enī erat igressus: sed postesqz anguloꝝ quinqz. 7 duo duobz hostiis clauderet 7 ap̄iebat. sva sū hostia de lignis oliuarū postesqz prelitz. cat. sancta hec supra i orna angulorum. Et sculpsit in eis pic- tu parietū templi posita 7 exposita sunt. turam cherubin 7 palmarum spe- cies. 7 anaglifa valde p̄minen-

nuo vestigia nostra regimus.

Fecitqz in introitu. Sicut ingressus oraculi quo ad arcam di. i cherubinz peruenitur introitū celi significat: quo ad vltior. em dei supno rumqz ciuium nos introduci desideramus: ita introitus in templum p̄i / mozia nostre conuersionis ad deum. quando in p̄sentem ecclesiam intrā- mus. Iste igressus nostrū ad fidem. ille designat ad spem. Vnde postes huius introitus quadrangulati sunt. p̄pter iij. euangelij libros quozum

doctrina in fide rei- tatis erudimur.

Postes qua- drangulatos. B. Quadrangulatos. p- pter quattuor. s. prin- cipales virtutes pau- tentiam fortitudinē iusticiam tempantiā quarum velut funda mine firmissimo. om- nis bonorum actuz sūctura nitit. Pru- dentia enī est q̄ dicit- mus quid nos agere q̄lter viuere deceat. Fortitudo per quaz

tia. 7 textit eaz auro: 7 operuit tam cherubin q̄ palmas 7 cetera au- ro. fecitqz i introitu tēpli postes 8 lignis oliuarū q̄drangulatos. 7 duo hostia de lignis abiegnis al- trinsec. Et vtrūqz hostiū duplex

ea q̄ agēda didicim? implemus q̄s breuiter p̄pha cōplectit dicens. P̄ns illuminatio mea 7 salus mea quē timebo. Illuminatio. s. vt q̄ agere debe- am? edoceat. Salus vero vt ad hec agenda confirmet. Teperantia est q̄ discernimus ne plus aut minus iusto prudentie 7 fortitudini studeamus 7 qz quisqz prudentia fortitudine 7 tempantia vti: vere est iustus. Quar- ta post prudentiam. fortitudinē 7 temperantiā. iusticia sequitur.

Altrinsecus. Quia adinuicem respiciūt. vt vna sine altera haberi nō possit. ceteris hostiū dilectio fraterna. interius diuina. quia illa prior tēpore hec sublimior dignitate. 7 per illam ad hanc intratur. qz in amore proximū dilcitur. qualiter conditor debet amari.

Vtrūqz hostiū duplex e. et. s. i. t. a. B. Quia i vtraz dilectōe duo sunt principaliter obseruanda. In dilectione dei fides veritatis et puritas operationis. Sine fide enīz ipossibile est placere deo: 7 fides sine operibus mortua est. In dilectione aut fraternitatis patientia 7 benigni- tas. vnde charitas patient est. benigna est: vt dimittat. s. p̄morum iniur- rias 7 eis beneficiat. Vnde dimittite 7 dimittetur vobis. date 7 dabit vobis. P̄anc nobis dilectōem impendi desideramus dicentes: Panem nostrum quotidianū da nobis hodie. 7 dimittite nobis debita nostra sicut 7 nos dimittimus debitoribus nostris.

Vtrūqz hostium se inuicem tenens ap̄iebatur. quia iuncte sunt virtu- tes nec possunt seperari. quia neqz fides sū opib?: neqz opera sine fide pla- cent. neqz iniurias ferre sufficit: qui ei quem tolerat necessaria nō impartit neqz necessaria ministrare: qui illatas molestias non nouit ex corde dimit- tere. Apertio enī hostioꝝ nō significat separatōem virtutū. sed qz p̄ barū coniunctionē ingressus ecclesie nobis magis magisqz patefcit. vt quo bis amplius abundamus: veri? sanctoz cētibus sociemur. sicut diuisio rubi: maris per quā populus dei egyptiū persequētē euasit. non diuisione ba- ptismi sed apertione signant: q̄ extinctis peccatis omnibus ad litus 7 soli- ditatem virtutū transeamus.

Rotandū qz i ingressu oraculi duo dicunt fuisse hostia: sed nō duplicia. in templi vero. i. prioris domus introitu. ita erāt duo hostia: vt vtrūqz esset duplex. quia in p̄senti ecclesia talem nos ingredi 7 ducere vi- tam necesse est. in qua dilectōem dei 7 proximi per fidem 7 operatōem per patientiam 7 benignitatē seruemus. In futura autē vita vbi deus 7 proxi- mos in luce eterne beatitudinis videbimus. eadē gemina dilectōe sine la- bore: sed in summa dulcedine p̄fruemur. Vnde introitus interioris dom? duo habebat hostia sed simplicia. Nō enim ibi fides necessaria est. vbi q̄ nunc credimus 7 speramus manifeste videbimus. nec labor operū necessa- rius. qz perpetua mercede eorum q̄ hic laboramus donabimur. Non ne- cessaria patientia vbi nihil aduerli. Non magnificentia benignitatis: vbi nulla indigentia.

Iuxta formam operis decoris gratia. p̄sum est vt in eodem templi ingressu duo essent hostia. Necesse enīz erat parietes domus qui centum viginti cubitos habebant in altitudine. nō nullos etiam grossitudinis cu- bitos habere. in cuius grossitudinis extrema parte hostia erant affixa: vt hostium vtrūqz parietē esset equale. 7 siue intus siue foris templum quisqz positus hostium aspiceret: vnus ei paries per omnia esse videretur. Simi- liter cedrinus paries cum in longitudine 7 altitudine vicenozum esset cu- bitorum. non pariam habuit grossitudinem. ergo 7 i huius ingressu duo

predicando laborat: paupibus omia sua tribuunt vigilis. ieiunij. hymnis. canonicis spiritualibus et sacris locutionibus operam dant. persecutores pericula propter iusticiam tolerant. et cetera que se paulus fecisse gloriatur. prompta mentis tenore exequuntur. Unde sequitur. edificauit atrium interius tribus ordinibus lapidum etc.

Et uno ordine lignorum cedri. Unus ordo lignorum cedri bona est operatio sine corruptione simulatiois exhibita. sine cuius adiectione fides spes et charitas vera esse non potest. ligna enim cedri propter odorem gratiam et inimitabilem nature potentiam. perseverantiam et famam pie actiois designant. Usque ad hoc atrium vniuersi descendunt electi. qui fide spe charitate et opere tuo placere appetunt. hoc alta merito gratia transcendunt perfecti. cum in tanto virtutum culmine proficiunt ut dicere auctoritate possint imitatores mei estote sicut et ego christi et nescitis quonia angelos iudicabimus: quantomagis secularia.

Ipse est mensis octauus. Be. Queritur quomodo dicitur domus domini in mensis octavo perfecta in omni opere suo. et in vniuersis utensilibus cum in sequentibus legatur mensis septimo dedicationem eius esse completam. Nec credibile est quod septem annis templum edificans salomon octavo mense anni octauum profecerit. vel usque ad septimum anni noni mensem dedicatorem perfecti distulerit. Non potius verum simile videtur domum septem annis et septem mensibus edificatam. ita ut eodem mense septimo dedicatio sit celebrata: et die vicesimo tercio ipsius mensis secundum palip. salomon dimiserit populum in tabernacula sua. sicque per vna septimanam adueniente mensis octavo perfecta sit domus domini operibus vniuersis. et ipsa dedicatio per completa. Nisi forte putandum est post dedicatum templum aliquid utensilium in ministeria eius additum fuisse usque ad ingressum octauum mensis accelerante rege. ut omnino mense septimo qui erat totus sollemnis templum dedicaret et ita verum reperiat vtriusque templum. octavo mense in omni opere suo et

bona. f. operatio sine simulatiois corruptione sine cuius adiectione fides spes et charitas vera esse non valent.

et vno ordine lignorum cedri. Antic regni salomonis. Sinchoata. no quarto fundata est domus domini in mense 310. et in anno vnde eiusdem regis. octobri. cimo mense elul. ipse est mensis octauus. perfecta est domus in omni opere suo et in vniuersis utensilibus suis. Edificauitque eam annis septem.

C. VII.

Domum autem

suam edificauit salomon tredecim annis. et ad perfectum usque perduxit. Edificauit quoque domum salus libani centum cubitorum longitudinis. et quinquaginta cubitorum latitudinis. et triginta cubitorum altitudinis. et quatuor deambulatoz inter columnas cedri nas. Ligna quoque cedrina exciderat in columnas: et tabulatis cedris vestiuit totam cameram: que quadragintaquinque columnis sustentabatur. Unus autem ordo habebat columnas quindecim contra se inuicem positas. et eregione respicientes equali spacio inter columnas: et super columnas quadrangulata ligna in cunctis equalia. Et porticum columnarum fecit quinquaginta cubitorum longitudinis. et triginta cubitorum latitudinis. et alteram porticum in faciem

maioris porticus: et columnas et epistylia super columnas fecit. Porticum quoque solij in qua tribunal est. fecit et texit lignis cedrinis a pavimento usque ad summitatem: et domuncula in qua sedebatur ad iudicandum erat in media porticu simili opere. Domum quoque fecit filie pharaonis quam uxorem duxerat salomon. tali opere quali et hanc porticum. Omnia lapidibus preciosis que ad normam quandam atque mensuram tam intrinsecus quam extrinsecus serrati erant a fundamento usque ad summitatem parietum: et intrinsecus usque ad atrium maius. Fundamenta autem de lapidibus preciosis lapidibus magnis decem siue octo cubitorum. et desuper lapides preciosi equalis mensure secti erant: similiterque de cedro. Et atrium maius rotundum trius ordinum de lapidibus sectis et vnius ordinis de dolata cedro necnon et in atrio domus domini interiori. et in porticu domus.

Misit quoque rex salomon et tulit hyram de tyro filium mulieris viopis sui electos de gentibus predicatores significat. due de tribu neptalim patre tyrio artificem erarium et plenum sapientia intelligentia et doctrina ad faciendum omne opus ex grece. Qui cum venisset ad regem salomonem fecit omne opus eius. Et finxit duas

utensilibus perfectum: et ipsum septimo mense dedicatum fuisse.

Quia autem in octavo anno. et octavo eius mense perfecta est domus in omni opere suo ad futurum seculum diemque iudicij pertinet: quoniam ad tantam perfectionem ecclesia peruenit. ut quid ei amplius addatur inueniri non possit. Tunc enim christus ostendet nobis patrem et sufficit nobis. Dies autem iudicij octonario numero typice exprimitur quod hoc seculum quod agitur septem diebus sequitur. Non dauid psalmum. post octauam intulit quod pro metu iudicij caruit diebus. Domine nei furore tuo a. m. n. i. t. e. m.

Edificauitque eam annis. Quia ecclesia toto huius seculi tempore quod septem dierum circuitu pagitur. ex electis constructur. et in fine seculi suum clementum ad finem perducit. et ob significatorem gratie spiritualis. per quam ecclesia solus ut sit ecclesia percipit: quod sine donis spiritus nemo fidelis effici. vel fide seruare. vel merito fieri ad coronam iusticie potest peruenire.

Mulieris vidue. Ecclesie. presentis pro qua christus vir suus morte gustata resurrexit. et in celos ascendens peregrinatem reliquit in terris: cuius filij sunt predicatores et omnes fideles. Non pro patribus tuis nati sunt. f.

Qui cum venisset. Quia doctor strenuus illis permittit dei verbum qui pie suscipiunt et perseveranter custodiunt. et alijs predicando latius diffundere que didicerint satagunt. Es ei est valde durabile et sonorum

Fecit omne opus eius. Quia sancti doctores dum ministerio verbi fideliter insistant: opus dei operantur: quod loquendo fons viam veritatis aperiant illis quos ipse intus illustrando ad vitam perordinavit eternam. Unde ego plantavi apollo rigavit dominus autem in te.

Et finxit duas columnas ante fores templi. Columna ante fores templi decem octo cubitis alta est cum predicatoz palam cunctis insinuat non nisi per fide et opera iusticie nos ad superna vite gaudia posse peruenire. Pomen quoque ibi apud grecos ab hoc numero incipit. Prima enim littera huius

nominis decem. secunda octo significat. Et apte decem et octo cubitis alte...

De quibus paulus iacobus cephas et iohes qui videbantur colūne esse...

Ad spectaculū sui decoris. columnas greas decem et octo cubitorū altitudinis columnā vnā...

Decem et octo cubitis. Ter enī semi decem et octo faciunt tria scilicet ad fidem...

Et linea duodecim. Be. Roma apostolice institutionis ambitū columnā vnā...

Duo quoque capita. Be. Capita columnarū in suprema pars eorum precordia...

Septena uersuum retiacula. Hoc in palatio ita scriptū est: necnō et quasi catenas...

predicatorū fideliter obediēdo adhererent: quasi colūnarum capitibus suppositi...

Septenario spiritualis gratia signatur. Unde et sunt septem spūs dei missi in omnē terrā...

Utrūque capitellum columnarum fusile erat. Septena uersuum retiacula in capitello vno et septena...

spiritus dñi. spiritus sapiē et itelligētiē. spiritus con. et for. etc. Septena uersuum retiacula erant in capitello vtroque...

Utrūque tegerent capitella. Be. Cū dictū sit de retiaculis ut tegerent capitella...

Malogranatorū. Quē vno foris cortice multa interius grana circūdant: sicut ecclesia...

margin notes on the right side of the page, including 'quasi opere', 'porticu cubi', 'sum alia cap', 'columnarū', 'ram colūne', 'logranatorū', 'nes erit in', 'di. et statu', 'porticu temp', 'columnarū', 'nomine iac'

unitatem: que innumeros p̄p̄os vna fidei regula cobibet. Vel retiacio- rum concatenatio manifestā fidelium con- cordiam monstrat. Malo grana- torum vero positio internas animi virtutes: que ab alijs videri nequeunt pariam. s. humilitatē benignitatē zc. z quasi pulcherrima foris species po- morum apparet. sed clausa intus granorum copia nō apparet. cum sanctorum operatio palam ostendat. sed q̄ intus est fidei. spei z dilectionis ceterorumq̄ animi bonorum gratia non cernitur.

Quasi opere

lilij. Be. Per lilia

claritas sup̄ne patrie

z immortalitatis flori-

bns redolēt para- disi

designat amenitas.

Per quatuor vero cu-

bitos euāgelicus ser-

mo qui introitum eter-

ne beatitudinis. pmittit:

z iter perueniendi

ostendit. Cum ergo

sancti doctores. pmis-

sa nobis lumina regni

celestis i quatuor: euan-

gelij libris ostendūt.

quasi capita colūna-

rum opus i se lilij q̄

tuor cubitoz exhibēt.

Ubi notandū iuxta

litterā: quia cū opus

lilij in capitellū quat-

tuor cubitoz esse me-

moratur. neq̄ addit

latitudinis v̄l altitu-

dinis. lectoris iudicō

utrum in altitudine

an in latitudine intelligi

debeat relicū est. Constat autē qz

columna quā

duodecim cubitoz restis ambiebat.

quatuor cubitos habebat i grossitudi-

ne. Omnis enī circulus quantum habet spacij in diametro: tantū habet ter-

in gyro. Sive autē latitudinē sive altitudinē accipiamus: figura p̄spicua

est: qz nō nisi per euāgelij optata vox illa mundo insonuit. penitentiam

agite. appropinquabit enī r. c.

In porticu. Notandum autē in hac sententia paralipo. qd eadem

porticus templi etiā vestibulum templi vocat. vnde inter vestibulū z alta-

re plorabant. i. inter porticum z altare.

Et rursum alia capitella zc. Be. Quoz scz factura perbennis

regni sublimitatem designat. quā nec oculus vidit. nec a. a. n. i. c. b. a. zc.

Post lilia enī quattuor cubitoz: alia capitella sunt apposita quoz alti-

tudo quāta fuerit nō dicitur. qz multa de celesti beatitudine in euāgelio

legimus. p̄ scz ibi mundi corde zc. z videbunt. qz erunt equales angelis

dei. qz non nubent neq̄ nutent. qz mori vltra non poterunt. qz vbi x̄ps

ibi z ministri ei⁹ erunt zc. huiusmodi. Sed ipsa sp̄s hoz que diximus:

ipe stans conuersatōis patrie celestis quō se habeat. solis eius cubitus qui

intrare meruerunt pater. Vnde factura vel altitudine hoz capitellorum

q̄ sup̄ liliū erant. in cōprehensibilis terrestribus qualitas celestis habita-

tionis insinuat. De qua tñ non latet: qz omnes ibi cōmuni felicitate diui-

ne visionis fruuntur. tanto quisq̄ sublimis: quanto mūdiores ad viden-

dum oculos cordis habuerit. Cōmunis ergo ibi benedictio omnium electo-

rum. sed qz distincta operū qualitate multe mansiones beatorū in vna do-

mo dei significant cū dicitur: z rursum alia capitella zc. Juxta mensuraz

columnę fuit capitella de sup̄. cum sancti doctores imo omnes iusti docto-

rum vestigia sequētes p̄mia suscipiunt eterne retributōis scdm merita

operatōis. Sup̄ retiacula quoq̄ sunt eadem capitella: quia iuxta modū

dilectōis qua sibi in hac vita sancta fraternitas copulatur: sup̄notū quo-

qz cūm societati in p̄sentia sui creatoris coniungitur. Sed quia illa so-

cietas vniūsq̄ populi fidelibz tribuit. recte subiungit malogranatorū zc.

Malagranatorum. In malogranato totam significat ecclesiaz

centenarius vero qui primus transit ad dexterā: beatitudinē eternam. du-

plicatur hic numerus malogranatorū in circūitu capitelli secundi. vt signi-

fietur qd vniūsq̄ testamenti populus in christo sit adunāndus. z ad eter-

nam introduendus coronā. vnde. Non enī longe erāt a terra sed quasi

cubitis ducentis trahentes rete piscium. Per ducentos enī cubitos rete

plenam magnis piscibus discipuli ad dñm trahunt effectum suę resurre-

quasi opere lilij fabricata erant in

porticu cubitozū quattuor: z rur-

sum alia capitella in summitate

z sc̄tate āplitudinis. quāta erat hec colūna. cū

tū capitelli altitudo quāta fuerit nō dicitur.

columnarū desuper iuxta mensu-

ram colūne cōtra retiacula. Ma-

logranatorum autē ducenti ordi-

nes erāt in circūitu capitelli secun-

di. Et statuit duas columnas in

porticu templi. Quoz statuisset

columnam dexterā: vocauit eam

nomine iachin. Similiter erexit

columnā secundam. z vocauit no-

mē eius booz. Et super capita co-

lumnarum opus in modum lilij

posuit. Perfectumq̄ est opus co-

lumnarum. fecit quoq̄ mare su-

file decem cubitozū a labio vsq̄

ad labium rotundum in circūitu

Quinqz cubitozū altitudo eius

z resticula triginta cubitozū cin-

gebat illud p̄ circūitum. z sculpu-

ra subter labium circūibat illud.

Columnam dexterā. Dextera columna doctores primitiue eccle- sie significat. sc̄da eos qui ad p̄dicandū gentibus missi sunt. Vel dextera significat eos qui venturū in carne dominū p̄betādo p̄dixerunt. Sc̄da illos q̄ iam hunc venisse z mundū redemisse testantur. Simili vocabulo ambe censentur columnę. Vna enim firmitas. altera in robore dicitur. vt vna fidei z operis fortitudo cunctis iesse doctozibus monstraret. z nostri tempis inertia tacite notaretur. vbi se quidā doctozes sacerdotes z colum-

columnā secundam. z vocauit no-

mē eius booz. Et super capita co-

lumnarum opus in modum lilij

posuit. Perfectumq̄ est opus co-

lumnarum. fecit quoq̄ mare su-

file decem cubitozū a labio vsq̄

ad labium rotundum in circūitu

Quinqz cubitozū altitudo eius

z resticula triginta cubitozū cin-

gebat illud p̄ circūitum. z sculpu-

ra subter labium circūibat illud.

liberatōem baptismi forma p̄cessit. Vnde patres n̄i oēs sub nube fuerūt. z omnes mare transierūt: z omnes i moyle baptisati sunt i nube z in mari Sacramentū autē baptismi z vitę a nobis mundiciā q̄rit in hoc seculo. z v̄ te eterne glorię pmittit in futuro. Vnde vtrūq̄ in mari neo signatur: cū esse decē cubitozū a labio vsq̄ ad labiū p̄hibetur. Decem enī p̄ceptis in lege dñs omnia q̄ facere debem⁹ expressit. Denario eq̄ue mercede bene fa- ctoz signauit: cū hunc in vinea laborantibz dandū esse p̄dixit.

Labio vsq̄ ad la. Quia a primo baptizato in noie ihu x̄pi vsq̄ ad vltimū q̄ in fine seculi crediturus z baptizandus est. oīs fidelium choruz eandē x̄ritatis viā ingredi z cōem debet sp̄are a dño iusticie coronā.

Quinqz cubitozū. Quia quiddā visu. auditu. gustu. odoratu. tactuq̄ relinquit⁹. q̄ a dei nobis p̄ ablutōez viuifici fontis relaxat. Sz nō sufficit p̄teritoz remissio peccatoz: nisi q̄s deinceps bonis studeat opi- bus. alioquin dyabolus q̄ extierat de hōie: i hunc a bonis operibz vacare viderit: multiplicans redit. z facit nouissima illi⁹ peiora prioribz. vnde sub- ditur. z resticula triginta cubitū zc.

Resticula triginta cu. Disciplina celestium p̄ceptoz q̄ a volupta- tibus religamur. vñ funiculus triplex difficile rūpit: qz obseruatio māda- toz q̄ i cordibus electoz fide. dilectōe. spe sup̄ne retributōis firmata est: nullo pōt obstaculo dissolui. Resticula mare ambit cū sacramētū baptis- mi qd accepimus. p̄is opibz us munire studem⁹. Hęc triginta cubitozū ē. quinqz enī seni. xxx. faciunt. Senario autē i quo dñs hōiem fecit cū nō esset. z refecit cū p̄sisset: bona opatio n̄ra figurat. Et sex p̄ quinqz mult. pli- captur. vt ad. xx. pueniāt: cū oēs corp̄is sensus diuis subingant⁹ i p̄teris.

Aliter. ter deni faciunt triginta. z genus humanū post diluuiū de. p̄ge- nie triū filiozū noe. latitudinē totū orbis impleuit. Sem q̄ppe asiam. cham- affricam. iaphet soboles europam z insulas maris obtinuit. Et quia ba- ptismi mysteriū cum exequitōe opm̄ z spe celestium cunctis erat nationibz mi- nistrandum. resticula triginta cubitozū mare in quo baptisma figuraba- tur cingebat.

Sed z hic dicendum qz dñs cum esset triginta annoz venit ad baptis- mum: qui qm̄ suo baptisate qd tricenarius accepit. baptismū nostrū cō- secrauit. recte mare qd n̄m baptismum figurabat triginta cubitozū restis circūibat. vt significaretur dono illi⁹ qd baptismum sine peccato subijt. ba- ptisum nobis in eū credentibz in remissionē peccatozū redicari.

Et sculptura subter la. zc. Cum p̄dictum sit qz resticula. xxx. cu- bitozū mare circūierit: z nunc addatur qz sculptura hęc subter labium po- sita decem cubitis ambierit: patet qz vas erat in modū p̄biale repandum z diffusum. qd a triginta cubitis circūitus quos habebat i labio vsq̄ ad

nas dom⁹ dei videri z vocari volūt. cū ni- bil i se firme fidei ad- p̄tēdas sc̄li p̄pas z desideranda bona inuisibilia nihil hēant roboris ad corrigē- dos nihil idulstie fal- tē ad itelligēdos eoz q̄b̄ plati sūt errores.

Fecit quoq̄ mare fusile. Be.

Hoc mare in figurā baptismi factū ē. quo in remissionē peccato- rū emūdantur. Sa-

cerdotes ei i colana- bant. vt palij. restat

Sacerdotes enī om- nes electi vocantur: qui sunt mēbra sumi

sacerdotis ihu christi

Recte autē hoc vas mare dicitur i memo-

riam. s. maris rubi. i quo p̄ p̄ egyptioz extinctionē: z ppli dei

in quibus formae rotundae erant quae coronulae sine plectis appellantur: in quarum medio celatur leonum etc.

Inter coronulas et plectas etc. Be. Non erat plana vlla ex pte superficies basium sed vndiq; mysticis sculpta figuris: q; sanctorum mentes imo vniuersa eorum conuersatio virtutum gratia spectant. Nec aliqua hora vacua fuerit in qua non vacent pns operibus et sermonibus vel cogitationibus. Coronulas enim in se sculptas habent: cui ad ingressum pbenis vitis infatigabili desiderio anhelat. Plectas chiter desideria vite celestis q; iustitiae est fraternae charitatis q; iuxta est vincula non soluunt. Habent inter coronulas et plectas leones: cum ita ad speranda celestia mentem erigunt: ita ad diligendos proximos dilatant: vt in peccantes qui sibi commissi sunt asperere inuebantur. Habent etiam leonibus boues: quoniam inuictores correctiois exhibent cum spiritu mansuetudinis: quando in seruire arguendi nunquam cessant habere vngulam discretione actionis et loquelae nunquam verba diuine lectiois velut nuntia in ore voluere cessant. Stephanus basis extima leonem leones dentes et vngues ostendebat plecto: ribus dicens: Pura ceruice et in circumcisi corde etc. Buba alium vero mansuetudine dicitur. Domine ne statuas illis hoc peccatum. Sed quod nec spem eternam in celis nec amorem proximo in terris: nec feruorem zelus mordetis: nec lenitatem modestie compositis sine scientia scripturarum habere possumus: bene post coronas et plectas post leones et boues cherubin sculpti esse memorantur: qui scripturae significat. Vel quod duo cherubin in apertorio arce in figuram duo testamentorum concorditer de christo canentium fabricati sunt. Vel quia multitudo scientie interpretantur: quanto autem quis studiosius diuine scripturae insisterit: tanto amplius in omnibus que agit aut iudicat iudicium dei primedat: ne nimis in peccantes vindicans: vel sine discretionem ignoscens iram iudicis incurrat. Qui enim addit scientiam addit et laborem: vnde hic quoque post sculpturas cherubin bene adiungitur et super leones et boues etc.

Et subter leones. Quia doctores et in seueritate districtiois qui peccantes iudicant: et mansuetudine lenitatis qua penitentibus remittunt: timent iudicium dei: ne iniuste ligando atq; soluendo iuste ligent ab eo cui nequit errare iudicium.

Quattuor rote. Be. Quattuor euangeliorum libri qui sicut volubilis rota cunctis currit qua ducitur iubente domino per apostolos totum mundum impleuerunt in breni: et sicut rota impolitum sibi currum a terra subleuat: et quo auriga dirigit portat: ita electorum mentes a terrenis ad celestia suspendunt: et ad perfectum operationis vel mysterium predicationis quo spiritualis gratia adiuuare voluerit ducunt: quod subditur quia tales erant rote quales solent in curru fieri: legimus autem de sanctis currus dei decem milibus multiplici milia letantium etc. Si ergo bases laterum doctores sunt: qui lauacrum vite ministrant: et rote quaternae basium quattuor euangelia: axes rotarum qui bases gestant corda doctorum sunt: que euangelicis assidue preceptis: eos ab iniis sustollunt: et velut iniis rotis axes a terra basium altius subleuant.

Humerali. Be. Qui rotis ante positi ne ab axibus dilabi possent obstitabant: preconi sunt prophetarum: quibus euangelica et apostolica scriptura necui legentium in dubium veniat confirmatur. Vnde habemus firmiorem prophetarum sermonem: cui benefactis attendentes etc. Vnde et Marcus ait: Innuum euangelij filij dei: sic scriptum est in ysaias propheta: et mattheus: hoc autem totum factum est vt ad imple scripturarum prophetarum.

Contra se inuicem respectantes. Be. Quia omnis scriptura prophetica sibi est presentanea: sicut vno spiritu prodita. Quattuor autem fuerunt per bases singulas humerali iuxta: s. numerum rotarum: non quod quattuor sint tantum libri prophetici: sed omnia que locuti sunt prophete: quattuor euangelicis testimonium prebuere: vt ex consensu vtriusque testamenti vna fides et dilectio christi nostra omnium corda firmaret.

Unum cubitum et dimidium. Be. Propter perfectum operis et meritum contemplationis integer enim cubitus in luteo perfectionem actionis longinquam habebat ille de quo dictum est: nunquid considerasti seruus meum iob: quod non sit similis ei in terra. Est vero alter cubitus diuine visitationis: quod ex aliqua parte in hac vita fidelibus datur. Vnde iob de victo aduersario ait: Auditu auris audivi te: nunc autem oculus meus videt te. Ideo post cubitum longinquam operationis qui in hac vita potest perfici in sanctis: cubitus incipit supernae contemplationis qui in futura vita perficienda est in electis. Mensura vero vnius et dimidij cubiti non luteo tantum: sed et rotis earum inerat et basibus. Vnde sequitur: Vna rota habebat alti cubiti vnum et dimidium. In summitate basis erat quadam rotunditas vni et dimidij cubiti etc. Luterum quippe mensura erat vni et dimidij cubiti: quia ea fide in fonte vite laetamur: vt per opera iusticie ad vitam ingredi mereamur: quibus sine peccato dum hic viuimus esse nequimus. Ipsam vero celestis vite dulcedinem gustare ex parte et diligere in hac vita: perfecte autem videre nulla ratione valeamus. Rote quoque vno cubito et dimidio mensurantur: quia scriptura euangelij qualiter qui perfecti esse velint viuere debeant: ostendit: et spem eterne retributionis: ipsam vero retributionis qualitatem in futuro pendendam et donandam esse promittit: bases vero vnum habebant cubitum et semissem amplitudinis in summitate sui vbi luteri recipere: quia doctores et ministri laici opere quippe perfecti in hac vita fulserunt: sed lucem contemplationis ex parte fructi sunt. Vnde ex parte enim cognoscimus: et ex parte propheta tamus etc.

Media intercolumnia quadrata non rotunda. Dicit tabulam superiorem: que sicut alie quadrata erat similiterq; sculpta: et in summitate sui habebat rotunditatem vnius et dimidij cubiti: in qua luter ponebatur.

gelia: axes rotarum qui bases gestant corda doctorum sunt: que euangelicis assidue preceptis: eos ab iniis sustollunt: et velut iniis rotis axes a terra basium altius subleuant.

Humerali. Be. Qui rotis ante positi ne ab axibus dilabi possent obstitabant: preconi sunt prophetarum: quibus euangelica et apostolica scriptura necui legentium in dubium veniat confirmatur. Vnde habemus firmiorem prophetarum sermonem: cui benefactis attendentes etc. Vnde et Marcus ait: Innuum euangelij filij dei: sic scriptum est in ysaias propheta: et mattheus: hoc autem totum factum est vt ad imple scripturarum prophetarum.

Contra se inuicem respectantes. Be. Quia omnis scriptura prophetica sibi est presentanea: sicut vno spiritu prodita. Quattuor autem fuerunt per bases singulas humerali iuxta: s. numerum rotarum: non quod quattuor sint tantum libri prophetici: sed omnia que locuti sunt prophete: quattuor euangelicis testimonium prebuere: vt ex consensu vtriusque testamenti vna fides et dilectio christi nostra omnium corda firmaret.

Unum cubitum et dimidium. Be. Propter perfectum operis et meritum contemplationis integer enim cubitus in luteo perfectionem actionis longinquam habebat ille de quo dictum est: nunquid considerasti seruus meum iob: quod non sit similis ei in terra. Est vero alter cubitus diuine visitationis: quod ex aliqua parte in hac vita fidelibus datur. Vnde iob de victo aduersario ait: Auditu auris audivi te: nunc autem oculus meus videt te. Ideo post cubitum longinquam operationis qui in hac vita potest perfici in sanctis: cubitus incipit supernae contemplationis qui in futura vita perficienda est in electis. Mensura vero vnius et dimidij cubiti non luteo tantum: sed et rotis earum inerat et basibus. Vnde sequitur: Vna rota habebat alti cubiti vnum et dimidium. In summitate basis erat quadam rotunditas vni et dimidij cubiti etc. Luterum quippe mensura erat vni et dimidij cubiti: quia ea fide in fonte vite laetamur: vt per opera iusticie ad vitam ingredi mereamur: quibus sine peccato dum hic viuimus esse nequimus. Ipsam vero celestis vite dulcedinem gustare ex parte et diligere in hac vita: perfecte autem videre nulla ratione valeamus. Rote quoque vno cubito et dimidio mensurantur: quia scriptura euangelij qualiter qui perfecti esse velint viuere debeant: ostendit: et spem eterne retributionis: ipsam vero retributionis qualitatem in futuro pendendam et donandam esse promittit: bases vero vnum habebant cubitum et semissem amplitudinis in summitate sui vbi luteri recipere: quia doctores et ministri laici opere quippe perfecti in hac vita fulserunt: sed lucem contemplationis ex parte fructi sunt. Vnde ex parte enim cognoscimus: et ex parte propheta tamus etc.

Media intercolumnia quadrata non rotunda. Dicit tabulam superiorem: que sicut alie quadrata erat similiterq; sculpta: et in summitate sui habebat rotunditatem vnius et dimidij cubiti: in qua luter ponebatur.

Media intercolumnia quadrata non rotunda. Dicit tabulam superiorem: que sicut alie quadrata erat similiterq; sculpta: et in summitate sui habebat rotunditatem vnius et dimidij cubiti: in qua luter ponebatur.

Media intercolumnia quadrata non rotunda. Dicit tabulam superiorem: que sicut alie quadrata erat similiterq; sculpta: et in summitate sui habebat rotunditatem vnius et dimidij cubiti: in qua luter ponebatur.

Media intercolumnia quadrata non rotunda. Dicit tabulam superiorem: que sicut alie quadrata erat similiterq; sculpta: et in summitate sui habebat rotunditatem vnius et dimidij cubiti: in qua luter ponebatur.

Media intercolumnia quadrata non rotunda. Dicit tabulam superiorem: que sicut alie quadrata erat similiterq; sculpta: et in summitate sui habebat rotunditatem vnius et dimidij cubiti: in qua luter ponebatur.

In hunc modum. Be. Quare decem bases sint facte...

Quadraginta batos ca. lu. u. zc. B. Quadraginta magna pfectiōem significat...

Eratoz quattuor cubitorū. B. Quod supra dictum ē pariterqz hēbat vnu cubitū...

Be. Propter quattuor euangelia in quibz forma baptismi. Vel cardinales virtutes...

Et constituit decem bases zc. B. Sed dexterā partē templi z sinistram non intus in ipso templo...

Mare autē posuit ad dexterā partē zc. B. Et hoc eodē atrio positum est ad orientem...

quasi i similitudinē hominis stantis. vt non celata s; apposita p circuitum viderentur. In hunc modum fecit decē bases...

capitelozum super capitella illa columnarū duos: z retiacula duo vt operirent duos funiculos...

mon dedicabat templū. Deinde vltra pgradientibus occurrebat altare holocausti cōtra meridiem atrij...

Jordanis. Be. In quo dominus baptizatus ē. eiusqz tinctus vndis aquarū nobis elementum in ablutōem peccatorū...

Argillosa terra. Be. De qua facte sunt forme ad fundenda vasa scriptura de qua regulam tene viuēdi sumimus...

Marginal notes on the right side of the page, including 'Ceteris salomon. Be. Super' and 'Altare aureum. Be. Coda p'.

Fecitq salomon. Be. Superius dicit hyram fecisse salomoni omnia vasa. nunc scriptura subiungit eade fecisse salomonē. Salomon enim fecit dictando. hyram opando.

Altare aureum. Be. Corda pfectorum interq charitatis et castitatis luce chorifica. stabat ante hostium sanctifanctorum: vt in factura tabernaculi legitur. qd sancti neglectis temporalium cupiditatib tota intēione celestia querunt. In vicino oraculi sunt. non longe a velo quo templum et sanctifanctorum dirimuntur: qz corpore ter ram incolunt. mente conuersationē in celis habent. Ab hoc altari ascendit fumus incensorum intra sanctifanctorum vbi arca est recondita. cum orationes sanctorum flama charitatis excitatq ad celum pueniunt: vbi **chull** ē in dextera dei. In hoc altari non sanguis hostiarum sed thimiam tantū incenditur: quia tales viri non habēt opa carnis que in ara cordis dño macent. sed solummodo lacrimarū et orationis ei vota pro desiderio regni celestis offerunt.

erat pondus eris **Fecitq salomon omnia vasa in domo domini. alta re aureū. et mensam super quā ponerentur panes propositionis auream. et candelabra aurea quinqz ad dexteram et quinqz ad sinistra. contra oraculum ex auro puro et quasi lilij flores. et lucernas desuper aureas et forcipes aureos. et**

Be. Altare thimiamatis moyses fecit. habens cubitū longitudinis. altitudinis. et duos in alti. Magnum autē fuerit qd salomon fecit scriptura non dicit. Constat autē quia tantū nō fuit quantum illud holocausti. quia si viginti cubitorum in longitudine et latitudine factum esset totaz templi latitudinem impleteret. At tñ angustius fuit qz mosaicus sicut cuncta alia que salomon fecit. Quanto igitur exterius erat altare holocausti qz in censi. quantumqz genere oblationis ac vilitate metalli ignobilius: tantum quantitate mensurę et hostiarum frequentia p̄stabat. Quia nimirū plures audire delectat. si vis ad vitam ingredi serua mandata. qz si vis perfectus esse vade vende omnia que habes et da pauperib. Altare holocausti illoz tipum tenet. qui corpus et animam p ignem amoris dño p̄secrant. Perfere rancia hominū in bona operatione per longitudinem altaris. amplitudoin charitate dei et p̄xiimi p latitudinem. spes in expectatione diuine visionis p altitudinez figurat. Quinqz libri moysi. quattuor sunt euāgelicę libertatis et cum ad intelligentiā atqz custodiam legis spiritualem illustrante euāgelij gratia puenimus. quaterquinos pficimus: qui numerus fit in longi. et lat. cum electi docente vtroqz testamento. et p̄seuerantiam boni operis et bilari tatem seruati dilectionis. Idem altare decem cubitis erat altum: electoꝝ vitam perpetuam tenario significās. Vnde qui in vinea magni p̄ssami lias laborant. tenario remunerant.

Mensam. Be. Scriptura spūali intelligentia clara. De qua: Pa rasti in conspectu meo mensam. Panes p̄positionis sancti doctores. quoz opera nobis vel verba ad exemplum p̄posita in diuinis paginis qui bene querit inuenit. Vnde idem panes in exodo. xij. fieri p̄cepti sunt p̄pter apo stolos. xij. per quos scriptura noui testamenti est condita. et veteris reuelata mysteria. Quoz numero omnes doctores signantur: quia ipsam doctrinę formam quam a domino apostoli acceperunt sequunt. In verbis dierum legimus qz fecit salomon mensas decem in templo. quinqz a sinistris quinqz a dextris. quas ad vasa dñi portanda factas esse sciendum ē. s. fialas. quas pariter factas scriptura refert. et thimiamateria in quibus thimiamia odole batur zc. Ad paulo post in eodem volumine subinfertur. fecit salomon mensas. et sup eas panes p̄positionis. vel plura le pro singulari posuit more scripturę. vel certę panes nouiter cocti illis mensis iponebantur. vbi nocte illa seruarentur operti. donec primo mane ablatis veteribus super mensam p̄positionis ponerentur calidi. De se decem a figura vnus nō discrepāt. Nam sicut vna mensa duodecim panibus onusta. vnanimē scripturę qua pascimur concordiam autoritate apostolica munimam designat: ita decem mensę legis et p̄betarum eloquia denunciant. que nobis fidelium exempla quasi p̄positum in se vasa dñi claritatē et miracula pponunt. Mensę sunt bis quinqz. Quinqz qz lex tam quinqz libros qz quinqz etates seculi p̄plectitur. bis: qz post incarnationē dñi vtriqz populo. iudeo. s. et gentili cō mittit. et quia plena figuris ostendit. que quondam iuxta litteram intelligē da putabatur.

Be. Sicut mensę in typo scripturę ponuntur: quia panem verbi minist riant: et vasa ferunt ministerij. i. iustozum nobis actus in exemplum p̄po nunt. ita per candelabra eadem figuratur: quia lucem sapientię errantibus p̄fert. Vnde salomon. Mandatū lucerna ē. et lux lux. Candelabra quinqz a dextris quinqz a sinistris. idem est quod supra de mensis. Oraculum vbi erat arca aditus patrię celestis. vbi christus in dextera dei sedens paternoz vtiqz conscius arcanoꝝ. Candelabra cōtra oraculum. quia eloquia dei ad

doctores pleni vitalibus aquis **hydrias et fuscinulas et phialas**

sp̄ntitē labor passioꝝ tollerātie. quibus moꝝ tificatur mēbra eoz sup terrā. Virutes operū vel orationes. sanctorū quibz odor suauitatis ascē dit ad deum ex conscientia pura et fide nō ficta

et mortariola. et thuribula de au ro purissimo. Et cardines hostio rum domus interioris sanctifanctorum et hostioꝝ domus tēpli ex auro erāt. Et p̄fecit omne opus qd faciebat salomon in domo dñi

bra lucernarum sancti sunt. qui corda et corpora ferendis domini mā datis supponūt. Quisquis enī in nullo p̄p̄iam sequi curat voluntatem: verum q̄ scriptura dicat attendit: eiusqz se subijcere mandatis satagit et auscultare promissis: quasi candelabrum aureū aureas gestat lucernas. et hoc tam fixa intentione. qz firmiter candelabrum ad superna erectum impositas sibi lu cernas absqz motione seruat. Flores lilij amenitatem semp virētis terre vi uentium designant. Bene hi flores in candelabro sunt: quia scriptura sp̄re tis terrenis ad appetēda celestia pronocare p̄suevit: et quō erectū cādelab:ū lucernas habet in capite et lilij flores: ita electi q̄ in scriptura p̄tinent erecto ad supra sensu bona celestia a dño querūt et percipiūt.

Quasi lilij flores. Be. Hoc videtur dicere quia suprema pars cā delabroꝝ in modum rep̄di lilij erat deformata. Lucernas desuper au reas per qd cōtinetur id quod p̄tinet. i. vascula aurea in quibus oleum luce bat designatur.

Forcipes. Be. Id est. emunctoria quibus emūgebantur lichini vt repati melius lucent.

Hydrias. Hydrie p̄cordia sanctorū signāt. aqua sapiētis et vino cō punctionis repleta.

Fuscinulas. Fuscinule quibz carnes p̄parantur p̄dicatores. q̄ suis auditoribz cibū intelligenti administrāt. quoz officiū ē corpus et sanguinē credentibz distribuere. infidelibus abnegare.

Domus interioris. Be. Hostia domus interioris angelica sunt mi nisteria. que nobis de corpore egressis introitum vite celestis referant. Ho stia domus templi doctores sunt et sacerdotes: qui instruēdo. baptizando. dominici corporis et sanguinis mysteria p̄municādo. prima nobis ecclesie p̄ sentis limina pandūt. Cardines vtrorūqz hostioꝝ sensus et corda sunt angeloꝝ et sanctorū. quibz immobiliter cōtemplationi et dilectioni p̄dicatoris adhrēt. vt eo ministeriū sibi delegatū recte compleāt: quo a voluntate dñi nunqz oculos auertūt. Aperiunt enim et claudunt hostia. sed cardines non deserunt: quia angeli et sancti sine in hac vita fidei. sen in illa specie fideles et electos suscipiāt: sp̄ animū in radice iternę dilectionis fixum tenēt. Vnde bene ex auro cardines facti sunt. p̄pter fidem vel meritū. p̄p̄ie claritatis. vel quā habent in deū charitatis.

Perfecit omne opus. zc. Be. Dum status seculi geritur. facit qui dem opus domus domini: sed nō dum pficit. qz corda electoꝝ dñs vt bona operetur inspirat et adiuvat. nullum tamen in hac vita p̄morantem absqz peccato esse tribuit. Panes hoc futurę beatitudini referuat. Perficit vero omne opus templi salomonis. et dedicationi aptū reddit: cum noster pacifi cus in die nouissima electos resurrectionis immortalitate glorificat. et eternū p̄ducit ad regnum. vnde templum septez annis edificatum. octauo autem p̄fectum ac dedicatum est. Cui tpi conuenit qd sequitur. et intulit q̄ sancti ficauerat zc. Sanctificauerat dauid pater salomonis argentum cum de pater eloquentes gratia sui spiritus ad loquendum. verbum dei confortat

super capitella illa
of: et renacula duo
os funiculos qui
ota columnarum.
a quadragina in duo
s. Duos versus ma
i renaculis singulis
s funiculos capiet
nt super capita co
les decēat lucres
es. et mare vnū. et
cim subter mare. et le
ras et amulas omia
it byram regi salomo
de auricalcho erat:
ngiōe iordanis fudit
osa terra inter sobot
suis salomon oia
o domini. Propter
aut nimiam iam non
min aliter vasa electionis et milioribz dicitur
res p̄p̄ietas in tali humine. Satagimus enī. hanc
non tantum in regione iordanis sed et in campis
dicte eadem vasa significans multiplex dicitur
indica sed et in omnium regionem et latitudinē
adhibent campi et omnia que in eis sunt. Et p̄p̄ie
strata vnanimis e. s. l. Adhuc in illis
amenta dominici: quia p̄miffa legem dicit p̄
nitatē. et fructu veniens esse dicitur in carnis veni
in campis filij. quia reuelata in latitudine conueni
mouimus vicinas p̄p̄es facti sumus. P̄p̄ie qz
omni in campis regione cordans. quia dicitur. vbi
quo vasa mifericordię. faceret p̄p̄e carnis dicitur

terra. Be. De qua facti sunt forme ad hanc vti
a regulam bene vniuersales quosqz ad opus qz
vlla. cū nobis scriptura regulā. istiqz. quam legem
vlla p̄miffa. sed vlla in dno domini. p̄p̄ie qz
nda p̄miffa. sed vlla in dno domini. p̄p̄ie qz
p̄p̄ie qz. ad hanc vti. p̄p̄ie qz. ad hanc vti. p̄p̄ie qz. ad hanc vti.

Sanctificat aurum cū naturali ingenio p̄ditos ad intelligendā legem illuminat. Sanctificat etiā vasa cum omnibus ecclesie filiis spiritus sancti gratiam largitur. Hęc sanctificata salomon infert in templū: cum dñs per acto iudicio doctorū & ceterorū fidelium cētum in gaudium celestis regni introducit. Reposuitq; in thesauris domus dñi: q; in vna ecclesia sancti meritis distat. Et vna est patria celestis: q̄uis i ea stella a stella differat i claritate. Quod vtrūq; distributor premio rum demonstrat. cū ait: In domo patris mei mansiones multe sunt.

C. VIII.

In sanctum factorum. **Be.** Domus templi exterior p̄grinātem ecclesiam sancta sanctorū sup̄ne patrie celestis felicitatem designant. Illata in sancta sanctorū arca assumptam xp̄i humanitatem intra velā regie celestis inductam.

Subter alas. **Be.** Moyses fecit duos cherubin aureos quos posuit in propitiatorio quod erat super arcam. Salomon addidit duos maiores sub quorū alis arcam nunc dicitur posuisse cum propitiatorio & duob; cherubin prioribus.

Tuncq; eminerent. **Be.** Hoc manifestius in parali: Vectes inquit quibus portabant arca: quia paululum longiores erant: capita patebant ante oraculum. Si vero quis paululum fuisset extrinsecus eos videre nō poterat. Vbi notandū q; si vectū capita diligentius intuentib; patebant ante oraculum: non tñ fieri poterat: vt ipsa capita ante oraculum eminerent: quia necesse erat. vt clauso oraculo & appenso ante hostia velo ipsi quoq; vectes cum arca adducerentur interius: qd fieri non poterat si prominētes vltra hostiū vectes p̄ducendis ad claudendū hostiū locum non darent.

Qui et fuerunt ibi. In parali. dicitur. fuit itaq; arca ibi vsq; ad presentē diē: qd ab hystoriographo additū est. significante vsq; ad tēpora gratiis sue eam ibi p̄mansisse: qd non de eldra potest intelligi: q; iam erat

& iulit que sanctificauerat dauid pater suus. argentum & aurū & vasa: reposuitq; in thesauris domus domini.

C. VIII.

Hinc congregati sunt omnes maiores natu israel cum principibus tribuum & duces familiarū filiorum israel ad regem salomonē in hierusalem. vt deferrent arcam federis domini de ciuitate dauid. id ē. de syon. Conuenitq; ad regem salomonem vnīuersus israel in mense bethanīm in solēni die: ipse ē mensis septimus. Veneruntq; cuncti senes de israel. & tulerunt sacerdotes. arcam & portauerūt arcam domini & tabernaculū federis. & oīa vasa sanctorū que erant in tabernaculo: & ferebant ea sacerdotes & leuitę. Rex autē salomō & omnis multitudo israel que conuenerat ad eum gradiebatur cum illo ante arcam: & imolabant oues & boues absq; estimatiōe & numero. Et intulerūt sacerdotes arcam federis domini in locum suum in oraculum templi in sanctum sanctorum subter alas cherubin. Siquidem cherubin expandebat alas sup locum arce: & protegebāt arcam & vectes eius desuper. Tuncq; eminerent

in incensum templum: s; de natban vel aliquo p̄betarū a quib; oīa gesta suoz temp̄ scripta esse credunt.

In arca autem non erat aliud.

Ra. Erat in arca vna aurea habens manna: q; in homine xp̄o habitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter. Erat virgo aaron q̄ excisa denuo floruerat: q; potestas indicandi penes eum est cuius iudicium in humilitate passiois vi debatur esse sublatum. Erant etiam tabule: q; in illo sunt thesauri sapientię & sciētię absconditi. Adhrebant enī vectes quibus portabatur: q; doctores qui laborant verbo nunc senti visione gaudent glorię christi. Vn paulus. Cupio dissolui et esse cum christo. Apparebant summitates vectū foris ante oraculum nō semp̄. sed cū hostia oraculi aperiri contingeret: neq; omnibus sed his soluz qui p̄p̄ accedentes attentius interiora satagebant i tueri. Vectes sunt cōditi in oraculo. quia electi qui p̄cesserunt nunc sunt in abscondito vultus dei. Quorū tñ summitates vectū q̄pto oraculo his qui appropiant videntur: quz perfectionibus oculis sordis purificatis dei gratia aliquid extrinsecus de supernorum gaudio contemplan dum donauerit. quia his qui paulo longius recesserunt. i. mente exterius vagantibus cōtemplatio minime concedit. Ipsa arca q̄lis & quomō esset posita solis eis qui oraculum intrassent videre licebat: q; soli super patre eius gloriā ibi redemptoris plene contemplantur.

Nebala impleuit domum domini. **Ra.** Id est. synagogam impleuit. q; eorum mentes infidelitatis caligo replent. & sacerdotes propter nebulam ministrare non poterant: quia dum mysticos sensus litterę velamine coopertos & naturitatis christi sacramenta inuestigare despiciunt: de bitum fidei sue ministerium per nebulam erroris perdidit. ita vt exigentibus meritis non agnoscant cultū credulitatis. quibus in nebula doctrine sue dominus de se etiam aperta narravit. Sed quia auditorum mentes infidelitatis caligo impleuerat. quasi emissim solis radiū nebula interioribus abscondebatur.

sectes quibus arca portabatur. p̄dicatores p̄ quos vectes. & apparerent summitates chabitus mūdo innotuit typice nunciāt eozū foris sanctorū ante oraculum. non apparebant vltra extrinsecus. Qui & fuerunt ibi vsq; in presentem diem. In arca autē non erat aliud nisi duę tabule lapideę. q̄s posuerat in ea moyses in oreb: qñ pepigit dominus fēdus cum filiis israel cum egredierentur de terra egypti. factum ē autē cū exissent sacerdotes de sanctorū. nebula impleuit domum domini: & nō poterant sacerdotes stare & ministrare. p̄pter nebulā. Impleuerat enī gloria dñi domum domini. Tunc ait salomon: Dñs dixit vt inhabitaret in nebula. Edificans edificauit domum in habitaculum tuum: firmissimū solum tuū in sempiternum. Conuertitq; faciem suam: & benedixit omni ecclesie israel. Omnis enim ecclesia israel stabat. Et ait salomon: Benedictus dñs deus israel qui locutus est ore suo ad dauid patrē meum. & in manibus eius perfecit dicēs. Ad die qua eduxi populum meū israel de egypto non elegi ciuitatē de vnīuersis tribubus isrl vt edificaref domus & esset nomen meum ibi: sed elegi dauid vt esset super populum meū israel. Voluitq; dauid pater meus edificare domum nomini dñi dei

israel. et ait dominus ad dauid pa-
 trem meum: quod cogitasti in corde
 tuo edificare domum nomini meo
 bene fecisti. hoc ipsum mente tra-
 ctans: **C**erūtamen non edificabis
 michi domum: sed filius tuus qui
 egredietur de renibus tuis. ipse edi-
 ficabit domum nomini meo. **C**on-
 firmavit dñs sermonē suum quez
 locutus est. Stetitq; pro dauid pa-
 tre meo: et sedi super thronū israel
 sicut locutus est dñs. et edificavi
 domū nomini dñi dei israel: et con-
 stitui ibi locum arce in qua sedus
 domini est. qđ percussit cum patri-
 bus nostris quādo egressi sunt de
 terra egypti. **S**tetit autē salomon
 ante altare dñi in conspectu eccle-
 się israel. ^{et super gentibus.} et expandit manus suas in
 cęlū et ait: Domine deus israel nō
 est similis tui deus in cęlo desup. et
 sup terram deorsum. qui custodis
 pactum et misericordiā seruis tuis
 qui ambulant coram te in toto cor-
 de suo qđ custodisti dauid p̄ri meo
 seruo tuo qđ locutus es ei. **O**re lo-
 cutus es. et manibus p̄fecisti: ut hęc
 dies probat. **N**unc igit dñe deus
 israel conserua famulo tuo dauid
 patri meo qđ locutus es ei dicens:
Non auferetur de te vir coraz me
 qui sedeat super thronū israel: ita-
 tamen si custodierint filij tui viam
 suam ut ambulent coraz me. sicut
 tu ambulasti in conspectu meo. **E**t
 nunc dñe deus israel firment ver-
 ba tua quez locutus es seruo tuo
 dauid patri meo. **E**rgo ne putan-
 dum est qđ vere deus habitet sup
 terram: **S**i em cęlum et cęli cęlorū

te capere non possunt: quantoma-
 gis domus hęc quā edificavi tibi.
Sed respice ad oratōem serui tui
 et ad p̄ces ei domine deus meus:
Audi hymnū et oratōnem quā ser-
 uus tuus orat coram te hodie. ut
 sint oculi tui aperti super domum
 hanc nocte ac die. sup domum de
 qua dixisti: erit nomen meū ibi. ut
 exaudias orationem quā seruus
 tuus orat ad te in loco isto. ut exau-
 dias deprecatōez serui tui et popu-
 li tui israel quōcūq; orauerit in loco
 isto. et exaudies in loco habitaculi
 tui in cęlo. et cum exaudieris. p̄pi-
 tius eris. **S**i peccauerit homo in
 proximum suum et habuerit aliqđ
 iuramentū quo teneatur astrictus:
 et venerit p̄pter iuramentum tuū
 coram altari tuo in domum tuam
 tu exaudies in cęlo. et facies et iu-
 dicabis seruos tuos condemnās
 impium. et reddens viā suā super
 caput eius: iustificans iustum. et
 retribuens ei secundū iusticiā suā.
Si fugerit populus tu israel ini-
 micos suos. qz peccaturus est tibi:
 et agentes p̄nitentiā. et confitētes
 nomini tuo venerint et adorauerit
 et deprecati te fuerint in domo hac
 exaudi in cęlo. et dimitte peccatum
 populi tui israel: et reduces eos in
 terram quam dedisti patribus eo-
 rum. **S**i clausum fuerit cęlum. et
 non pluerit p̄pter peccata eorum
 et orantes in loco isto p̄nitentiā
 egerint nomi tuo. et a peccatis suis
 cūuersi fuerint. p̄pter afflictionem
 suam exaudi eos in cęlo: et dimitte
 peccata seruorū tuorum et populi

tui israel. et ostende eis viam bonā
per quam ambulent: et da pluuias
super terram quā dedisti populo
tuo in possessionē. **F**ames si oboz
ta fuerit in terra. aut pestilentia fu
erit aut corruptus aer. aut erugo
aut locusta. aut rubigo et afflixerit
eū inimicus eius portas obsidens
omnis plaga. vniuersa infirmitas.
cuncta deuotatio et imprecatio q̄
^{si vel acciderit.}
accesserit omni homini de populo
tuo israel: **S**i quis cognouerit pla
gam cordis sui. et expandit ma
nus suas in domo hac. tu exaudi
es in celo in loco habitatiōis tue:
et repropiciaberis et facies vnicui
q̄ secundū oēs vias suas sicut vi
deris cor eius: quia tu nosti solus
cor omnium filiorū hominum: vt ti
meant te cunctis diebus quibus
viuunt super faciem terrę quā de
disti patribus nostris. **I**nsuper et
alienigena qui non est de populo
tuo israel cum venerit de terra lon
ginqua. ppter nomen tuū. audiet
em̄ nomē tuū magnum. et manus
tua fortis et brachiū tuum extenū
vbiq̄. cui venerit ergo et orauerit
in loco hoc. tu exaudies in celo in
firmamēto habitaculi tui: et facies
omnia pro quibus inuocauerit te
alienigena. vt discant vniuersi po
puli terrarum nomē tuū timere. si
cut populus tuus israel: et probēt
quia nomē tuū inuocatum est sup
domum hanc quā edificauit. **S**i
egressus fuerit populus tuus ad
bellum cōtra inimicos suos p viā
quocunq̄ miseris eos. orabunt te
contra viam ciuitatis quā elegisti

et contra domum quā edificauit no
mini tuo: et exaudies in celo orati
ones eorum et preces eoz: et facies
iudicium eorum. q̄ si peccauerint
tibi. non est enī homo qui non pec
cet. et iratus tradideris eos inimi
cis suis. et captiui ducti fuerint in
terram inimicorum. ppe vel longe
et egerint penitentia in corde suo i
loco captiuitatis. et conuersi depre
cati te fuerint i captiuitate sua dicē
tes: peccauimus. inique egimus.
impie gessimus. et reuersi fuerint ad
te in vniuerso corde suo et tora ani
ma sua in terra inimicorum suoz
ad quā captiui ducti fuerint. et ado
rauerint te contra viam terrę suę
quā dedisti patribus eoz. et ciuita
tis quā elegisti. et templi. qd̄ edifi
caui nomini tuo: exaudies in celo
in firmamento solij tui orationes
eorum et preces eoz. et facies iudi
cium eoz. et propiciaberis populo
tuo qui peccauerit tibi. et omnibus
iniquitatibus eozū quibus preua
ricati sunt in te. et dabis misericor
diam coram eis qui eos captiuos
habuerint: vt misereant eis. **P**o
pulus enī tuus est et hereditas tua
quos eduxisti de terra egypti de
medio fornacis ferreę. vt sint oculi
tui aperti ad deprecationē serui tui
et populi tui israel. et exaudies eos
in vniuersis pro quibus inuoca
uerint te. **T**u enī sepasti eos tibi in
hereditatem de vniuersis populis
terre. sicut locutus es per moysen
seruum tuū quādo eduxisti patres
nostros de terra egypti dñe deus.
Factum est autem cum compleisset

Constiti ergo et
deus. In p̄o r̄is
u q̄bis non vider
fuerat salomō b̄ley
nam x̄p̄olū in me
no b̄ley sup quam
l̄as benedixit omi
coliq̄ irad.

Et dedicans
tū d̄. Rab. Tem
p̄m v̄l̄ana eccl̄a
d̄. J̄ata illud. Tem
p̄m v̄l̄ana d̄ q̄
d̄is nos bono v̄l̄a
at r̄p̄as cum can
linguit̄ suo mandu
at. J̄p̄it̄l̄i s̄nci ḡa
faciunt. d̄ic̄tis
v̄l̄as multiq̄
caus. h̄nc v̄l̄ant r̄
h̄i s̄nci. cum fideles
l̄m̄ v̄l̄a s̄bi cella
tum verbo f̄d̄ic̄tis
et v̄l̄a q̄p̄t̄ p̄p̄
m̄s p̄olant.

Con die illa san
ctificauit rex m
Rab. Quid d̄i q̄ sa
lomon iudicauit no
lam̄ atq̄ offerens i
quia altare quom̄ q̄
ere ante f̄os templi
nō p̄p̄at̄ totū cap̄
v̄l̄a q̄ r̄p̄ q̄ in lege
p̄p̄t̄ v̄l̄ant̄ eas
p̄p̄at̄ p̄p̄at̄ ante
in v̄l̄a p̄l̄ant̄ gent̄.

Ite d̄i am̄ domus
tūi q̄ p̄p̄at̄ v̄l̄a
f̄os p̄p̄at̄ in d̄ic̄tis
f̄m̄ q̄ ego b̄locu
f̄a et f̄d̄ic̄tis in alta
ri r̄p̄as nō p̄p̄at̄
offen̄ eo q̄ d̄ia s̄i
gr̄at̄is f̄d̄ic̄tis. Rex
nō erit altare f̄d̄ic̄tis
eccl̄a in q̄p̄o b̄locu
f̄a et f̄d̄ic̄tis q̄p̄t̄
d̄ic̄tis p̄p̄at̄ v̄l̄a et
f̄d̄ic̄tis h̄nc̄ et q̄ do
m̄as ac b̄locu f̄a
et f̄d̄ic̄tis v̄l̄a
m̄ totū.

Altare quom̄
d̄ic̄tis moys̄ p̄p̄at̄
m̄ erat ante templi
d̄ic̄tis eas q̄ q̄
l̄m̄ ingul̄m̄ erit et
q̄p̄at̄ p̄p̄at̄ v̄l̄a
d̄ic̄tis h̄nc̄ et q̄p̄at̄
m̄ic̄tis v̄l̄a p̄p̄at̄
l̄m̄ altare m̄ic̄tis q̄
l̄m̄ et v̄l̄a.

Constituit̄ ce
p̄. In v̄l̄a d̄ic̄tis
m̄ v̄l̄a et f̄d̄ic̄tis
d̄ic̄tis ergo salomon
f̄d̄ic̄tis in r̄p̄o illo
l̄m̄ d̄ic̄tis et ois̄ irad
d̄ic̄tis. H̄nc̄ magna
v̄l̄a d̄ic̄tis et v̄l̄a ad totū
q̄p̄at̄ d̄ic̄tis et v̄l̄a

Stetit ergo et be. z. In pali. refer-
tur qd hic non dicitur
fecerat salomō balez
gneam z posuit in me-
dio basilicę sup quam
stans benedixit omni
ecclesie israel.

Et dedicaue-
rūt. t. d. Rab. Tem-
plum dñi sancta ecclesia
est. Juxta illud. Tem-
plum dei sanctū est qd
estis vos. hanc dedi ca-
uit rex xp̄us. cum eam
sanguine suo munda-
uit. Spiritu sancti gr̄a
sanctificavit. diversis
virtutibus multipli-
cavit. hanc dedicant z
filiū israel. cum fideles
scdm donū sibi colla-
tum verbo h̄dicatōis
z virtutū operibz prox-
imis profunt.

In die illa san-

ctificavit rex m-
Rab. Quid est qd sa-
lomon edificavit me-
dium atrij offerens ibi
quia altare gneum qd
erat ante fores templi
nō poterat totū cape-
re nisi qd xp̄s q̄ in lege
ppter infirmitatē eius
p̄tia nō poterat. nunc
in ecclesia pleniter gerit.
Ipe ē ei atrij domus
dñi. qd per ipm ingres-
sus patz in hierlm cele-
stem. qd ergo holocau-
sta z sacrificia in alta-
ri typico nō poterant
offerri. eo qd oia ibi fi-
guraliter fiebāt. Rex
n̄ erexit altare fidei in
ecclesia in quo holocau-
sta et sacrificia quoti-
die spiritualiter deo of-
ferūt. hinc ē etiā qd vo-
minis ait. holocausta
et sanguinem victimarum
nolui.

Altare gneum
qd fecit moyses posi-
tum erat ante templū
cōtra ianuas eius. z qd
illud angustum erat et
capere non poterat. me-
dium atrij sub dno san-
ctificavit. vbi posuit il-
lud altare maximū qd
fecerat. xx. cubitoz.

Festivitātē ce-

ra. In verbis diez-
ita de eadē re scriptūz
est. fecit ergo salomon
festivitatem in tpe illo
septē diebz z ois israel
cū eo. Ecclesia magna
valde ab introitu emath vsqz ad torrentē. Fecitqz die octavo collectaz eo
q̄ dedicasset altare septē diebz z solemnitatē celebrasset diebz septē. Igit̄

salomon orans omnē orationez z
deprecatōem hanc. surrexit de con-
spectu altaris dñi. **Utrumqz enim**
genū in terraz fixerat: z manus ex-
panderat ad cęlum. **Stetit ergo et**
benedixit omni ecclesie israel voce
magna dicens: **Benedictus dñs**
deus: qui dedit requiem populo
suo israel iuxta omnia que locutus
est. **Non cecidit neqz quidē sermo**
vnus ex omnibus bonis que locu-
tus est per moysen seruum suum.
Sit dñs de⁹ noster nobiscuz sicut
fuit cum patribus nostris. non de-
relinquens nos neqz p̄iciens. sed
inclinat corda nostra ad se: vt am-
bulemus in vniversis vijs eius et
custodiam⁹ mādata eius z cerimo-
nias eius z iudicia quecūqz man-
dauit patribus nostris: et sint ser-
mones mei isti quibus deprecatus
sum coram dño. appropinquātes
domino deo nostro die ac nocte.
vt faciat iudicium seruo suo z po-
pulo suo israel per singulos dies
vt sciant omnes populi terrę quia
dñs ipse est deus: et non est vltra
absqz eo. **Sit quoqz cor nostrum**
perfectum cum dño deo nostro. vt
ambulemus i decretis eius: z cu-
studiamus mandata eius sicut et
hodie. **Igit̄ rex z omnis israel cum**
eo immolabāt victimas corā dño
mactauitqz salomon hostias pa-
cificas quas imolauit dño bouum
vigintiduo milia. z ouium centuz
viginti milia. **Et dedicauerūt tem-**

plum domini rex et filij israel. **In**
die illa sanctificavit rex medium
atrij qd erat ante domum domini
fecit quippe holocaustū ibi et sa-
crificium z adipem pacificozū: qm̄
altare gneum qd erat coram dño
minus erat: et capere non poterat
holocaustū z sacrificium z adipem
pacificozū. **fecit ergo salomon in**
tempore illo festiuitatez celebrem
z omnis israel cum eo. multitudo
magna ab introitu emath vsqz ad
riuum egypti coram dño deo no-
stro septem diebus et septem die-
bus. id est. quattuordecim diebus:
et in die octavo dimisit populos
z ois israel. **Qui benedicentes regi p̄fecti sūt**
in tabernacula sua letantes alacri
qz corde super omnibus bonis q̄
fecerat deus dauid seruo suo et is-
rael populo suo.

C. IX.

Actū est autē
cum perfecisset salomon
edificium domus dñi z edificium
regis et omne qd optauerat et vo-
luerat facere: apparuit ei dominus
secundo sicut apparuerat ei in ga-
baon. **Dixitqz dñs ad eum: Exau-**
diui orationem tuam z deprecatō-
nem tuā quā deprecatus es corā
me: sanctificavi domuz hanc quā
edificasti vt ponerem nomen meū
ibi in sempiternū: et erūt oculi mei
et cor meum ibi cunctis diebus.
Tu quoqz si ambulaueris coram

Letantes. Decantantes cū delectatione hymnos ita vt in ea iocun-
ditate sine labore ad propria remearent.

vicemateria die mē-
sis septimi dimisit po-
pulos ad tabernacula
sua. **Et est sensus qd ex-**
pletis diebz. vij. dedi-
cationis. subsecuti sūt
dies scenophegie. qui
a quidecimo die m̄sis
septimi inchoabant et
in die vicimosecūdo
finiebāt. **Utriqz ergo**
festiuitatibus recte per
actis z scenophegiarū
octauo die finita dimi-
sit rex populos ad sua
quod etiam iosephus
attestatur

Be. Mysticę. So-
lemnitaz quā fecit sa-
lomon z ois israel signi-
ficat gaudia sanctorū
q̄ cū xp̄o vero pacifico
p̄petualiter h̄nt. **Loca**
qz q̄grūt. emath enī
interpretat dñi veritas.
Riuus sine torres egi-
pit significat mortem
tempalē quā i egypto
cōsistens. i. in tenebris
huius mūdi null⁹ eua-
dere p̄t. ois q̄ israel a
riuo egypti vsqz emat
festum celebrat cum sa-
lomone: quādo sancti
post finē p̄sentis vite
veraciter eternis gau-
dijs cū dño christo per-
fruitur. **Septē z septē**
diebz festa celebrantur
qz electi p̄ septiformem
gratiā mō in hac vita
q̄ septenario discunt
gaudent in spe: z tunc
i sabbato vero. i. aīaz
requie gaudebūt i re-
u. in ipsius veritatis p̄e-
ptione. **Dies octau⁹ re-**
surrectio est sanctorū se-
cundū p̄ sabbatimū
aīarum. **Tūc in mansi-**
onibus celestibus qz
scdm meritoz q̄itates
collocabūtur. vbi ala-
cri corde letantur cū
laudātes super bonis
que in christo pater cō-
tulit christianis.

Ab introitu
emath. Ra. Per in-
troitum emath septem-
trionales iudez plagā
Per riuū sine torretē
egypti d̄signat austra-
lem. **Iste autem riuus**
non est nilus. sed aliū
flumini qui iuxta riuo
chomā infuit i mare
Emath autem ciuitas
syrie est que nunc epi-
phania vocat̄ ab anti-
ocho epiphane.

Prebente lig-
ce. et ab. zc. Raba.
Dulium auri et argē-
ti ligna quoque cedrina
et cypressina ad edifi-
cium rex tyri contulit:
quē salomō inanis cō-
pensationibus redō-
navit. inter quas ciui-
tates viginti nō p̄cul-
a tyro condonavit.
Quę cū displicissent
mittens ad salomōem
dixit se ciuitatibus nō
egere: et ex tunc appel-
late sunt terra gabaon
quōd lingua p̄henica di-
splicere significat. S3
chabul quasi germē in
terpretat. Quō ergo
dicitur sunt chabul: nisi
forte dicitur sit per yro-
niam quia germen cū
plenitudine fructuū nō
afferent.

Edificauit er-
go salo. Raba. Ur-
bes quę edificasse dicitur
est mello. et murum hie-
rusalem. bezer. maged-
do. gazer. et reliqua. ec-
clesię decorem signant
quā verus salomō ad
sempiternam leticiam
preparauit. Interpretatur
autē mello adim-
pletio. bezer. sepatus
vel sanctificatus. ma-
geddo genaculū eius.
Gazer p̄cisio vel di-
uisio. bethoron domus
montium. baalath as-
cendens interpretatur
sancta ergo ecclesię
ipsa ciuitas dei est. vbi
impletur voluntas dei
hec sepata ab errore.
sanctificata est in fide
et bonis opibus. ibi est
refectio virtutum. Dis-
cernit autē hec mundus
ab imundo. et domus
est montium. i. habitatio
sanctorum. et fructus iusti-
cię sicut palma florens
ascendit de virtute in
virtute vt videat de-
reos in syon. Vicos
suos quę erant absque mu-
ro munuit salomon:
quę xp̄us cētus fidelium
gratia sua ita protegit
vt hostibus sp̄alibus i-
supabiles existant.

Ra. Ciuitates quę
salomon edificauit de
reliquis ammoniorum
fuerunt. quas nō potuerunt
filij israel delere sicut
in iherosolima legitur.
has postea rex egypti
subuertit et dedit in do-
tem filię sue vxorij salo-

me sicut ambulauit pater tuus in
simplicitate cordis et in equitate:
et feceris omnia quę p̄cep̄i tibi et
iudicia mea et legitima mea serua-
ueris: ponā thronum regni tui sup̄
israel in sempiternū. sicut locutus
sum dauid patri tuo dicens: Non
auferetur vir de genere tuo de so-
lio israel. Si autē auersione auersi
fueritis vos et filij vestri nō sequē-
tes me. nec custodientes mādata
mea et ceremonias quas p̄posui vo-
bis: s3 abieceritis et colueritis de-
os alienos et adoraueritis eos. au-
feram israel de superficie terre quā
dedi eis: et templum quod sanctifica-
ui nomini meo p̄uiciam a conspe-
ctu meo. eritque israel in p̄uerbiū
et in fabulam cunctis populis: et
domus hec erit in exemplū. **D**omi-
nis qui transierit per eas stupebit
et sibilabit et dicit: Quare fecit do-
minus sic terre huic et domui huic
Et respōdebunt: quia dereliquerunt
dominū deum suum qui eduxit pa-
tres eorum de terra egypti. et secu-
ti sunt deos alienos. et coluerunt
eos et adorauerunt eos: idcirco in-
duxit dominus sup̄ eos omne malū
hoc. **E**xpletis autē annis viginti.
postquā edificauerat salomon du-
as domos. i. domū dei. et domum
regis. hyram rege tyri p̄bēte re-
gi salomoni ligna cedrina et abie-
gna et aurum iuxta omne quod opus
habuerat: **T**unc dedit salomō hy-
ram viginti oppida in terra galilee
Et egressus est hyram de tyro vt
videret oppida quę dederat ei sa-
salomon: et nō placuerunt ei. **E**t ait:

Hęcine sunt ciuitates quas dedi-
sti mihi frater? **E**t appellauit eas
s. i. mala non placens.
terram chabul vsque in diem hanc.

Visit quoque hyram ad regē salo-
monem centum viginti talenta au-
ri. **H**ęc est summa expensarū quā

obtulit salomon rex ad edificandā
domum dñi et domum suā et mello
et murum hierusalē. et bezer et ma-
geddo et gazer. **P**harao rex egyp-
ti ascendit et cepit gazer. succendit-
que eam igni. et chananeus qui habi-
tabat in ciuitate interfecit: et dedit
eam in dotē filię suę vxorij salomo-
nis. **E**dificauit ergo salomon ga-
zer et bethoron inferiorē et baalath
et palmiram in terra solitudinis. et
omnes vicos qui ad se p̄tinebant
et erant absque muro munuit. et ciui-
tates curruum et ciuitates equitum
et quodcumque ei placuit vt edifica-
ret in hierusalē et in libano et in omni
terza potestatis suę. **U**niuersū po-
pulum qui remanserat de ammor-
regis. et bēgis. et pherezeis. et euēis
et hiebuscis qui non sunt de filiis
israel. horū filios qui remaserant
in terza quos. s. non poterant filij

s. quia chananeos et philisteos fecit seruire et
agriculturam exercere ad opus filiorum israel.
israel exterminare. **I**fecit salomon
tributarios vsque ad diem hanc.

De filiis autē israel non constituit
rex salomon seruire quęque: sed erāt
viri bellatores et mistri eius et prin-
cipes et duces et p̄fecti curruum
et equorum. **E**rāt autē principes sup̄
omnia opera salomonis p̄positi
quingenti quinquaginta qui habe-
bāt populū subiectum et statutis
operibus imperabāt. **F**ilia autē pha-
raonis ascendit de ciuitate dauid

monis. et idcirco regi-
ficauit eas salo.

Et palmirā in
solitu ter. Inhabi-
tabilis regio eo quod nul-
quā aqua inueniretur.
sed illo loco vbi edifi-
cata est ciuitas fontes
abundant. et palma quę
grecę vocat palmira ip-
sa ē emath sine epipha-
nia vel antiochia.

Uniuersū po-
pulum. **R**a. Qui non
fuerat de filiis israel
fecit pacificos. noster tri-
butarios: cū eis quod non
sunt in filioꝝ numero. s3
in seruilij p̄ditione vti
ad p̄uicium seruitium. ta-
les licet in multis ad-
uersentur. tñ frequēter
vobis seruiunt eccle-
się cum in p̄senti tem-
pore de rebus suis so-
latia p̄bent.

De filiis autē
israel. **R**a. **E**os
qui non ancille filij sunt
sed libere. quos filius
dei sanguine liberauit
non constituit salomō
noster seruire: quia ne-
minem cogit ritū gen-
tili seruire. neminem ce-
rimonias veteris legis
temporibus nō. t. ler-
uare. sed bellatores et
se. qui cōtra spirituales
nequitas scuto fidei
et gladio spiritus dimi-
cent. et ministros suos
fieri. hoc est spirituale
obsequium in bonis
operibus sibi p̄bere.

Et principes et duces
s3 vt bene sibi p̄inci-
pentur. et carnis lasciu-
am domēt. siue vt sub-
ditos sibi bene regant
et in semitas iusticię du-
cant.

Quinquagin-
ta. **R**a. **Q**uinq̄-
gesimo die p̄ pascha
et lex in monte syna tri-
buta est. et spiritus pa-
raditus super discipu-
los venit. **Q**uid s3 sig-
nificat iste p̄positioꝝ
numerus nisi quod hi qui
spiritus sancti gratia le-
gis domini scientiam
habere merentur. ipsi
et se et alios bene regere
possunt.

Offerebat quoq salo. *Rab.* Of fert pacificus noster tribus vicibus cum in mebris suis per sancte trinitatis fidem obsequium acceptabile exhibet deo-offert enim quod fidei holocausta domino: cum corpus castigando macerat et desideria carnis igne spiritus sancti consume re festinat. **Offert** victimas cum vota labio rum in laudem domini expandit. **Pacificus** cum bonorum operum munus exhibet. **Hoc** super altare debet offerre: quia in arca cordis ubi decet igne diuinum semper arde re id est flammaz charitatis semper feruere quicquid in abstinentia bona operatione gratiarum actione laudat. **Iustum** est vt totum in suauitate spiritus sancti offerat deo: sicq; adolebat thimia ma cum orationem puz raz deo in cordis secre to preparat et ea que sunt deo placita postulat.

Classis. *Rab.* **Classis** est ecclesia que in mari mundi posita studiu impendit thesauros sapientie et scientie opesq; virtutum acquirere: ubi sunt ser ni byram nautici gnari maris cum seruis salomonis dum gentiles seculari sapientia erudi ti cu his qui in lege moysi periti sunt i vni tate fidei sociantur. **Hos** salomon noster in ophir que interpre tatur infirmas: i. in vi litatez littere mittit: ut sumptuz inde aurum. id est sensum preciosu no sibi sed ipsi salomoni ascribentes deferant. **Quatuor** centu viginti talenta id est historia allegoriam tropologi am anagogen in duo bus testamētis.

In ophir. *Rab.* **Ophir** nomen est pro uincie in india. ab o phir vno de posteris becer nominata que terra aurea appellat. eo qd mo tes aureos bateat qui a leonibz et scissimis bestiis incoluntur. Ad quos nul lus aliter accedere audeat nisi qui in nauis stantes iuxta litas terra quam vn guibz leonibz effossam inuenerint: in sua nauem recipiunt: vt si bestiis eos sen serint facile in mari recipiantur.

Sed et regina. *Rab.* **Hec regina** venturam ecclesiam te

in domum suam qua edificauerat ei salomon. **Tu** edificauit mello. *In pascha pentecostis in scenophegia iuxta preceptum legis* **Offerebat quoq** salomon tribus vicibus per annos singulos holo causta et pacificas victimas super altare quod edificauerat domino: et adolebat thimiam coram domino. **perfectumq** est templuz. **Classis** *Aliongaber que festinantes aut fortes siue vi riter interpretatur in insula est in fine egiptiaco* **quoq** fecit rex salomon in asion maris rubri ubi classis iofaphat attrita est tempestate. **gaber** qd est iuxta haylam in litore maris rubri i terra ydumeza. **Mi** sitq; hiram in classe illa seruos suos viros nauticos et gnaros maris cum seruis salomonis. **Qui** cu venissent in ophir sumptum inde aurum quadringentorum viginti talentorum detulerunt ad regem salomonem.

C. X

Ed et regina *Saba ciuitas est regalis ethi opie vnde fuit hec regina que* **Saba audita fama salomonis in nomine dñi venit tem ptare eum in enigmatibus. Et in gressa hierusalē cū comitatu mltro et diuitijs camelis portatibus aroma ta z aurū infinitū nimis z gem mas preciosas venit ad regem salomonē: z locuta est ei vniuersa q̄ habebat in corde suo. Et docuit eam salomon omnia verba q̄ proposuit. Non fuit sermo qui regem posset latere: z non respondere ei.**

Videns autē regina saba omnem sapientiā salomonis. z domū quā edificauerat. et cibos mensę eius *z vniuersi qz ordinis ministri vnius tantum coloris habuerunt vestes. vt inter tantas multitu dinen ministrantium aliqua esset cogitatio officio rum singuloz ministrantiū. vestesq; eozū. et pin cernas. et holocausta q̄ offerebat* **in** domo domini: **in**ō habebat vltra spiritum. **Dirigit** ad regē: **Ve** rus est sermo quē audiui in terra mea super sermonibus tuis z sup sapientiā tuā. z non credebam nar rantibus michi. donec ipsa veni z vidi oculis meis: z pbauit qd me dia pars michi nunciata nō fuerat. **Maior** est sapientiā et opera tuā q̄ rumor quem audiui. **Beati** viri tui et beati serui tui hi qui stant coraz te semp et audiunt sapientiā tuam. **Sit** dñs deus tuus benedictus cui complacuiisti. z posuit te super thronuz israel. eo qd dilexerit dñs israel in sempiternū: et cōstituit te regem vt faceres iudiciū z iusticiā. **Peditq;** regi centū viginti talenta auri: et aromata mltā nimis: et gē mas preciosas. **Nō** sunt allata vltra aromata tam multa q̄ ea que dedit regina saba regi salomoni. **Sed** et classis byrā que portabat aurum de ophir. attulit ex ophir li gna tina multa nimis et gemmas preciosas. **Fecitq;** rex de lignis ti nis fulcra domus dñi et domus re gie. z citharas lyrasq; cantozibus

titudinem templi. vel gradus domus domini et omnia instrumenta musicozum.

Cantoribus. *Rab.* **Hi** quicquid agunt in verbo aut opere. omnia in laudē dei faciūt. laudē inter aduersa z prospera. corde ore ope. pronūciare non cessant. **Un** sup muros hierusalē constituti costodes tota die z nocte nou cessabunt laudare nomen domini.

gentibz desiderantem christum figurabat. q̄ circumamicta varieta te z populi sui z pater ne domus oblita curre bat. barbara gente nō animo in aperto pere grina. in occulto san cto fieri concinis op tans.

Vidēs autē re sa. *Raba.* **Regi** na viso salomone et gloria eius stupens su per prudentia eius di xit: **Verus** est sermo. **Sic** sancta ecclesia auditis miraculis chri sti pronocata est ad q̄ rendum eum. **Quo** p fidem inuenio. confu deratis sancte scriptu re testimonijs diuita tis eius potentiam ag noscens. parum putat esse omne quod sibi an tea narratum est de eo.

Beati viri. *Raba.* **Regina** admi rando in laudem salo monis erupit dicens: **Beati** viri tui z b. s. **De** beati sunt quo rum rex est christus. et qui eterna eius visio ne perfrui merentur. z gloriā quaz habet cum patre z spiritu san cto conspiceret. et sapi entiam que mundis corde se ostendit per petualiter percipere le tantur.

Ligna tina. *Rab.* **Cō**ditor noster ligna preciosa hoc est docto res sanctos quozum fi dei viroz nō deceret nec foliozum verba de cidunt: sed fructum bo norum operum tempo ribus suis reddunt ad munimen domus dei. **Hoc** est ad confirmati onem ecclesie suę posit vt eorum vndiq; val lata doctrina et exem plis. ruinam scelerum non sentiat.

Imputribilia z spi nosa in similitudine al besping. **Ligna** rotun da sunt et candida ex eis fiunt fulcra a ful cendo dicta videli cet sustentacula ad for

omne masculinū in ydumea. **Fu**git adad ipse et viri ydumēi de seruis patris eius cū eo vt ingredere tur egiptū. **Erat autē** adad puer puulus. **Cumq;** surrexissent de madian venerunt in pharan. **tulerū**q; secum viros de pharan: et introierunt egiptum ad pharaonē regē egipti. **Qui** dedit ei domum. et ciuitates constituit: et terram delegauit. **Et** inuenit adad gratiam coram pharaone valde intantū vt daret ei uxorem sororem uxoris sue germanam tafnes regine. **Uenitq;** ei soror tafnes genebath filium: et nutriuit eum tafnes in domo pharaonis. **Eratq;** genebath habitās apud pharaonem cum filijs eius. **Quoq;** audisset adad in egipto dormisse dauid cum patribus suis. et mortuum esse ioab principem militie. dixit pharaoni: **Dimitte** me vt vadam in terrā meam. **Dixitq;** ei pharao: **Qua** eni re apud me indiges vt queas ire ad terrā tuā? **At ille** respondit: **Nulla.** **Sed** obsecro te vt dimittas me. **Suscita** uit et quoq; deus aduersarius rason filiū elia dan. q̄ fugerat ad adazer regem soba dñm suū: et congregauit contra eum viros. et factus est princeps latronū cum interficeret eos dauid. abierūtq; damascū et habitauerūt ibi. et constituerunt eum regem in damasco: eratq; aduersarius israel cunctis diebus salomonis. **Et** hoc est malū adad et odium cōtra israel: regnauitq; in syria. **Hieroboas** quoq; filius nabath eufrateus de sareda seruus

salomonis cuius mater erat nomine serua mulier vidua. leuauit manū p̄tra regē. **Et** hęc ē causa rebellionis aduersus eū: qz salomon melio edificauit: et coequit voraginem ciuitatis dauid patris sui. **Erat autē** hieroboam vir fortis et potens.

Uidensq; salomon adolefcentem bonę indolis et industriū. cōstituerat p̄fectum sup tributa vniuersę domus ioseph. **Factum** est igitur in tempore illo. vt hieroboam egredieretur de hierusalē. et inueniret eū abias sylonites. p̄pheta in via opertus pallio nouo. **Erant autē** duo tantū in agro. **Apprehendēs** qz abias pallium suum nouū quo cooperatus erat. scidit in duodecim partes. et ait ad hieroboam: **Tolle** tibi decem scissuras. **Hęc** enim dicit dominus deus israel: **Ecce** ego scindam regnum de manu salomonis. et dabo tibi decē tribus. **Porro** vna tribus remanebit ei. p̄pter seruum meū dauid. et hierusalē ciuitatē quam elegi ex omnibus tribubus israel: eo qd dereliquerit me et adorauerit asertben deam sydoniorum. et chamos deum moab. et moloch deū filioꝝ ammon: et nō ambulauerit in vijs meis vt faceret iusticiam coram me et p̄cepta mea et iudicia mea sicut dauid pater eius. **Nec** auferā omne regnū de manu eius: sed ducem ponam eum cūctis diebus vite sue. p̄pter dauid seruum meum quez elegi qui custodiuit mandata mea et p̄cepta mea. **Auferā** autem regnū de manu filij eius: et dabo tibi decē

Uoraginem ciuitatis. **Parus** ciuitatis cecidit eo qd ex vno latere p̄cipitio immineret. **Quā** voraginem cum rex vellet cogitare muris. constituit ducibus vt hoc implerent opus: s̄ hieroboam qui erat princeps tribus ioseph noluit obedire regi. qui p̄stituerat eū p̄s sup edificia p̄p̄gnacioꝝ q̄ faciebat in hierosolimis. vbi laborauit. ita vt rex ei principatus militie sup tribum ioseph conferret: sed rebellis factus egredietur de hierusalē cui occurrit propheta teſtens eum in agrum vt nullus auderet quid ei diceret. **Statimq;** hīs p̄phetę suadebat populo vt se regem faceret. qd audiens salomon quebat eū interficere.

Erat autē hieroboam vir f. r. h. doc mandatu restitutiōnis murosūm recusauit. **Sed** vnde tanta audacia. qz rex constitue erat eum p̄fectum.

Tolle tibi decē scissuras. **Ra. Pe** cem tribus a domo dauid separatę sunt. et duxerunt. quia ut ait ap̄s. reliquę propter electionē gratię saluę factę sunt. hieroboam qui decem tribus a templo dei separans ad ydolatriam perduxit. significat hereticos q̄ vnitates fidei catholice heresibus scindunt. **Ac** sic cultui malignorum spirituum subdūt hieroboam interpretatur dijudicās populum. **Qam** heretica diiudicare populum videtur. cum erroris sui sequacem faciūt. **Tol** lunt decē scissuras cū legis p̄cepta violando corrumpūt. et vna tribus cū sobole dauid remansit. vñz sors electoꝝ in regula fidei catholice permāsit. quia vnus deus. vna fides vnum baptisima.

Dies autē quos. **Ioseph** vixit. reg. nulli annis octoginta et v. vñz cōgregata quatuor. **Sed** vñz cōgregata quatuor. **Sed** vñz cōgregata quatuor. **Sed** vñz cōgregata quatuor.

tribus. **F**ilio autē eius dabo tribū
vnam vt remaneat lucerna dauid
seruo meo cunctis diebus coram
me in hierusalem ciuitate quā ele-
gi vt esset nomen meum ibi. **T**e au-
tem assumam et regnabis sup oia
quę d. siderat anima tua: erisq; rex
super israel. **S**i ergo audieris om-
nia quę p̄ceperō tibi. et ambula-
ueris in vjs meis. et feceris quod
rectum est coram me custodiens
mandata mea et p̄cepta mea sicut
fecit dauid seruus meus. ero tecū
et edificabo tibi domū fidelē. quō
edificauit dauid domum. et tradam
tibi israel. et affligam semen dauid
sup hoc. **V**erūtamen non cunctis
diebus. **V**oluit ergo salomon in-
terficere hieroboam. **Q**ui surxit
et aufugit in egyptū ad sesac regē
egypti: et fuit i egypto vsq; ad mor-
tem salomonis. **R**eliquū autē ver-
borū salomonis et om̄ia quę fecit
et sapientia eius. ecce vniuersa scri-
pta sunt in libro verborum dierū
salomonis. **D**ies autē quos regna-
uit salomon in hierusalem sup oēm
israel quadraginta anni sunt. **D**oz-
minitq; salomon cum patribus su-
is: sepultusq; est in ciuitate dauid
patris sui: regnauitq; roboam fili-
us eius pro eo.

C. = XII.

Venit autē ro-
boam in sichen. **I**lluc
enī congregatus est omnis israhel
ad cōstituendū eum regem. **A**t ve-
ro hieroboam filius nabath cum
adhuc esset in egypto. pfugus a fa-
cie salomonis regis. audita morte

eius reuersus est de egypto. **V**eni-
eruntq; et vocauerūt eum. **V**enit
ergo hieroboam et omnis multitu-
do israel et locuti sunt ad roboam
dicentes: **P**ater tuus durissimus
iugum imposuit nobis: tu itaq; i-
minue nunc paululuz de imperio
patris tui durissimo. et de iugo gra-
uissimo qđ imposuit nobis. et ser-
uiemus tibi. **Q**ui ait eis: **I**te vsq;
ad terciū diē et reuertimini ad me
Sunq; abiisset populus inijt con-
siliū rex roboam cū senioribus
qui assistebant corā salomone pa-
tre eius dū adhuc viueret. et ait eis
Quid mihi datis cōsiliū vt respon-
deā pplo? **Q**ui dixerūt ei: **S**i ho-
die obedieris pplo huic et serueris
et petitioni eoz cesseris locutusq;
fueris ad eos verba leuia: erunt ti-
bi serui cunctis diebus. **Q**ui dere-
liquit cōsiliū senum qđ dederant
ei. et adhibuit adolecentes qui nu-
triti fuerant cum eo et assistebant il-
li. **D**ixitq; ad eos: **Q**uid mihi. consi-
lium datis vt respondeaz populo
huic? **Q**ui dixit michi: leuius fac
iugum qđ imposuit pater tuus su-
per nos: **E**t dixerūt ei iuuenes qui
nutriti fuerant cū eo: **S**ic loquere
pplo huic qui locuti sūt ad te dicen-
tes: pater tuus aggrauauit iugum
nostrū tu releua nos. **S**ic loqueris
ad eos: **D**iminus digitus meus
grossior ē dorso patris mei: et nūc
pater meus posuit super vos gra-
uē iugum. ego autē addam sup iu-
gum vestruz. **P**ater meus cecidit
vos flagellis: ego autem cedam
vos scorpionibus. **V**enit ergo

C. = XII.
Durissimum iugum. **Q**uomodo h-
verum est. cū superius
dictum sit: qđ salomon
nō constituit quēquā
seruire de filiis israhel
vtiq; non fecit eos ser-
uire in agricultura vel
alio seruil opere. **T**e-
rum principes ex eis cō-
stituit per singulas tri-
bus. qui reddebant re-
gi p vices singulis mē-
sibus annonam et cete-
ra quę de expēsa regis
superius referantur.
Quod modo durissi-
mum iugum appellat.

Adolecentes.
De quibus aduran-
vius fuit. qui postea
lapidatus est. iuuenes
scripura non semper
iuxta statem appellat
sed iuxta instabilitatez
animi. **P**am roboam
quacragesimo etatis
suz anno regnare ce-
pit.

Scorpiones.
Genus est flagelli. si-
cut et de spinis vel po-
marijs solent esse vir-
ge nodosę. **V**el etiam
flagellum saracenoz
cū duabus vel tribus
virgis. quod habet in
summitate plumbeas
glandes. alias grand-
ues.

Dies autē quos.
Josephus dixit. reg-
nasse annis octuagin-
ta. et vixisse nonaginta
quattuor. **S**ed diuina
kriptura eos tantum
annos exprimit. quibz
regnauit anteq; huius
caretur.

XI
mater erat nomi
vidua. leuauit ma-
ter hęc ē causa rebelli-
cū: qđ salomon mel-
cocquū vos agnom
p̄s sui. **E**rat autē
forus et potens.
non adolescentem
indulsiu. cōstue-
tributa vniuersę
factum est igitur
vniuersa egre-
trahat. et inueniret
vniuersa p̄p̄ta in via
nouo. **E**rat autē
ro. **A**pprehēdēs
in suam nouū quo
adit in duodecim.
hieroboam. **T**olle
aras. **D**ixit enim di-
ctus israel: **E**cce ego
de manu salomo-
ni decē tribul. **D**oz-
manebit ei ppter
uid. et hierusalē ci-
tate. et omnibus tri-
bus. **A**dhererit me
interibit deam sydo-
mos deum moab.
filioz ammon. et nō
vjs meis vt face-
dam me et p̄cepta
mea sicut dauid pa-
ter. **A**nterā omne regnū
sed ducem ponam
ebus vjz. la. ppter
meum quę elegi qui
indata mea et p̄p̄te
rā autem regnū de-
et dabo tibi decē

in iuda. Et ascendens altare simi-
liter fecit i bethel: vt immolaret vi-
tulis quos fabricatus fuerat. Con-
stituitq; in bethel sacerdotes excel-
sorum quę fecerat: et ascendit super
altare quod extruxerat in bethel vi-
cesima die mensis octauū quę fixe-
rant de corde suo. Et fecit solenni-
tatem filijs israel: et ascendit super
altare vt adoleret incensum.

Cc. XIII.

Ecce uir dei

venit de iuda in sermone
domini in bethel hieroboam stāte
super altare et thus iaciente. Et ex-
clamauit contra altare in sermone
dñi. et ait: Altare-altare. hęc dicit
dñs: Ecce filius nascetur domui
dauid iosias noie: et immolabit su-
per te sacerdotes excelsorum qui nūc
in te thura succendūt: et ossa hoim
super te incendet. Deditq; in die
illa signus dicens: hoc erit signum
quod locutus est dñs: Ecce scindetur
altare. et effundetur cinis qui i eo
est. Tuncq; audisset rex sermonem
hois dei quē in clamauerat contra
altare in bethel. extēdit manū suā
de altari dicens: Apprehēdite eū
Et exaruit manus eius quā exten-
derat contra eum: nec valuit retra-
here eā ad se. Altare quoq; scissum
est: et effusus est cinis de altari iux-
ta signus quod p̄dixerat uir dei in
sermone dñi. Et ait rex ad uirum
dei: Deprecare faciem dñi dei tui
et ora pro me vt restituatur manus
mea michi. Oravitq; uir dei facie
dñi. et reuersa est manus eius ad
eum: et facta est sicut prius fuerat

Locutus est autē rex ad uirum dei:
Ueni mecū domum vt prandeas:
et dabo tibi manna. Responditq;
uir dei ad regē: Si dederis michi
mediam partem domus tuę non ve-
niam tecū. nec comedas panē: nec
bibam aquā in loco isto. Sic enī
mandatū est michi in sermone dñi
p̄cipientis: Non comedes panē
neq; bibes aquas: neq; reuerteris
per viā quā uenisti. Abiit ergo per
aliā viā: et non est reuersus p̄ iter
quo uenerat in bethel. Prophetes
autem quidam senex habitabat in
bethel: ad quem uenerunt filij sui.
et narrauerunt ei omnia opa quę fe-
cerat uir dei illa die in bethel. Et
uerba quę locutus fuerat ad regem
narrauerunt patri suo. Et dixit eis
pater eorū: Per quā viam abiit?
Respondit eis filij sui viā p̄ quam
abierat uir dei qui uenerat de iuda.
Et ait filijs suis: Sternite michi
asinum. Qui cū strauissent ascen-
dit et abiit post uirum dei: et inuenit
eum sedenti sub tus iberebintus.
Et ait illi: Tu ne es uir dei qui ue-
nisti de iuda? Respondit illi: Ego
sum. Dixitq; ad eum: Ueni mecū
domum vt comedas panem. Qui
ait: Non possum reuerti. neq; ve-
nire tecum. nec comedam panem
nec bibam aquā in loco isto: quia
locutus est dñs ad me in sermone
dñi dicens: Non comedes panem
et nō bibes aquā ibi. nec reuerteris
per viam qua ieris. Qui ait illi: Et
ego propheta sum similis tui. et an-
gelus locutus est michi in sermone
dñi dicens: Reduc cum tecum in

Prophetes au-
tem quidam. Iste
pseudo propheta prin-
ceps erat sacerdotum
et ualde a rege colebatur
tanq; diuinus. timens
autē ne p̄ sermonē uiri
dei rex a cultura ydo-
lorum recederet. et se tā-
q; malefici interficeret
excogitauit. vt uir dei
deciperet satis astute
agens: vt dū transgre-
deret p̄ceptū dei. illi
irā incurreret. sicut po-
stea fecit cū magis ho-
mini q̄ deo credidit.
Ac p̄ hoc monstrarent
eē falsa q̄ p̄dixit: sicq;
regi p̄suadere possit si-
cut fecit. Audiēs autē
rex euentū putauit iri-
ta q̄ uir dei dixerat: et
non rediit a via
sua mala.

Omnia opera
quę fecerat uir de-
i. In gestis pro-
phete mirā antecedūt.
miserā succedunt. qua
in re quid colligimus.
nisi q̄ apud se propter
magnalia gloriatur. ab
interna mor soliditate
est quassatus. et inde ei
in opa culpa surrepit
unde sibi gloria in cor-
de surrepsit. vt a p̄phe-
ta falso disceret. rece-
ptus. qz nequaquā pro-
prie fortitudis fuit quod
prius accidisset.

Cc. XIII.

Et ecce uir dei

Qui nomen hic tacet
in palipo. gaddo vo-
catur vel nuncupatur.
Ipse est gad qui mo-
nuit dauid ire in ter-
ram iuda.

Rab. Propheta
a deo missus vt incre-
paret hieroboam. et q̄
a falso p̄pheta seductus
comedit et bibit cōtra
p̄ceptum dñi: et p̄pte-
rea a leone in via occi-
sus est. Quid hoc si-
gnificat nisi cum quis
in prosperis eleuatur. ita
vt p̄cepta domini con-
temnat. a leone qui cir-
cumit querens quem
deuoret. deinde p̄suasi-
onis malignę lania. et
per consensum peccati
interficatur. Ac p̄ hoc
necesse est semper que-
rere p̄fectōz omni-
potentis. quę minus ne-
cessaria creditur si sem-
per habeatur: sed vtili-
ter plerūq; subtrahi-
tur. vt sibi met ipsi ho-
mo q̄ sine illa nihil sit
ostendatur.

Cecidit
uirus. Et
reuer-
sus est
vel apud
uirus
falsus
ostendatur

Dec dicit dominus. Bene autē ore ei⁹ sententiam mortis accepit: cuius reductōne a vitę pceptis tenuit ut inde pnam veraciter sumeret: unde culpam negligēter admisit.

Et leo stabat iuxta cadauer. Hic ostenditur qd peccatū inobediētię in ipsa morte fuit laxatū. qz iste idē leo qui viuente psumpsit occidere. aulius cōtingere nō est occisum. Qui em̄ occidēdi habuit potestātē. d' occisi cadauere comedēdi licentiā nō accepit. qz is cuius culpa in vita fuerat punita: erat iā iustus ex morte.

domum tuam vt comedat panē et bibat aquā. **F**efellit eum et reduxit secum. Comedit ergo panes in domo eius: et bibit aquā. **L**unq; sederet ad mensam factus est sermo domini ad prophetam qui seduxerat eum. **E**t exclamauit ad virum dei qui venerat de iuda dicens: **D**ec dicit dñs: quia nō obediens fuisti orī domini. et non custodisti mandatum qđ pcepit tibi dñs deus tuus. et reuersus es et comedisti panem et bibisti aquā in loco in quo pcepit tibi ne comederes panes neq; biberes aquā: non inferetur cadauer tuum in sepulcrū patrum tuoz. **L**unq; comedisset et bibisset strauit asinum suum ppheta quem reduxerat. **Q**ui cū abiisset inuenit eum leo i via. et occidit: et erat cadauer eius piectum in itinere. **A**sin⁹ autē stabat iuxta illum: et leo stabat iuxta cadauer. **E**t ecce viri transentes viderunt cadauer proiectū in via: et leonē stantem iuxta cadauer. et venerunt et diuulgauerūt in ciuitate i qua propheta ille senex habitabat. **Q**uod cum audisset propheta ille qui reduxerat eum d' via ait: **U**ir dei est. qui inobediens fu it orī domini. et tradidit eum dominus leoni: et confregit eū et occidit iuxta verbum dñi qđ locutus est ei. **D**ixitq; ad filios suos: **S**ternite michi asinū. **Q**ui cū strauissent et ille abiisset: inuenit cadauer eius piectum in via. et asinum et leones stantes iuxta cadauer. **N**on comedit leo de cadauere: nec lēsit asinū. **T**ulit quoq; pphetes cadauer vi-

ri dei. et posuit illud super asinum: et reuersus intulit in ciuitatem prophete senis vt plangeret eum. **E**t posuit cadauer ei⁹ in sepulcro suo. **E**t planxerunt eum heu heu mi frater. **L**unq; planxissent eū. dixit ad filios suos: **L**um mortuus fuero sepelite me in sepulcro in quo vir dei sepultus est: iuxta ossa eius ponite ossa mea. **P**rofecto enim veniet sermo quē p̄dixit in sermone dñi contra altare qđ est in betbel et contra omnia phana excelsozum q̄ sunt in vrbibus samarię. **P**ost verba hęc non est reuersus hieroboam de via sua pessima: sed e contrario fecit de nouissimis populis sacer dotes excelsozum. **Q**uicumq; volebat implebat manum suam: et fiebat sacerdos excelsozum. **E**t propter hanc causam peccauit domus hieroboam. et cuersa est et deleta d' superficie terre.

In XIII. **I**n illo tempore egrotauit abias filius hieroboam. **D**ixitq; hieroboam vxori suę: **S**urge et commuta habitum ne cognoscaris qđ sis vxor hieroboam. et vade in sylo vbi est abias ppheta. qui locutus est michi qđ regnaturus essem sup populū hunc. **T**olle quoq; in manu tua decem panes et crustulam et vas mellis et vade ad illum. **I**pse enī indicabit tibi quid euenturū sit huic puero. **F**ecit vt dixerat hieroboam vxori. et confurgens abiit in sylo. et venit in domum abie. **A**t ille non poterat videre. qz caligauerant oculi

Sepelire me in sepulcro in quo vir dei est. **M**al' ppheta sciens enenire qđ vir dei p̄dixit: pcepit vt sepeliret iuxta virū dei. neqñ ossa ill' cōburenda effoderentur sed cōseruarent' p sanctū pphetam. sicut inferius idē testatur liber impletum.

eius p̄ senectute. Dixit autē dñs
ad abiam. **E**cce vxor hieroboam
ingreditur vt cōsulat te super filio
suo qui egrotat. **N**ec z hęc loque-
ris ei. **C**um ergo illa intrasset z dis-
simulasset se esse quę erat. audiuit
abias sonitum pedum eius intro-
euntis p̄ hostiuz. z ait: **I**ngredere
vxor hieroboam. quare aliam te
esse simulas? **E**go autē missus sum
ad te durus nunciuz. vade z dic
hieroboaz: hęc dicit dñs deus isrl
quia exaltaui te de medio populi
z dedi te ducem sup populū meuz
israel. z scidi regnū domus dauid
z dedi illud tibi. z non fuisti sicut
seruus meus dauid qui custodiuit
mandata mea. z secutus est me in
toto corde suo faciens qđ placituz
est in conspectu meo: sed operatus
es male sup omnes qđ fuerant ante
te: z fecisti tibi deos alienos z con-
flatiles vt me ad iracundiam puo-
caves: **D**e autē proiecisti post ter-
gum tuum. **I**dcirco ecce ego indu-
cam mala sup domum hieroboaz
z percutiā de hieroboam vsq; min-
gentem ad parietē. z clausum z no-
uissimum in israel. z mūdabo reli-
quias domus hieroboā sicut mūd-
dari solet fimus vsq; ad purum.
Qui mortui autē fuerint de hie-
roboam in ciuitate comedent eos ca-
nes. **Q**ui autē mortui fuerit i agro
vorabunt eos aues cęli: qđ dñs lo-
cutus est. **T**u igitur surge z vade
in domuz tuam: z in ipso introitu
pedum tuoz in vrbem morietur
puer: z planget eum omnis israel
z sepeliet. **I**ste enim solus iseretur

^{honorifice}
de hieroboam in sepulcrum: quia
inuentus est super eo sermo bon⁹
a domino deo israel in domo hie-
roboam. **C**onstituet autē sibi dñs
regez sup israel: qui percutiat domū
hieroboaz in hac die z in hoc tem-
pore. **E**t percutiet dñs deus israel
sicut moueri solet harūdo in aqua
Et euellet israel de terra bona hac
quā dedit patribus eozuz: z venti-
labit eos transfiumen: qđ fecerunt
sibi lucos ut irritarent dñm. **E**t tra-
det dominus deus israel propter
peccata hieroboam qui peccauit z
peccare fecit israel. **S**urrexit itaq;
vxor hieroboam z abiit z venit in
therfa. **C**unq; illa igredereť limen
domus: puer mortuus est. z sepe-
lierunt euz. **E**t planxit illum omnis
israel iuxta sermonē domini quem
locutus est in manu serui sui abig-
pphetę. **R**eliqua autē verboz hie-
roboam quō pugnauerit z quomō-
regnauerit. ecce scripta sunt in li-
<sup>non in paralipo. sed in alio libro quem non ha-
bemus.</sup>
bro verborum dierū regum israel
Dies autē quibus regnauit hie-
roboā viginti z duo anni sunt. z dor-
miuit hieroboam cū patribus suis
regnauitq; nadab filius eius pro
eo. **P**orro roboam filius salomo-
^{hic piodus.}
nis regnauit in iuda. **Q**uadragita
z vnus anni erat roboam cum re-
gnare cepisset. z decem z septez an-
nis regnauit in hierusalem ciuita-
te quam elegit dñs. vt poneret no-
men suum ibi ex omnibus tribu-
bus israel. **N**omen autē matris ei⁹
naama amanites. **E**t fecit iudas
malum coram dño: z irritauerunt

eum super omnibus que fecerant patres eorum in peccatis suis que peccauerunt. Edificauerunt enim et ipsi sibi aras et statuas et lucos super omnem collem excelsum: et subter omnē arbozem frondosam ^{facu vel natura} sed et effeminati fuerunt in terra: feceruntque omnes abominationes gentium quas attriuit dominus ante faciē filiorum israel. In quinto autem anno regni roboam ascendit sesach rex egypti in hierusalē et tulit thesauros domus domini: et thesauros regios et vniuersa diripuit. Scuta quoque aurea que fecerat salomon pro quibus fecit rex roboam scuta greca: et tradidit ea in manu ducum scutariorum et eorum qui excubabant ante hostium domus regis. Cumque ingrederetur rex in domum domini portabant ea qui preuendi habebant officium: et postea reportabant ad ar ^{ubi reponuntur arma armati ubi quecumque alia arma} mentarium scutariorum. Reliqua autem sermonum roboam et omnia que fecit. ecce scripta sunt in libro sermonum dierum regum iuda. ^{s. i. palpo.} Fuitque bellum inter roboam et hieroboam cunctis diebus: Dormiuitque roboam cum patribus suis: et sepultus est cum eis in ciuitate dauid. Nomen autem matris eius naama amanites. Et regnauit abia filius eius pro eo.

C. = XV.

Igitur in decimo octauo anno regni hieroboam filij nabath regnauit abia super iuda. Tribus annis regnauit in hierusalē. nomen matris

eius maacha filia ^{s. i. abfolon} abessalon: Ambulauitque in omnibus peccatis patris sui que fecerat ante eum: nec erat cor eius perfectum cum domino deo suo sicut cor dauid patris sui ^{s. vel eius} Sed propter dauid dedit ei dominus deus suus lucernam in hierusalē ut suscicaret filium eius post eum et staret in hierusalē: eo quod fecisset dauid rectum in oculis domini et non declinasset ab omnibus que preceperat ei cunctis diebus vite sue: excepto sermone viri ethi. At tamen bellum fuit inter abiam et hieroboam omni tempore vite eius. Reliqua autem sermonum abie et omnium que fecit. nonne hec scripta sunt in libro verborum regum iuda? Fuitque plius inter abiam et hieroboam: et dormiuit abia cum patribus suis et sepelierunt eum in ciuitate dauid. Regnauitque asa filius eius pro eo. In anno ergo vicesimo hieroboam regis israel regnauit asa rex iuda. et quadraginta et vno anno regnauit in hierusalē. Nomen matris eius maacha filia abessalon. Et fecit asa rectum ante conspectum domini sicut dauid pater eius. Et abstulit effeminatos de terra. purgauitque vniuersas sordes ydolorum que fecerunt patres eius. Insuper et maacham matrem suam amonit ne esset princeps in sacris priapi et in loco eius que consecrauerat. Subuertitque specum eius et confregit simulacrum turpissimum: et percussit in torrente cedron. ^{s. fortran p. cum no stetit} Excelsa autem non abstulit: **C**leruntamen cor asa perfectum erat

cum domino deo suo cunctis diebus
 suis. Et tulit ea que sacrificauerat
 pater suus et vouerat in domum domini
 argentum et aurum et vasa. Bellum
 autem erat inter asa et baasa regem
 israel cunctis diebus eorum. Ascen-
 dit quoque baasa rex israel in iudam
 et edificauit rama. ut non posset
 quisquam egredi vel ingredi de parte
 asa regis iude. Tollens itaque asa
 omne argentum et aurum quod reman-
 serat in thesauris domus domini et
 in thesauris domus regie. dedit il-
 lud in manus seruoꝝ suozum. et mi-
 sit ad benadab filium thabzemon
 filij ezion regem syrie. qui habita-
 bat in damasco dicens. Fœdus est
 inter me et te. et inter patrem meum
 et patrem tuum: ideo misi tibi mone-
 ra aurum et argentum. et peto ut ve-
 nias et irritum facias fœdus quod
 habes cum baasa rege israel: et re-
 cedat a me. Acquiescens benadab
 regi asa. misit principes exercitus
 sui in ciuitates israel: et percusserunt
 abion et dan et abel domum maacha
 et vniuersam cenneroth: omnem scilicet
 terram neptalim. Quod cum audisset
 baasa. intermisit reedificare rama:
 et reuersus est in thersa. Rex
 autem asa nuncium misit in omnem
 iudam dicens: ^{et uenerunt.} Nemo sit excusatus
 Et tulerunt lapides de rama et ligna
 eius quibus edificauerat baasa:
 et extruxit de eisdem rex asa gabaa
 beniamin et maspha. Reliqua au-
 tem sermonum asa et vniuersę for-
 titudinis eius et cuncta que fecit et
 ciuitates quas extruxit. nonne hec
 scripta sunt in libro uerboꝝ dierum

regum iuda. Verumtamen in tempe-
 senectutis sue doluit pedes. et dor-
 miuit cum patribus suis: et sepul-
 tus est cum eis in ciuitate dauid pa-
 tris sui. Regnauitque iosaphat fili-
 us eius pro eo. Nadab vero filius
 hieroboam regnauit super israel
 anno secundo asa regis iuda: regna-
 uitque super israel duobus annis. Et
 fecit quod malum est in conspectu do-
 mini: et ambulauit in uis patris
 sui et in peccatis eius quibus pec-
 care fecit israel. Insidiatus est autem
 ei baasa filius abig de domo ysach-
 ar: et percussit eum in gebbethon que
 est urbs philistinorum. Siquidem
 nadab et omnis israel obsidebant
 gebbethon. Interfecit igitur illum
 baasa in anno tercio asa regis iuda
 et regnauit pro eo. Cumque regna-
 set percussit omnem domum hiero-
 boam. non dimisit nec unam quidem
 animam de semine eius: donec dele-
 ret eum iuxta uerbum domini quod lo-
 cutus fuerat in manu serui sui abig
 sylonitis propter peccata hierobo-
 am que peccauerat et quibus pecca-
 re fecerat israel. et propter delictum
 quo irritauerat dominus deum israel.
 Reliqua autem sermonum nadab et
 omnia que operatus est: nonne hec
 scripta sunt in libro dierum regum
 israel. Fuitque bellum inter asa et ba-
 asa regem israel cunctis diebus eo-
 rum. Anno tercio asa regis iuda
 regnauit baasa filius abig super om-
 nem israel in thersa uiginti quatuor
 annis. et fecit malum coram do-
 mino: ambulauitque in uis hiero-
 boam: et in peccatis eius quibus

In therfa regna-
uit sex annis. R.
Sex annos fecit i ther-
fa reliquos in ciuitate
qmachrona appella-
tur a grecis samaria.
Hic nominauit eam so-
meron a somer priore
dño. z e metropolis re-
gni. z postea omnis re-
gio ab eo samaria ap-
pellatur. qm nūc sebaſte
uocatur. vbi ossa bea-
ti iohis baptiste quie-
ſcunt.

Edificauit abiel.
Ra. Abiel uinens
eo. Bethel domus dei
interpretatur. destructa
a iosue atqz anathemati-
zata hiericho me-
nia restaurauit. Cum
quis eoz qui i ecclesia
habitu religionis assu-
plerant. ad agenda sce-
lera que ei dñs i iudic
die baptismatis dona-
uerat redit. quosqz ipe
anathematizauerat di-
aboli pompas. luxurio-
se uiuendo repetit. Cū
qz erro z do gmata vel
gentilium fabulas ve-
ritati ecclesiastice qua
imbutus est pferat. qñ
de thebel egredies rui-
nas hiericho refuscitat
Is z fundamēta fidei
a quibz tona edificia i
choaret. z claustra bo-
ne actionis quibz pſci
debuerat. pdit.

In abiram pri.
Ra. Cum conditor hier-
icho fundamenta po-
neret. Primogenitus
eius noie abiram mor-
uus est. Cum portas
muniret segub filiu su-
um nouissimuz amſit
iuxta imſcatōez iosue
Helyas thesbi-
tes. Ra. Helyas in-
terpretatur deus me-
dñs. vel de me. siue
de fortis. z significat
xpm thelbirel captiuū
sine pueris interpretat
z de dño est scriptum.
Konuere dñe capti-
uitatez nostrā. Sicut
melchisedech. ita helig
origo tacetur. cū sub-
to eius nomē introdu-
citur. z hoc in saluato-
ris pſfiguratione.

In cuius cōspe-
ctu ſto. Ra. In con-
spectu dñi stat iustus
mō. stabit z in futuro.
Qd vt pditoris po-
tentia ad sensum redu-
cat. z sic fideliter uiuat

Media pars populi sequebatur
thebni filium gineih. vt constitue-
ret eum regem: z media pars amri
Preualuit autē populus qui erat
cum amri. populo qui sequebatur
thebni filium gineih. Dormiuitqz
est thebni: z regnauit amri. Anno
tricesimo primo asa regis iuda re-
gnauit amri super israel duodeciz
ānis. In therfa regnauit sex annis
Emitqz montem samarie a somer
duobus talentis argenti. z edifica-
uit eum: z vocauit nomen ciuita-
tis quam extruxerat nomie somer
domini montis samariam. Fecit
autem amri malum in conspectu
domini: z operat⁹ est nequiter su-
per omnes qui fuerunt ante eum.
Ambulauitqz in omni via hiero-
boam filij nabath. z in peccatis ei-
us quib⁹ peccare fecerat israel: vt
irritaret dominū deuz israel in va-
nitatibus suis. Reliqua autem ser-
monum amri z pſcia eius que ges-
sit. nonne hec scripta sunt in libro
uorboruz dierū regum israel. Dor-
miuitqz amri cum patribus suis:
z sepultus est in samaria. Regna-
uitqz achab fili⁹ eius p eo. Achab
vero filius amri regnauit super is-
rael anno tricesimo octauo asa re-
gis iuda. Et regnauit achab filius
amri super israel in samaria vigin-
ti z duobus annis. Et fecit achab
filius amri malum in cōspectu do-
mini super omnes qui fuerunt an-
te eum. Nec suffecit ei vt ambula-
ret in peccatis hieroboam filij na-
bath: i super duxit vxozē iezabel fi-
liam methaal regis sydoniorum.
Et abiit z seruiuit baal z adorauit
eum. z posuit aram baal in tēplo
baal qd edificauerat in samaria: et
plantauit lucū. Et addidit achab

in opere suo irritās dominum de-
um israel super omnes reges isra-
el qui fuerunt ante eum. In die-
bus autem eius edificauit abiel
de thebel hiericho. In abiram pri-
mitiuo suo fundauit eam. z in se-
gub nouissimo suo posuit portas
eius iuxta uerbum domini quod
locutus fuerat in manu iosue filij
nūn.

C. XVII.

Et dixit hely-
as thesbites de habita-
tibus galaad ad achab: Uiuat
dominus deus israel in cuius cō-
spectu ſto. si erit annis his ros z
pluuia: nisi iuxta oris mei uerba.

Et factum est uerbum domini ad
eum dicens: Recede hinc z uade
contra orientem: z abscondere in
torrente carith qui est contra ior-
danez. z ibi de torrente bibes: coz
uisqz pſcepi vt pascāt te ibi. Abijt
ergo z fecit iuxta uerbum domini.
Cumqz abijisset sedit in torrente ca-
rith qui est contra iordanem. Coz-
ui quoqz deferebant ei panem et
carnes mane. similiter panes z car-
nes uesperis: z bibebat de torrente
Post dies autem aliquantos sic-
catus est torrens: non enim plue-
rat sup terrā. factus ē ergo sermo
dñi ad eum dicens: Surge uade i
sarepta sydonioz z manebis ibi:
pſcepi enim mulieri uidue ibi vt
pascat te. Surrexit z abiit in sare-
pta sydonioz. Cumqz uenisset
ad portā ciuitatis apparuit ei mu-
lier uidua colligens lingna z uoca-
uit eam. dixitqz ei: Da mihi paulu-
lū a que in uase ut bibā. Cumqz illa
pergeret vt afferret clamauit post

In futuro vt ueracit
coronā uite accipiat.
Abscondere zc.
Absconditus ē helyas
noſter in torrente ca-
rith. qui interpretatur
caluus. Et de torrente
bibit. cū in caluarie lo-
co ubi abscondita est
fortitudo eius. de tor-
rente mortalitatis nſe
gustauit. Comi pascē-
bant helyam defereſel
ei panes z carnes. cum
gentilitas de nigredie
peccatoz ueniens xpo
salutē noſtrā ſurienti
panē fidei. z carnes. i.
ſpem reſurrectōis per
gratiā illius illuminata
offert. Mane. i. initio
euangelice pſdicatiōis
Ite uesperis cū eandē
fidem vſqz ad finē mū-
di ſeruans incontami-
natā cum carnis reſur-
rectione ueniētū iudici
pſentat. Post dies ali-
quātos ſiccāt ē torrens
qz pſummato curſu pſ-
ſentis uite abſorpta e-
rit mors in uictoria. et
iam vltra nō erit mors
neqz luctus. neqz cla-
mor. q̄ prima abierūt.
Panēs z carnes ex q̄
bus helyas comis mi-
niſtrantibus paſtus ē
ſunt opa pietatis z ob-
ſequium qd domino a
fidelibz ex iudicis exhi-
bitum ē.

In torrete ca-
rith. Torrens cison q
z carith interpretatur
cognitio ſiue conſilio
vel diuiſio iudaico po-
pulo puenit.
Mulier uidua
Iſid. Vidua quā do-
minus nō frumenti ſz
uerbi pane pascit. ea ē
que mortuo uiro cui
uult nubat. i. excuſſo
ſuauitatis iugo ſubit xpi
iugum ſuave z onus
lene.

Ra. Hec uidua
gentiū ſignificat eccle-
ſiam. q̄ a ſuo diuiti⁹ ſu-
erat conditore deſerta
pſm fidei uere z recte
x̄itatis neſciuit. quali
pauperē filium egenā
ſtirpe nutrebat. i. x̄bi
fructu ex pte docebat.
donec ueniēs ſermo p
pſbeticus q̄ exicatio vel
lere israel. ut pote clau-
ſa celi ianua fame per-
clitabatur i iudea. pa-
ſceretur ibi ſimul z pa-
ſcretur: recept⁹ uidelicz

a credentibus. et reficiens ipse credentes. hec vidua in sarepta sydonie dicitur esse morata. Sydonia quippe in illis venatio. Sarepta incendiū vel angustia panis interpretat. quia vbi abundavit peccatum supabundavit gratia. Vbi supernacuis acquirendis cura impendebatur: vbi dire sitis incendiū. panisq; spiritalis ate fiebat. angustia: ibi farina oleūq; ore pphetę benedicitur hec est gratia domini ei corpus et charismatificatio sine fructus et bylaritas charitatis. Vidue oleū gratie et benedictiois farina nō deficit. in omnib; fere gentibus fame manente quarū sibi cibi vite esuriam et fidei trinitatis in ediam cōgrue pfiguravit. illa quondam triennio fames. quā secuta est spūalis abundantia: que cu; impenditur non defecisse dicitur.

Egrotavit filius m. **R.** Vidua apud quā hospitabat helyas. et cuius benedixit farine et oleo. synagoga est iudeorū. que moysi morte viduata filium nutrebat puulū. hoc est carnalem populum iudeorū. hic ad ingressum helye. i. saluatoris nostri febre infidelitatis infirmabat. quia in eum nō credidit. h; spreuit. Vnde mater synagoga de aduētū saluatoris querit. quasi ipse esset cā interfectiois ppli dices. Quid michi et tibi. Hinc est q; cayphas ait. Expedit vobis ut vnus moriat p ppo. et nō tota gens pereat.

Ra. Sicut ppheta verbis vidue nō exasperatur. quin potius miseretur. Ita redemptor noster nō exasperatur malicia iudeorum. sed misertus sui populi. tulit eum de sinu matris cum tulit eū de carnali obseruātia legis. et posuit sup lectulum suū. hoc est. demonstravit ei vitā habere i morte sua. Expanditq; se tribus viabus dum trinitatis fidē insinabat.

tergum eius dices. Affer michi obsecro et buccellam panis in manu tua. **Quę** respondit. **U**iuu dominus deus tuus: quia non habeo panē nisi quantum pugillus capere potest farine in hydria. et paululum olei in lechito. **En** colligo duo ligna vt ingrediar et faciam illud michi et filio meo: vt comedam et moriamur.

Ad quam helyas ait. **N**oli timere: sed vade et fac sicut dixisti. **Teruntamen** michi primum fac de ipsa farina subcinericiū panem paruulum: et affer ad me. **Tibi** autem et filio tuo facies postea. **Hęc** autem dicit dominus deus israel:

Hydria farine non deficiet. nec lechitus olei minuetur: vsq; ad diem qua daturus est pluuiam dominus super faciem terre. **Quę** abiit et fecit iuxta verbum helye. **Et** comedit ipse et illa et domus eius. **Et** ex illa die hydria farine non defecit: et lechitus olei non est imminutus iuxta verbum domini quod locutus fuerat in manu helye. **Factum** est autem post verba hec egrotavit filius mulieris matrisfamilias et erat languor fortissimus: ita vt non remaneret in eo halitus. **Dixit** ergo ad helyam: **Q**uid michi et tibi vir dei: **I**ngressus es ad me vt rememorarentur iniquitates meę. et interficeres filium meum? **Et** ait helyas ad eam: **D**a michi filium tuum et porta vit eum de sinu eius. et portauit eum in cenaculum vbi ipse manebat: et posuit super lectulum suū et clamauit ad dominum et dixit: **D**omine deus meus etiam ne viduam apud quam ego vteunq; sustentor afflixisti vt interficeres fili-

um eius? **Et** expandit se atq; mensus est super puerum tribus vicibus. et clamauit ad dominū et ait: **D**omine deus meus reuertatur obsecro anima pueri huius in viscera eius. **Et** exaudiuit dominus vocem helye: et reuersa est anima pueri intra eum et reuixit. **Tulitq;** helyas puerū. et deposuit eum de cenaculo in inferiorē domum: et tradidit matri sue. et ait illi: **En** filius tuus viuuit. **Dixitq;** mulier ad helyam: **N**unc in isto cognoui quoniam vir dei es tu: et verbum domini in ore tuo verum est. **C. XVIII.**

Dies multos factum est ad helyam in anno tertio. **D**ies verbum domini. Tres anni famis scientiā sancte trinitatis populo iudeorū vel in toto mundo defuisse prefigurabāt. sex menses ad opus bonum ptingent qđ penitus delierat ab illis vnde nō ē qui faciat bonū etc. **U**ade et ostende te achab vt dem pluuiam super faciem terre. **I**uit ergo helyas vt ostenderet se achab. **E**rat autem fames vebemens in samaria. **U**ocauitq; achab abdiām dispensatorem domus sue. **A**bdias autem timebat dominum deum valde. **N**am cu; interficeret iezabel prophetas domini: tulit ille centum prophetas et abscondit eos quinquagenos et quinquagenos in speluncis: et paupuit eos pane et aq. **Dixit** ergo achab ab abdiām: **U**ade in terram ad vnuerfos fontes aquarū et in cunctas valles. si forte inuenire possimus herbā et saluare equos et mulos: et nō penitus iumēta intereat. **D**iuiserūt ergo sibi regiones vt circūirent eas. **A**chab ibat per viam vnam: et abdiās p viam alterā seorsum. **L**unq; esset abdiās in via: helyas occurrit ei. **Q**ui cu; cognouisset eum. cecidit sup facies suā et ait:

Tulitq; helyas **Ra.** Tulit helyas puerum et reddidit matri sue: cum dñs noster populū saluans credentē signa et miracula ostēdebat incredulīs. vt cognoscerent veraciter illum vinere. qui credit in noīe eius. **Et** sic eneniet. vt plebs iudaica veritate supata prodamet ad chultum. **H**ic i isto cognoui quoniam vir dei es tu.

Et abdiās. **Ab**diās princeps exercitus israel. cuius nomē interpretat seruus domini. illos pfigurabat. qui ex principibus iudeorū crediderūt. et erant oculi discipuli vt nichodemus et ioseph.

Nam tu es domine mi helyas?
Qui ille rñdit: Ego. **U**ade z dic do
 mino tuo: **A**dest helyas. **E**t ille:
Quid peccavi inquit. qm̄ trades
 me seruū tuum in manu achab vt
 interficiat me? **U**iuit dñs deus tu
 us: non est gens aut regnum quo
 non miserit dñs meus te requirens
Et respōdentibus cunctis non est
 hic: **A**diurauit regna singula z gē
 res eo q̄ minime repirerit. **E**t nūc
 dicis michi: vade et dic domino
 tuo adest helyas. **L**unq̄ recessero
 a te. **S**piritus domini asportabit te
 in locum quē ego ignoro. et inzel
 sns nunciabo achab: et non inue
 niens te interficiet me. **S**eruus tu
 us timet dominū ab infantia sua.
Nunquid non indicatum est tibi
 dño meo quid fecerim cum interfi
 ceret iezabel prophetas domini.
 q̄ absconderim de prophetis do
 mini centū viros quinquagenos.
 et quinquagenos in speluncis. et
 pauerim eos pane z aqua? **E**t nūc
 tu dicis: vade et dic domino tuo:
 adest helyas. vt interficiat me? **E**t
 dixit helyas: **U**iuit dominus exer
 citū. añ cuius cultū sto: qz hodie
 Iste fuit vir illius mulieris que oleum in le
 cito habebat. unde miraculū factum est. propter
 apparebo ei. **A**bijt ergo abdias
 debitum unde pavit centum prophetas. urgeba
 tur uendere filiū. mortuus enim erat pater eius
 in occursum achab et indicauit ei.
Venitq̄ achab in occursum helye
 z cū vidisset euz ait: **T**u ne es ille
 qui turbas israel? **E**t ille ait: **N**ō
 ego turbauit israel. sed tu z domus
 patris tui qui dereliquistis māda
 ta dñi. z secuti estis baalim. **V**erū
 tamē nūc mitte z congrega vnūuer
 sum israel in monte carmeli. z pro
 phetas baal quadringentos quin

quaginta. pphetasq̄ lucozū qua
 dringentos q̄ comedunt de mensa
 iezabel. **V**isit achab ad omnes fi
 lios israel. z congregauit prophetas
 in monte carmeli. **A**ccedens autē
 helyas ad omnē populū israel ait:
Usq̄quo claudicatis in duas par
 tes. **S**i dñs est deus. sequimini eū.
 si autē baal: sequimini illū. **E**t non
 rñdit populus ei verbum. **E**t ait
 rursus helyas ad populū: **E**go re
 mansi ppheta domini solus. **P**ro
 phetę autē baal quadringenti z qn
 quaginta. pphetęq̄ lucozū qua
 dringenti viri sunt. **D**entur nobis
 duo boues: z illi eligāt bonē vnū.
 et in frustra cēdentes super ligna
 ponant: ignem autem non suppo
 nant. **E**t ego faciam bouem alterū
 et imponam super ligna: ignēq̄
 non supponam. **I**nuocate nomi
 na deorum vestrorum. et ego in
 uocabo nomen dei mei: et deus q̄
 exaudierit per ignem ipse sit deus
Respondens omis populus ait:
Optima propositio quam locutus
 est helyas. **D**ixit ergo helyas pro
 phetis baal: **E**ligite vobis boues
 vnum. et facite primi. qz vos plu
 res estis: z inuocate nomina deoz
 vestroz. ignēq̄ non supponatis.
Qui cum tulissent bouē quē dede
 rat eis. fecerunt. z inuocabant no
 mē baal de mane vsq̄ ad meridiē
 dicentes: baal exaudi nos. **E**t nō
 erat vox. nec qui responderet. **T**rā
 siliebātq̄ altare qd fecerāt. **L**unq̄
 esset iā meridies. illudebat eis he
 lyas dicēs: **C**lamate voce maiore
Deus eni est. et forsūtā loquū. aut
 in diuersorio est. aut in itinere. aut

XVII.
 pandit se aq̄ men
 erum tribus vici
 it ad dominū: ait
 me reuertatur ob
 ueri buis in viles
 udit dominus vo
 uerā est anima pue
 uir. **L**ulitq̄ bel
 osuit cum de cōna
 domum: z tradi
 ut illi. **E**n filius tu
 qz mulier ad helyā
 cognoui quoniam vir
 tribum domini in oze
 Ce XVIII.
 st multos
 s verbum domini
 anni famis famia fante
 tatis populo uoloz vt in
 helyam in anno ter
 pphetauit. **S**er mensis ad
 ut q̄ ppheta uoloz ut illa
 e. h. h. h.
 Uade z ostende te ach
 pluniam super faciem
 ngo helyas vt ostende
 Erat autem fames ve
 maria. **U**ocauitq̄
 dispensatorem do
 uas autem timebat
 cum valde. **N**am cu
 iezabel prophetas do
 ille centum prophetas
 eos quinquagenos et
 os in speluncis: z pa
 r aq̄. **D**ixit ergo ach
 n: **U**ade in terram ad
 ntes aquarū in can
 si forte inuenire possi
 et saluare equos z ma
 penitus iumenta intereat
 ergo sibi regiones vt cit
 s. **A**chab ibat per riam
 odias p riam alterā loco
 esset abdias in riam: be
 rit ei. **Q**ui euz cognouit
 dit sup facies sua z ait:

Calithybel
 Ra. Tullius in
 non rñdit
 faciem dñi
 quā saluauit
 signa z miracula
 dicitur dñi
 golutem uoloz
 lam uoloz q̄
 in noie aq̄
 nio. vpluniam
 uoloz dicitur
 met ad domū
 i dñi cognouit
 vt tu ista.

Calithybel
 dicitur ppheta
 dñi. cuius
 pphetauit
 illis q̄ ppheta
 et pphetauit
 credidit: omis
 ois uoloz vt
 domus vobis.

Timuit ergo helyas... Ra. Sancti vi...

Et ecce angelus... Ra. Angelus qui he...

Et ecce et sub... Ra. Delias bis passus...

Qui cum sur... Ra. Sic et nos...

Et spiritus g... Ra. Spiritus ante do...

Et ecce dominus... Ra. Quasi enim sibilum...

er illis. Timuit ergo helyas... grandis et fortis et subvertens mon...

grandis et fortis et subvertens mon... et ipse in duodecim iugis boum

est nostre corruptōnis habitatio... Non in spū d.

Non in spū d. Id est non arbitris...

Ego solus. Ra. Tanto propheta...

Anges azabel. Non aliter nisi...

Quicūq; fu. Ra. Pocetes iusticia...

Marginal notes on the left side of the page, including 'XIX' and various scriptural references.

chorus audito nisi q̄s
renunciaverit omnibus
si po. m. e. d. statim ces
savit terrenis lucris in
biare secularibus desi
derijs deservire. et sic
alijs verbū vite p̄di
cavit. hoc est em̄ oscu
lari patrem et matrem:
quoscunq̄ p̄t sine de
indeis sine de gentibz
sermōe velle corrigere.
Et mactavit Ra
ban. Popul' q̄s chū
stianus carnalia desi
deria mactās. totū ex
eratiū suū in op' euan
gelizandi cōvertit. vū
sufficientem passū au
ditōribz suis p̄bere
possit

Secutus ē he.
Rab. Postm̄ beliam
sequitur et ministrat ei
qui vestigia ei' sequēs
hoc est mandata illi'
obseruās. ministrūz
ei bonoz condigne sa
tagit exhibere

Ca. XX.
Benadab. Ra.
Benadab significat
dyabolū qui dīverfos
exercitus malignozum
spiritū ad subverten
dū plm̄ dei contrahit
p̄ p̄ncipum principum
israel vincit. i. p̄ bonos
auditores doctorū. q̄
cū qd̄ aure audiunt fa
ctis implent. antiquis
hostis in fugā vertit.
omnibz suis exercit'
a militibus chūsti per
turbat qui hū dūcētā
milia et triginta duo esse
dicunt. q̄ q̄ vtriusq̄
testamētū scām p̄fecere
tenēt. et trinitatis fidē
cum gemina ch̄ritate
conseruant. hi apti mi
litie summi regis eē cō
probantur.

arantibus vnus erat. Tuncq̄ venif
set belias ad eum. misit palliū suū
sup illum. Qui statim relictis bo
bus cucurrit post belia et ait. Osci
ter oro te patrē meū et matrē meaz
et sic sequar te. Dixitq̄ ei. Clade et
reuertere. q̄s em̄ meū erat feci tibi
Reuersus autē ab eo. tulit par bo
um et mactavit illud. et i aratro bo
um corit carnes. et dedit populo et
comederunt. Consurgensq̄ abiit.
et secutus est beliam. et ministra
bat ei

Ca. XX.

Orro bena

Benadab rex sirie p̄grega
uit omnē exercitum suū. et triginta
duos reges secum. et equos et cur
rus. et ascendēs pugnabat contra
samariam: et obsidebat eam. Mit
tensq̄ nuncios ad achab regē isra
el i ciuitatē ait. **D**ec dicit benadab
Argentum tuū et aurum tuū meū ē.
vxoꝝes tuas et filiū tuū optimi mei sūt
Responditq̄ rex israel. **I**uxta ver
bum tuum domie mi rex tuus suz
ego et omnia mea. Reuertentesq̄
nuncios dixerunt. **D**ec dicit bena
dab qui misit nos ad te. Argentus
tuum et aux tuū et vxoꝝes tuas et
filios tuos dabis mibi. **T**ras igit
hac eadē hora mittā seruos meos
ad te. et scrutabunt domū tuā et do
mum seruoꝝum tuoꝝ. et omne qd̄
eis placuerit ponēt in manibus su
is et auferēt. **T**locavit autē rex israel
omnes seniores terrē. et ait. **A**nim
aduertite et videte. quoniam insi
diatur nobis. **M**isit enim ad me p
vxoꝝibus meis et filijs et p̄ argēto

et auro. et non abnuī. **D**ixeruntq̄
omnes maiores natu et vniuersus
populus ad eum. **N**on audias ne
q̄ acquiescas illi. **R**espondit itaq̄
nuncios benadab. **D**icite domino
meo regi. **O**mnia p̄pter que misisti
ad me seruū tuū in inuitō faciā. hāc
autē rē facere non possum. **R**euerfi
q̄ nuncios retulerunt ei. **Q**ui remi
sit et ait. **D**ec faciāt mibi dī. et hęc
mibi addant. si suffecerit puluis sa
marie pugillis omnis populi q̄ se
quitur me. **E**t respondēs rex israel
ait. **D**icite ei. **N**e gloriatur accinct'
eque vt discinctus. **F**actū est autē
cum audisset benadab verbū istud
bibebat ip̄e et reges in vmbꝛaculis
et ait seruis suis. **C**ircūdate ciuita
tem. **E**t circūdederūt eam. **E**t ecce
p̄p̄beta vnus accedēs ad achab
regē israel ait ei. **D**ec dicit domi
nus deus. **A**erte vidisti omnē mul
titudinē hanc nimiā. **E**cce ego tra
dam eam i manu tua hodie. vt sci
as qz ego sum dñs. **E**t ait achab.
Der quem. **D**ixitq̄ ei. **D**ec dicit
dñs. **D**er pedissequos p̄ncipum
p̄ncipiarum. **E**t ait. **Q**uis incipiet
p̄ncipiarum. **E**t ille dixit. **T**u. **R**ecensi
uit ergo pueros p̄ncipum p̄ncipi
ciarum. et repperit num̄ p̄ ducētoꝝ
trigintaduoz. **E**t post eos recēsiuit
populum. omēs filios israel septē
milia: et egressi sunt meridie. **B**ena
dab autē bibebat temulentus i v̄m
braculo suo. et reges triginta duo cū
eo. qui ad auxilium eius venerant
Egressi sunt autem pueri p̄ncipū
p̄ncipiarum in p̄ncipiā frōte. **M**isit
itaq̄ benadab. qui nunciauerunt

Dec faciāt mi
hi dī et zē. **S**ama
ria more ciuitatē bāte
bat terrā interius ip̄is
pene muris equalē. q̄
subsidio icitibz arietis
resisteret. **E**xtra muro
rū altitudo longe sup
ficiē terrē trāscēderat.
Ait ergo rex superbus
obsessos tenēs. q̄ tan
tam haberet multitu
dinem. vt si q̄s mili
tum vnū lapidē vt sti
pitem. vel ce'pitem ad
cōstruendū p̄tra urbē
aggerē apportasset. ag
ger exurgeret q̄ sup̄fici
ei que erat intra muros
esse videret equalis.
ita vt ex equo pugnā
tes p̄tra ciuitatē tela
faces mitterent.
Ne gloriatur ac
cinctus. **R**ab. **A**cc
inctus est q̄ cingulo arā
datur. **D**iscinctus qui
cingulū deposuit. **A**it
ergo rex israel regē sirie
gloriantī quasi iam ce
pisset samariam quas
obsidere ceperat. **D**e
glorietur accinctus eū
vt disc. **A**si dicat. **R**o
li gloriari quasi victor
qui adhuc in acie posi
tus. est. que victoria seq̄
tur ignotas. quippe q̄
vincere credidit. vict'
est.

ei dicit
maria
niant
ue vt p
Egressi
prouinc
sequcha
vrum q
runt q
Sogit qu
equo cu
egressu
currus
gna nim
ad regē
formare
Sogit
dei con
rie dicit
dij co
melius
in camp
Tu ergo
reges si
pone p̄
numeꝝ
rnis. c
nos. c
ante hab
cos in ca
obnecib
cop. et fo
transier
et ascēd
tra isra
ti sunt
eti er ad
cōtra co
capit
Et acced

ei dicentes: Viri egressi sunt de samaria. At ille ait. Siue pro pace veniunt. apprehēdite eos viuos. siue ut p̄lietur. viuos eos capite. Egressi sunt ergo pueri principum prouinciarū. ac reliquus exercitus sequebatur. Et percussit vnusquisq; virum qui p̄tra se veniebat. Fugeruntq; syri. et persecutus est eos israel. Fugit quoq; benadab rex syrię in equo cum equitibus suis. necnō et egressus rex israel percussit equos et currus. et percussit siriam plaga magna nimis. Accedēs autē propheta ad regē israel dixit ei. Uade et confortare. et scito. et vide quid facias. Sequēti etiam anno rex sirię ascendit contra te. Serui vero regis sirię dixerunt ei: Dii eorum. ideo supauerunt nos. Sed melius est vt pugnemus p̄tra eos in campestribus. et obtinebim⁹ eos. Tu ergo verbum hoc fac. Amoue reges singulos ab exercitu tuo. et pone principes pro eis. et instaure numerū militum qui ceciderunt de tuis. et equos scdm equos pristinos. et currus scdm currus quos ante habuisti. et pugnabimus p̄tra eos in campestribus. et videbis qd obtinebimus eos. Credidit cōsilio eorum. et fecit ita. Igitur postq; ann⁹ transierat. recessit benadab siros. et ascendit in asch. vt pugnaret contra israel. Porro filij israel recensiti sunt. Et acceptis cibarijs profecti ex aduerso. castraq; metati sunt cōtra eos. quasi duo parui greges caprarū. Sīri autē repleuerūt terrā. Et accedēs vnus vir dei. dixit ad

regē israel. Nec dicit dñs. Quia dixerunt siri. deus montium est dñs. et non est deus vallium. dabo omnē multitudinē grandē hanc in manu tua. et scietis quia ego sum dñs. Dirigebant septē diebus ex aduerso hi atq; illi acies. septima autē die cōmissum est bellum. Percusserūt q; filij israel de siris centum milia peditum in die vna. Fugerunt autē qui remanserant in asch. in ciuitatem. et cecidit murus sup viginti septē milia hominum qui remanserant. Porro benadab fugiens ingressus est ciuitatē in cubiculū qd erat intra cubiculū. Dixerunt q; ei serui sui. Ecce audiuimus qd reges domus israel clemētes sunt. Ponamus itaq; saccos in lumbis nostris. et egrediamur ad reges israel. forsitan saluabit animas nostras. Accinxerunt saccis lumbos suos. et posuerunt funiculos in capitibus suis. veneruntq; ad regē israel. et dixerunt ei. Seru⁹ tuus benadab dicit. Cluat oro te anima mea. Et ille ait. Si adhuc viuūt frater me⁹ et qd acceperunt viri pro omine. Et festinantes rapuerunt verbum ex ore eius atq; dixerunt. Frater tuus benadab viuūt. Et dixit eis. Ite et adducite eum. Egressus ē ergo ad eum benadab. et leuauit eum in currum suum. Qui dixit ei. Ciuitates quas tulit pater meus a patre tuo reddam. et plateas fac tibi in damasco sicut fecit pater meus in samaria. et ego fēderatus recedam a te. Depigit ergo fēdus et dimisit eū.

Fugit quoq; benadab rex syrie.
 Ra. Ad est. dyabolus princeps iniquorū. quoniam oculi sublimis sunt. sira enim sublimis in equo sup supbie confidens. cum equitibus omnibus supbis. quia ipse est caput sup omnes filios supbie. ab exercitu chasti supatus i fagam vertit. et rex israel percussit equos et currus. et quia rex regū neq; cias spiritalis obruit humani generis delenda peccata.
 Rab. Dyabolus licet a sanctis sepi⁹ vincatur. tū iterum instaurat hūm contra eos. et vno modo vincitur. alio statim vincere conat.
 Ra. Daligni spūs si in spūalibus vincuntur. in corporalib⁹ bellum parant. satagētes vt aīas d' supernis ad ima precipitent. quo facilius vincant. si viderit celestia desiderare. terrena ad amādū ingerunt. si prosperitate concessa deo gratie agantur. student vt p̄ aduersa frāgant. Sicut syri ita demones vbi se supare confidebant. ibi supati sunt.

XX
 dñi. P̄uenit
 s natu et viderit
 n. Non audias ne
 illi. Responditq;
 dab. Dicit domus
 na p̄pter que mīditi
 ū in inisō faciā. hāc
 on possam Reuerfi
 trun rei. Qui remi
 ciat mibi dū. et hęc
 si suffecerit puluis sa
 s omnis populi q̄ se
 respondēs rex israel
 le gloriatur accine?
 ctus. factū est autē
 enadad verbū istud
 reges in vmbra culis
 nis. Lir cōbare ciuita
 dederūt eam. Et ecce
 mus accedēs ad achab
 te. Nec dicit domi
 erre vidisti omne mul
 niam. Ecce ego tra
 ma bodie vt sci
 dñs. Et ait achab.
 Dicitis ei. Nec dicit
 de dū equos principum
 Et ait. Quis incipiet
 ille dicit. Tu. Recensit
 ros principum prou
 rit numerū dūctorū
 p̄. Et post eos recessit
 omēs filios israel sepiē
 ressi sunt mendie. Ben
 abebat remulans i vn
 so. et reges in gūa duo cū
 autelliam eius venerunt
 ne autem pueri principū
 p̄ in prima hōe. Mīditi
 dab. qui nunciauerunt

^{Michas.} Tunc vir quidā de filiis pphetaz dixit ad sociū suū in sermone dñi. ^{in capite.}

Percute me: At ille noluit percutere. Lūi ait. Quia nolūisti audire vocē domini. ecce recedes a me z ^{sqd cum contigisset} percutiet te leo. Tunc paululum recessissz ab eo: inuenit eum leo atqz percussit. Sz z alterum inueniēs virum: dixit ad eum. Percute me.

Qui percussit eū z vulnerauit Abijt ergo ppheta z occurrit regi in via. ^{alligato capite}

z mutauit aspersione pulueris os z oculos suos. Tunc rex transfret clamauit ad regē z ait Seruus tuus egressus est ad pzelandum in cominus. Tunc fugisset vir vnus adpurit eum quidam ad me. z ait

Kustodi virum istū. Qui si lapsus fuerit. erit anima tua. p anima eius aut talentum argenti appēdes. Duz autē ego turbatus huc illucqz me verterē. subito non comparuit. Et ait rex israel ad eum. Hoc est indicium tuum qd ipe decreuisti. At ipe statim absterisit puluerē d facie sua. z pgnouit eū rex israel qd esset de prophetis. Qui ait ad eū. ^{et soluto capite.}

Hec dicit dñs. Quia dimisisti virū dignum morte de manu tua. erit anima tua pro anima eius. z populus tuus pro populo eius. Reuersus ē igitur rex israel in domū suā audire contēnens. z furibundus venit in samariam. ^{benadab blasphemū.}

^{quia ipse te perimet} **Ca. XXI**

Quod est verba autem hęc tēpore illo vinea erat naboth iezrahelitē. qui erat i iezrael iuxta palatium regis sama-

rig. Locutus est ergo achab ad naboth dicens. Da mihi vineam tuā vt faciam mihi ortum olez. qz vicina est z prope domū meam. Da boqz tibi pro ea vineam meliorem aut si tibi pmodius putas argenti pzeium quātum digna est. Lūi respondit naboth. Propicius sit mihi dominus. ne dem hereditatē patrum meoz tibi. Venit ergo achab in domū suā indignans z frendēs sup verbo quod locutus fuerat ad eum naboth iezrahelites dicens.

Non dabo tibi hereditatē patrum meorum. Et proiciēs se in lectulū suum. auertit faciē suā ad parietez z non comedit panē. Ingressa est autē ad eum iezabel vxor sua. dixit qz ei. Quid est hoc? vnde anima tua contristata est? z quare non comedis panem? Qui respondit ei. Locutus sum naboth iezrahelitē. z dixi ei. Da mihi vineam tuā accepta pecunia. aut si tibi placet dabo tibi meliōrē vineam pro ea. Et ille ait.

Non dabo tibi vineam meā. Dixit ergo ad eum iezabel vxor ei. Brādis autoritatis es z bene regis regnum israel. Surge z comede panem. z equo esto animo. ego dabo tibi vineam naboth iezrahelitē. Scripsit itaqz literas ex noie achab. z signauit eas anulo ei. z misit ad maiores natu z ad optimates qui erant in ciuitate ei. z habitabant cum naboth. Li teraz autē erat ista sententia. Predicite ieiunium z facite sedere naboth inter pziimos populi. z summitte duos viros filios belial contra eum. et

qui est splendor glorie. qm constituit deus heredem vniuersorum. **U**ineā de egipto tra. **P**acē occupit achab. qui interpretat frater patris. i. ppls iudaicū de quo chrisi. fm carne vt faceret ortū olez. **H**ocē vt ubi vinū spirituale germinare debuit. ibi fragilia pharisoz dogmata trāplantaret. Naboth vineam dare nolenti. i. chriso pharisoz supstitutionibz nō pntentiū ipia iezabel. i. sinagoga machinata est mortem. Interpretatur em iezabel cohabitatrix siue fluxus vanus vlinanis. qz sinagoga habitare videbat in domo domini. sp vana desideria desuebat.

Abijt ergo ppheta. Dicitur pa raboa vsus est ppter sermones qd regi erat diciturus. vt ostēderet hoc ad illuz magis. qd ad se ptinere

Erit anima tua. **P**rouidendū est seruis dei. ne scdm exem plum achab pnciosa securitate sibi blandiatur. qd diuolūtis vinit ne dum se quasi victores arbitrent p fraudē dyaboli pacē pmittē. eis citius elidantur. qz sicut tunc ppheta regi pro inconsiderata pietate. pnunciavit affore vltionē. ita nunc ppheticus sermo pnunciat. si paciscamur. cū dyabolo. eternā nobis per hoc inuincere penam.

Et furibundus. **I**ratns achab pphaz clausum seruari iussit. z pfulsus hīs miches domū remeavit

C. XXI. Naboth. interpretat conspicuus siue possessio. iezrahel honestas dei siue semē dī hoc totum puenit filio

In vineis naboth. **U**ineā naboth. **H**ocē vt ubi vinū spirituale germinare debuit. ibi fragilia pharisoz dogmata trāplantaret. Naboth vineam dare nolenti. i. chriso pharisoz supstitutionibz nō pntentiū ipia iezabel. i. sinagoga machinata est mortem. Interpretatur em iezabel cohabitatrix siue fluxus vanus vlinanis. qz sinagoga habitare videbat in domo domini. sp vana desideria desuebat.

falsus testimoniū dicant: **B**ndixit naboth deus et regē. **E**t educite eū et lapidate: sicut moziaf. **F**ecerūt ergo ciues eius maiores natu et optimates q̄ habitabāt cum eo in vrbē sicut p̄cepit eis iezabel: et sicut scriptū erat in litteris q̄s miserat ad eos. **P**redicauerūt ieiuniū et sedere fecerūt naboth in p̄mos populi. **E**t adductis duobus viris filijs dyaboli: fecerunt eos sedere contra euz. **A**t illi. s. vt viri dyaboli dixerunt contra eum testimoniū coram multitudine: **B**ndixit naboth deum et regem. **Q**uāobrem Et christus falsis testib⁹ extra portā est passus. eduxerunt euz extra ciuitate: et lapidibus interfecerūt. **M**iserūtq; ad iezabel dicētes. **L**apidatus est naboth. et mortuus est. **F**actū est autē cū audisset iezabel lapidatus naboth et mortuum. locuta est ad achab: **S**urge posside vineam naboth iezabelitē q̄ noluit tibi acq̄escere. et dare eā accepta pecunia. **N**on enī viuit naboth sed mortuus est. **Q**uā cū audisset achab mortuū videlicet naboth. surrexit: et descēdebat in vineam naboth iezabelitē vt possideret eā. **F**actus est igitur sermo domini ad helyam thesbitē dicēs: **S**urge et descende in occursum achab regis israel. q̄ est in samaria: **E**cce ad vineā naboth descēdit. vt possideat eā. **E**t loqueris ad eum dicens: **D**ec dicit dñs **O**ccidisti insup et possedisti. **E**t p̄ hęc addes: **D**ec dicit dñs: **I**n loco hoc in quo linxerunt canes sanguines naboth: lambēt quoq; sanguinē tuū. **E**t ait achab ad helyaz

In vineaz naboth vinea naboth ecclesia de gentibus. **D**anc oculo christo mali coloni p̄ripere moliebantur. cum fidē q̄ per eum est extin- guere. et suam q̄ ex lege est iusticiā p̄ferre ac gentib⁹ imbucendis conabantur inserere.

Num inuenisti me inimicū tibi? **Q**ui dixit: **I**nueni: eo q̄ venūdatus sis vt faceres malum in p̄spectu dñi. **P**ropterea hęc dicit dñs: **E**cce ego inducam sup te malū. et demetam posteriora tua. et interficiam de achab mingentē ad parietem: et clausum et vltimū in israel. **E**t dabo domū tuā sicut domū hie roboam filij nabath. et sicut domū baasa filij abia. q̄ egisti vt me ad iracundiā puocares: et peccare fecisti isrl. **S**ed et de iezabel locutus est dñs dicēs: **C**anes comedent iezabel i agro iezabel **S**i mortuus fuerit achab in ciuitate: comedent eū canes. **S**i autē mortuus fuerit in agro: comedēt eū volucres celi. **I**git non fuit alter talis vt achab. qui venundatus est vt faceret malum in conspectu dñi. **C**oncitauit enī euz iezabel vxor sua. et abominabilis effectus est intantū. vt sequerēt ydola que fecerūt ammor regi quos consumpsit dñs a facie filioz isrl. **I**taq; cū audisset achab sermones istos: scidit vestem suaz et operuit cilicio carnē suā. ieiunauitq; et dormiuit in sacco: et ambulauit demisso capite. **F**actus ē autē sermo dñi ad helyā thesbitē dicēs: **N**onne vidisti humiliatū achab coram me? **Q**uia igit humiliatus est mei causa: non inducā malum in diebus eius. sed in diebus filij sui inferam malum domui eius.

C. XXII.

Transierunt igitur tres anni absq; bello inter syziā et isrl. **I**n anno autē

tercio descendit iosaphat rex iuda ad regē israel: **D**ixitq; rex israel ad seruos suos: **I**gnoratis q; nostra sit ramoth galaath. z negligim⁹ eā tollere de manu regis syrię. **E**t ait ad iosaphat. **V**enies ne mecū ad p̄liandū in ramoth galaad? **D**ixit q; iosaphat ad regē israel: **S**icut ego sum ita z tu. **P**opulus meus et populus tuus vnū sunt: z equites mei equites tui. **D**ixitq; iosaphat ad regez israel: **Q**uere oro te hodie sermonē dñi. **C**ongregauit ergo rex israel pphetas q̄dringentos circiter viros. z ait ad eos: **I**re debeo in ramoth galaad ad bellā dum an quiescere? **Q**ui responderunt: **A**scende. et dabit eaz dñs in manu regis. **D**ixit autē iosaphat: **N**on est hic propheta dñi quispiā vt interrogemus p eū? **E**t ait rex isrl ad iosaphat: **R**emāsit vir vn⁹ p quē possumus interrogare dñm: sed ego odī eum. qz nō prophetat michi bonū sed malum. **M**icheas fili⁹ biemla. **C**ui iosaphat ait: **N**e loquaris ita rex. **C**locauit ergo rex israel eunuchū quendā. et dixit ei **F**estina adducere micheam filius biemla. **R**ex autē israel et iosaphat rex iuda sedebant vnusq; in solio suo: vestiti cultu regio i area iuxta hostiū portę samarię: z vniuersi pphetez pphetabant in cōspectu eoz. **F**ecit quoq; sibi sedechias filius chanaan cornua ferrea. z ait: **H**ęc dicit dñs: **H**is ventilabis syriam: donec deleas eā. **O**mēs q; prophetez similiter pphetabant dicentes: **A**scende in ramoth gala

ad. z vade p̄sperere: z tradet eam dñs in manu regis. **N**uncius vero qui ierat vt vocaret micheaz locutus est ad eum dicens: **E**cce sermones p̄phetarū ore vno bona regi p̄dicant. **S**it ergo z sermo tuus sillis eozū: z loquere bona. **C**ui micheas ait: **V**iuat dñs: qz quodcunq; dixerit michi dñs hoc loq̄r. **V**enit itaq; ad regez. z ait illi rex: **M**ichea ire debemus in ramoth galaad ad p̄liandū an cessare? **C**ui ille respōdit: **A**scende. z vade p̄sperere. z tradet dñs in manu regis. **D**ixit autē rex ad euz. **I**terum atq; iterum adiuro te: vt non loquaris michi nisi qd veruz est in nomine dñi. **E**t ille ait: **V**idi cunctum isrl dispersum in mōtib; quasi oues nō habētes pastorem. **E**t ait dñs: **N**on habēt isti dominū: reuertat vnusquisq; in domū suaz in pace. **D**ixit ergo rex israel ad iosaphat: **N**unq̄d nō dixi tibi qz nō p̄phetet michi bonū: sed semp malum? **I**lle vero addens ait: **P**ropterea audi sermonē dñi: **V**idi dominuz sedentē sup solū suum. z omnem exercitū celi assistentē ei a dextris z a sinistris. **E**t ait dominus: **Q**uis decipiet achab regē isrl. vt ascēdat z cadat i ramoth galaad? **E**t dixit vnus verba huiuscemodi. z alius aliter. **E**gressus est autē spiritus et stetit corā dño. z ait: **E**go decipiā illū. **C**ui locutus est dñs: **I**n quo? **E**t ille ait: **E**grediar: z ero spiritus mendax in ore omniū p̄phetaz eius. **E**t dixit dñs: **D**ecipies. et p̄ualebis. **E**gredere z fac ita: **N**unc

Vidi do. se. su. lo. Solium dñi angelice potestates. quarū mentib; deus p̄sides inferi cūcta disponit. **E**xercit⁹ celi ministratium angeloz multitudine. dextra pars angeloz electa. sinistra ps reprobā. **Q**uę enim dextra conducitur deus neq; sinistra. q̄ ita est intra omnia. vt sit et extra. **S**ed quomodo mali re exercitū celi: qz q̄nis ab ethero celo pulsū. adhuc tam in aerio demorant celo. **I**n paulus. cōtra spiritalia nequitie in celestib;. **O**mnis exercitus assistit reo: quia et voluntas electozū spiritū diuine referunt potestati. z reproborum sensus suę seruies malicie iudicio omnipotentis obtemperat.

Tercio
igitur ecce de
mendacij in o
tarum tuoz
nas locutus
Accesit autē
naam. z per
xillam. z dicit:
spiritus domini
Et ait micheas:
illa quando ing
intra cubiculū v
ait rex israel: **M**
maneat apud a
uitatis: z apud
z dicite eis: **D**
te virum istam in
gare cū pane trib
angustie: donec
Dixit micheas
ris in pace: n
dominus. **E**t
omnes. **A**lcen
iosaphat rex iud
Dixit rex israel
me ama z ingred
ducere vestibus m
israel mutauit ba
est bellum. **R**ex
perat principib;
ta duobus dicent
is cōtra minorom
p̄iam: nisi contra re
Cum ergo vidissent
rum iosaphat: su
se esset rex israel.
pugnabant contra
manit iosaphat.
principes currū
rael: z cessauerunt
quidam tenebant ar
sagittam dirigens:
regem israel inter pu

